

SPRAWOZDANIE

z działalności

Miejskiego Ośrodka

Pomocy Społecznej w Iławie

za 2021 r.

marzec 2022 roku

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp.....	3
2. Organizacja działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.....	3
2.1. Podstawy prawne działania MOPS w Iławie.....	3
2.2. Struktura organizacyjna i zasoby MOPS w Iławie.....	5
2.3. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.....	6
3. Wykonywane zadania i klienci objęci wsparciem.....	10
4. Wydatki na zadania realizowane przez MOPS.....	14
5. Opis realizacji zadań pomocy społecznej.....	18
5.1. Zadania zlecone gminie do realizacji.....	19
5.2. Zadania własne gminy.....	20
6. Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych.....	44
7. Realizacja zadań z zakresu pomocy osobom uprawnionym do alimentów.....	50
8. Świadczenie wychowawcze 500+.....	52
9. Realizacja programu rządowego „Dobry Start”.....	53
10. Program „Czyste Powietrze”.....	54
11. Dodatki mieszkaniowe.....	54
12. Przyznawanie zryczałtowanego dodatku energetycznego.....	56
14. Pozostała działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie.....	59
14.1. Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej	
14.2. Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.....	61
14.3. Program prac społecznie użytecznych.....	61
14.4. Karta Dużej Rodziny.....	62
14.5. Wsparcie dla Seniorów.....	64
14.6. Centrum Aktywności Lokalnej.....	66
14.7. Realizacja projektów i programów.....	67
14.8. Działalność Stowarzyszenia Na Rzecz Pomocy Społecznej.....	72
14.9. Współpraca z Bankiem Żywności w Olsztynie.....	72
15. Modernizacje i remonty oraz niezbędne zakupy w celu poprawy funkcjonowania MOPS.....	73
16. Podsumowanie/potrzeby.....	74

1. WSTĘP

Zgodnie z art.110 ust.9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. kierownik ośrodka pomocy społecznej składa coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka i przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie jest jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Iława i wykonuje w jej imieniu zadania własne i zlecone określone w ustawie o pomocy społecznej. Zadania te mają na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Ośrodek realizując ustawowe zadania dąży do zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego osobom i rodzinom, stosując przy tym zasadę pomocniczości nakierowaną na wykorzystanie zasobów rodziny, jej potencjału i aktywności.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie, oprócz zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, realizuje również zadania określone w innych ustawach, a w szczególności świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze, pomoc osobom uprawnionym do alimentów, zasiłki dla opiekunów, wsparcie kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, dodatki mieszkaniowe i energetyczne, pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, program rządowy „Posiłek w szkole i w domu”.

2. ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W IŁAWIE

2.1. Podstawy prawne działania MOPS w Iławie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie w 2021 roku działał na podstawie Statutu przyjętego uchwałą Nr XXIX/296/12 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 28 listopada 2012 roku (ze zmianami) oraz Zarządzenia Nr 31/2020 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie z dnia 24 lipca 2020 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie.

Jednym z głównych aktów prawnych, na podstawie którego funkcjonuje MOPS, jest ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (ze zmianami).

Ośrodek realizuje także zadania wynikające z innych przepisów prawa, a w szczególności z:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych,
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,

- ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne,
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
- ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych,
- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – prawo ochrony środowiska,
- ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- przepisów wykonawczych do wymienionych wyżej ustaw,
- uchwał Rady Miejskiej w Iławie, zawartych umów i porozumień.

Ważnym dokumentem jest strategia rozwiązywania problemów społecznych, której opracowanie i realizacja należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym.

W dniu 14 grudnia 2015 roku Rada Miejska w Iławie przyjęła Uchwałą Nr XVIII/169/15 Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miejskiej Iława na lata 2016-2025. Cele zawarte w dokumencie zmierzają do podejmowania kompleksowych i interdyscyplinarnych oddziaływań zmierzających do poprawy jakości życia mieszkańców Iławy, a w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym lub już wykluczonych. Strategia zakłada siedem celów strategicznych, tj.:

1. Poprawa zdolności mieszkańców do podejmowania pracy najemnej lub pracy na własny rachunek, w tym w sektorze ekonomii społecznej.
2. Wzmocnienie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnieniu dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do rozwoju.
3. Wzrost poziomu bezpieczeństwa i zdrowotności mieszkańców dzięki ograniczeniu problemu uzależnień, przemocy w rodzinie oraz innych dysfunkcji społecznych.
4. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa materialnego i mieszkaniowego wśród osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
5. Wzrost uczestnictwa osób z niepełnosprawnością i ich rodzin w życiu społecznym.
6. Poprawa jakości życia seniorów oraz osób ciężko lub przewlekłe chorujących.
7. Zwiększenie zaangażowania mieszkańców miasta w sprawy ważne dla lokalnej wspólnoty.

Do każdego z wymienionych siedmiu celów strategicznych, wyznaczono cele operacyjne i wskazano kierunki działań, których realizacja pozwoli osiągnąć pożądany cel strategiczny w określonym obszarze. Realizatorami zadań zawartych

w Strategii, oprócz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie są m. in. Burmistrz Miasta Iławy, Urząd Miasta w Iławie, Ośrodek Psychoedukacji, Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie, Rada Miejska, Iławskie Centrum Kultury, Iławskie Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji, Komenda Powiatowa Policji, szkoły, Miejska Biblioteka Publiczna, ITBS, zainteresowane organizacje pozarządowe i inne instytucje.

2.2. Struktura organizacyjna i zasoby MOPS w Iławie

Główna siedziba Ośrodka położona jest przy ul. Grunwaldzkiej 6A, gdzie działa administracja Ośrodka. Wewnętrzny podział organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie przedstawiał się następująco:

- a) Dyrektor
- b) Dział Pomocy Środowiskowej,
- c) Dział Pomocy Instytucjonalnej,
- d) Dział Finansowo – Księgowy,
- e) Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych,
- f) Zespół Radców Prawnych,
- g) Kadry i Sekretariat.

W Ośrodku istnieją kierownicze i samodzielne stanowiska pracy:

- a) Głównego Księgowego i jednocześnie kierownika Działu Finansowo-Księgowego,
- b) Kierownika Działu Pomocy Instytucjonalnej,
- c) Kierownika Działu Pomocy Środowiskowej,
- d) Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych,
- e) Radców Prawnych,
- f) Starszego inspektora ds. administracyjno-kadrowych,
- g) Sekretarki,
- h) Specjalisty ds. BHP,
- i) Inspektora Ochrony Danych,
- j) Inspektora ds. zamówień publicznych.

W budynku tym znajduje się również Dzienny Dom Pomocy Społecznej (dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych) z zapleczem kuchennym, stołówką, świetlicą, salą rehabilitacyjną oraz łazienkami z kabinami natryskowymi. Dzienny Dom funkcjonuje w ramach struktury organizacyjnej Działu Pomocy Instytucjonalnej.

Ma tutaj swoją siedzibę także Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Społecznej.

Obok obiektu mieszczą się dwa garaże znajdujące się w zasobach Ośrodka oraz jeden garaż zlokalizowany obok budynku CAL przy ul. Wiejskiej 2D.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie, w celu realizacji zadań, posiada niżej wymienione środki transportu:

- ❖ Opel Vivaro (rocznik 2016) przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym również osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, który został zakupiony w grudniu 2016 roku (stan licznika na dzień 31.12.2021 r. – 117.737 km), jest garażowany w garażu MOPS obok budynku Ośrodka przy ul. Grunwaldzkiej 6A,
- ❖ Renault Trafic (rocznik 2006) przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym również osób poruszających się na wózkach inwalidzkich (stan licznika na dzień 31.12.2021 r. – 375.912 km), który jest garażowany w garażu ITBS przy ul. Jagiellończyka - wynajem,
- ❖ Volkswagen Caddy (rok produkcji 2017) - zakupiony w grudniu 2017 r., przeznaczony do dowozu gorących posiłków do miejsca zamieszkania

podopiecznych oraz innych potrzeb Ośrodka (stan licznika na dzień 31.12.2021 r. – 47.053 km), garażowany jest w garażu MOPS obok budynku Ośrodka przy ul. Grunwaldzkiej 6A,

- ❖ Daewoo Lanos (rok produkcji 2002), stan licznika na dzień 31.12.2021 r. – 160.223 km. Samochód wykorzystywany jest przez pielęgniarkę zatrudnioną w MOPS do wizytacji środowisk osób obłożnie chorych, objętych opieką Ośrodka oraz do przewozu dzieci niepełnosprawnych na terenie Ławy (w razie potrzeby), a także w razie potrzeby do transportu osób niepełnosprawnych do placówek służby zdrowia poza teren miasta oraz osób starszych, niesamodzielnych do domów pomocy społecznej. Samochód garażowany jest w garażu na ul. Wiejskiej 2D.

Poza tym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ławie posiada w swoich zasobach obiekt przy ul. Wiejskiej 2D – Centrum Aktywności Lokalnej, w którym zlokalizowane są:

- a) *Klub Integracji Społecznej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,*
- b) *Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej dla młodzieży do 18 roku życia wymagających wsparcia,*
- c) *Ławski Klub Seniora (Senior+),*
- d) *Punkt realizacji Karty Dużej Rodziny,*
- e) *Mają swoją siedzibę asystenci rodzin,*
- f) *Udziela wsparcia psycholog,*
- g) Organizacje pozarządowe mające stałą siedzibę lub prowadzące stałe zajęcia takie jak:

- ❖ *Zarząd Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Ławie – m. in. szkolenia, krwiodawstwo,*
- ❖ *Polski Związek Niewidomych Koło w Ławie – m.in. udzielanie wsparcia swoim członkom i ich rodzinom, spotkania integracyjne, wspólne wyjazdy, realizacja projektów,*
- ❖ *Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Koło Miejskie w Ławie – grupowe szkolenia, spotkania integracyjne,*
- ❖ *Związek Inwalidów Wojennych RP,*
- ❖ *Polskie Dzieci Wojny,*
- ❖ *Uniwersytet III Wieku – spotkania „Żywego słowa” (1x w tygodniu),*
- ❖ *Chór Gospel Singer,*
- ❖ *Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną (PSONI), które prowadzi Warsztat Terapii Zajęciowej,*
- ❖ *Ma tutaj swoją siedzibę Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych (ponoszą odpłatność za wynajem lokalu).*

Natomiast na ulicy Jagiełły zlokalizowane jest mieszkanie chronione przeznaczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które ze względu na swoją trudną sytuację życiową, zdrowotną i rodzinną są w stanie, przy wsparciu opiekuna/terapeuty, samodzielnie funkcjonować, bez umieszczania ich w placówce całodobowej opieki.

2.3. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Stan zatrudnienia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ławie na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosił **112 osób (107,25 etatów)**, w tym:

X	Wyszczególnienie	Liczba osób	W przeliczeniu na pełne etaty
1.	Dzienny Dom Pomocy (w tym kierownik Działu Pomocy Instytucjonalnej) – stanowiska: instruktor ds. kulturalno-rekreacyjn., intendent, kierowca, dozorca, sprzątaczk (w tym 1 w CAL), kucharka,	11	10,75

	pomoce kuchenne		
2.	Ośrodek Wsparcia realizujący zadania pomocy społecznej wynikające z potrzeb gminy (w tym Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej i Świetlica Środowiskowa „MOPSIK”) – stanowiska: wychowawcy, dozorca, sprzątaczką (w tym: 1 wychowawca na urlopie macierzyńskim / rodzicielskim)	6	5,00
3.	Klub Integracji Społecznej (0,75 etatu – instruktor reintegracji i realizacja KDR + 0,25 etatu -pielęgniarka)	1	1,00
4.	Usługi opiekuńcze, fizjoterapeutyczne i specjalistyczne opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (w tym: koordynator usług opiekuńczych, fizjoterapeuta, 2 opiekunki psychiatryczne)	47	46,25
5.	Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	2	1,50
6.	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny i świadczenie wychowawcze „500 plus” (w tym kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych)	8	8,00
7.	Kadra pracowników socjalnych	17	17,00
8.	Sekcja analiz, realizacji świadczeń i informatyki (w tym kierownik Działu Pomocy Środowiskowej)	3	3,00
9.	Asystent rodziny	3	3,00
10.	Księgowość, płace, kasa (w tym główny księgowy)	6	6,00
11.	Radca prawny	2	1,00
12.	Sekretariat	1	1,00
13.	Kadry	1	1,00
14.	Kierowca busa do przewozu osób niepełnosprawnych	1	1,00
15.	Specjalista bhp	1	0,25
16.	Dyrektor	1	1,00
17.	Kierownik CAL	1	1,00

W minionym roku poprzez zawarcie umów z Powiatowym Urzędem Pracy w Iławie w Ośrodku zostały zatrudnione osoby bezrobotne w ramach:

- ❖ staży absolwenckich – 1 osoba (1,00 etat) od 8.07.2021 r. do 13.09.2021 r. – została zatrudniona na stanowisku wychowawcy w świetlicy środowiskowej (staż przerwany z powodu podjęcia nauki na studiach dziennych);
- ❖ prac społecznie użytecznych – na 4 stanowiskach pracy w MOPS: 1 sprzątaczką, 2 pomoce kuchenne, 1 pomoc przy dostarczaniu posiłków bezpośrednio do podopiecznego (po 2 godziny dziennie) od 1.03.21 r. do 30.11.21 r.; zostało zawarte porozumienie pomiędzy Gminą Miejską Iława a Starostą Iławskim, w imieniu którego działał dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie.

Ponadto ze środków budżetu państwa zostały sfinansowane wynagrodzenia **6 specjalistów** (3 pedagogów, 1 logopedy, 2 fizjoterapeutów) realizujących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym z autyzmem oraz ze schorzeniami sprzężonymi.

Teren miasta podzielony był na **17 rejonów pracy socjalnej**. Tym samym spełniony jest wymóg ustawy o pomocy społecznej (art. 110 ust. 11), który nakłada na ośrodek pomocy społecznej obowiązek zatrudniania pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku **jeden pracownik socjalny w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 tys. mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących**.

Zatem pomoc środowiskowa realizowana była przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie zgodnie z postanowieniem art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, przez wykwalifikowaną kadre socjalną, tj.:

- ❖ 5 pracowników socjalnych,
- ❖ 3 starszych pracowników socjalnych,
- ❖ 5 specjalistów pracy socjalnej,
- ❖ 4 starszych specjalistów pracy socjalnej.

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie dobrego zespołu pracowników, wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie. Ustawa o pomocy społecznej określa, kto może zostać pracownikiem socjalnym.

Pracownicy socjalni mają możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez: kursy, szkolenia, specjalizacje, studia wyższe licencjackie i magisterskie, studia podyplomowe, które w większości są finansowane lub dofinansowywane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wykształcenie kadry socjalnej:

- ❖ 8 osób ma ukończone studia wyższe magisterskie (w tym 1 osoba posiadała specjalizację II stopnia w zawodzie, a 4 zdobyły I stopień specjalizacji),
- ❖ 8 osób ma ukończone studia licencjackie (w tym 2 osoby zdobyły I stopień specjalizacji w zawodzie),
- ❖ 1 osoba ma ukończoną Szkołę Policealną Pracowników Służb Społecznych oraz I stopień specjalizacji w zawodzie.

W ostatnich latach można obserwować stały wzrost liczby realizowanych przez pomoc społeczną zadań, co wiąże się z koniecznością stałego doskonalenia zawodowego, poszerzania posiadanej wiedzy i umiejętności. Rosnące wymagania w stosunku do pracowników socjalnych, jak i pracowników obsługi administracyjno-finansowej Ośrodka, zaowocowały wzrostem poziomu wykształcenia kadry w ostatnich latach. Część pracowników Ośrodka nadal podnosi swoje kwalifikacje. W 2021 r. 1 pracownik ukończył studia podyplomowe (podnosząc swoje kwalifikacje na zajmowanym stanowisku pracy), z dofinansowaniem pracodawcy oraz 1 osoba zdobyła wykształcenie średnie ogólnokształcące.

Poziom wykształcenia pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie (**bez pracowników socjalnych**) przedstawia się następująco:

- wyższe magisterskie – 20 osób,
- wyższe licencjackie – 12 osób,
- policealne – 6 osób,
- średnie zawodowe – 21 osób,
- średnie ogólnokształcące – 6 osoby,
- zasadnicze zawodowe – 18 osób,
- podstawowe – 12 osób.

W 2021 r. pomimo dalszego rozprzestrzeniania się koronawirusa COVID-19 pracownicy Ośrodka uczestniczyli on-line, a także poza siedzibą Ośrodka w różnego rodzaju kursach, szkoleniach, konferencjach oraz naradach organizowanych przez firmy zewnętrzne (część z tych szkoleń była finansowana ze

środków EFS), a także przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie, które swoim zakresem obejmowały m. in. następujące tematy:

- prawa, obowiązki oraz odpowiedzialność dyrektorów jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z punktu widzenia kontroli nadzoru finansowego RIO;
- dialog motywujący w pracy socjalnej w obszarze przemocy w rodzinie;
- asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2021;
- kierowanie, odpłatności i funkcjonowanie DPS po zmianach wprowadzonych ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego;
- procedura odbierania dzieci z rodzin zgodnie z orzeczeniem sądu;
- Kodeks postępowania administracyjnego w systemach zabezpieczenia społecznego z uwzględnieniem zmian prawnych w 2021 r.;
- planowane zmiany w ustawie o pomocy społecznej oraz aktach wykonawczych – 2021;
- usługi opiekuńcze 2021;
- Konferencja upowszechniająca model Centrów Usług Społecznych;
- Jak pracować z seniorami?;
- Kluby Seniora – tworzenie, finansowanie i zarządzanie (III edycja);
- terapia zajęciowa, gry i zabawy w pracy z seniorami;
- Asystent rodziny - Realizacja i dokumentowanie zadań w stanie epidemii COVID-19;
- zasiłek stały jako przykład świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej;
- rodzinny wywiad środowiskowy – aktualności i zmiany;
- nowe rozporządzenie o wywiadzie a oprogramowanie POMOST Std i WYWIAD Plus;
- wywiad środowiskowy – zmiany prawne, ze szczególnym uwzględnieniem wywiadu do DPS i ustalenia odpłatności za pobyt w DPS;
- „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2021;
- motywowanie klientów pomocy społecznej do współpracy z asystentem rodziny;
- nowelizacja ustawy o pomocy społecznej;
- Karta Dużej Rodziny w praktyce – aktualności 2021;
- regulamin oceniania pracowników socjalnych;
- podatek dochodowy od osób fizycznych – zmiany 2021;
- zamknięcie roku budżetowego 2021;
- gospodarka kasowa, rachunki bankowe i karty płatnicze w praktyce funkcjonowania jsfp;
- zamknięcie ksiąg rachunkowych i prawidłowość sprawozdań finansowych za rok 2021 w świetle wyników kontroli;
- zmiana przepisów ZUS od września 2021 i stycznia 2022:
- wynagrodzenia pracowników i zleceniobiorców w 2022 roku po Polskim Nowym Ładzie;
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych 2021 w JST po zmianach;
- elektroniczne zamówienia publiczne;
- potrącenia z wynagrodzeń pracowniczych – na wezwanie banków i instytucji kredytowych, wierzytelności alimentacyjnych, zbieg zajęć komorników i urzędów skarbowych;
- zamówienia publiczne dla początkujących;
- nowa ustawa Prawo Zamówień Publicznych – analiza nowych przepisów, kluczowe zmiany;
- Specyfikacja Warunków Zamówienia – najważniejsze zagadnienia i problemy;
- zamówienia publiczne dla praktyków;
- E-zamowienia.gov.pl i podpisy – szkolenie praktyczne dla zamawiających;
- szkolenie indywidualne z zakresu Nowej Ustawy – Prawo Zamówień Publicznych oraz elektronicznej ZP 2021;
- podatek dochodowy od wynagrodzeń w Nowym Polskim Ładzie;

- świadczenie wychowawcze 500+. Nowy okres zasiłkowy 2021/2022;
- świadczenia rodzinne – nowy okres zasiłkowy 2021/2022, aktualne problemy;
- stypendia szkolne i zasiłki szkolne dla uczniów w roku 2021/2022;
- rewolucja w DM. Procedura administracyjna jako obowiązujący tryb wydawania decyzji związanych z przyznawaniem DM;
- dodatki mieszkaniowe i energetyczne – nowelizacja 2021;
- dopłata do czynszu, czyli pomoc najemcom w czasie COVID-19;
- koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego.
- dodatek energetyczny – nowelizacja 2022;
- dodatki mieszkaniowe, dodatek osłonowy 2022;
- oprogramowanie do obsługi Dodatku Osłonowego;
- procedury dotyczące Zapewnienia Dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami zgodnie z ustawą o zapewnieniu dostępności;
- koordynator ds. dostępności; aktualizacja wiedzy i kompetencji

W 94 szkoleniach, 2 konferencjach, 1 wizycie studyjnej, 1 kursie oraz 2 naradach wzięło udział 47 pracowników Ośrodka, w tym 21 pracowników socjalnych, 2 pracowników działu pomocy instytucjonalnej, 8 pracowników działu świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych oraz dodatków mieszkaniowych, 2 pracowników KIS, 4 asystentów rodziny, 10 pracowników administracyjnych. Wielu pracowników uczestniczyło w kilku szkoleniach. **W większości szkolenia, konferencje i narady odbywały się on-line.**

3. WYKONYWANE ZADANIA I KLIENCI OBJĘCI WSPARCIEM

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie jest samodzielną jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Iława, działającą na zasadach jednostki budżetowej (nie posiadającej osobowości prawnej) i wykonawcą:

- ❖ zadań własnych gminy w zakresie pomocy społecznej kierując się ustaleniami Burmistrza Miasta Iławy,
- ❖ zadań pomocy społecznej zleconych gminie z zakresu administracji rządowej,
- ❖ zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów zleconych gminie z zakresu administracji rządowej,
- ❖ zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (program Rodzina 500 plus) – zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej, realizowane od 1 kwietnia 2016 r. (nowelizacja przepisów ustawy od lipca 2019 r.),
- ❖ zadań wynikających z ustawy o dodatkach mieszkaniowych (zadanie własne gminy),
- ❖ zadań wynikających z ustawy Prawo energetyczne – dodatek energetyczny (zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej, zadanie realizowane od 1 stycznia 2014 r.),
- ❖ zadań z zakresu organizacji i realizacji pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej (zadanie własne gminy, realizowane od 1 stycznia 2012 r.),
- ❖ zadań z zakresu przyznawania i wypłacania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów (zadanie własne gminy – dotacja z budżetu państwa), zadanie realizowane od 1 września 2014 r.,
- ❖ zadań wynikających z realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych - Karta Dużej Rodziny – (zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej), zadanie realizowane od 16 czerwca 2014 r., zmiana przepisów od 1 stycznia 2019 r.,
- ❖ zadań wynikających z realizacji wieloletniego programu „Posiłek w szkole i domu” (dotacja z budżetu państwa + wkład własny gminy),

- ❖ zadań wynikających z realizacji ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej, realizowane od 1 stycznia 2017 r.),
- ❖ zadań wynikających z realizacji programu „Czyste Powietrze” – od października 2020 r.

W Iławie, według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. (dane Wydziału Organizacyjno-Obywatelskiego – Ewidencja ludności Urzędu Miasta Iławy), zamieszkiwało **31.717 osób** (w latach: 2020 – 32.025, 2019 – 32.391, 2018 – 32.511, 2017 – 32.515, 2016 – 32.830, 2015 – 33.246).

W okresie sprawozdawczym wsparciem udzielonym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie (łącznie z pracą socjalną) w ramach zadań zleconych i zadań własnych objęto:

⇒	z ustawy o pomocy społecznej	2.020 rodzin (4.697 osób w tych rodzinach, tj. 14,8% ogółu mieszkańców),
⇒	z ustawy o dodatkach mieszkaniowych	230 gospod. domowych (555 osoby w tych gosp., tj. 1,7% ogółu mieszkań.),
⇒	z ustawy o świadczeniach rodzinnych	2.237 rodzin (7.944 osoby w tych rodzinach, tj. 25% ogółu mieszkańców, w tym 2.978 osób uprawnionych)
⇒	z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	248 rodzin (872 osoby w tych rodzinach, tj. 2,75% ogółu mieszkańców, w tym 338 osób uprawnionych).
⇒	z ustawy Prawo energetyczne – dodatek energetyczny	44 gospodarstwa domowe (88 osób w tych gosp., tj. 0.3% ogółu mieszkańców),
⇒	z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	57 rodzin (288 osób w tych rodzinach, tj. 0,9% ogółu mieszkańców, w tym 139 dzieci) – wsparcie 3 asystentów rodziny,
⇒	z ustawy o systemie oświaty – pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów – stypendia i zasiłki szkolne	76 rodzin (292 osoby w tych rodzinach, tj. 0,9% ogółu mieszkańców),
⇒	w ramach realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych – Karta Dużej Rodziny	42 nowe rodziny oraz 44 nowe rodziny składające się wyłącznie z rodziców (zmiany w Programie od 1.01.2019 r.). Ogółem Programem zostało objętych 1.088 rodzin (mieszkańców Iławy) i 4.330 mieszkańcom zostały wydane KDR (tj. 13,7% ogółu mieszkańców)

⇒	z ustawy z dnia 11.02.2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci „500 plus” – nowe zadanie od 1.04.2016 r.	3.981 rodzin (13.853 osoby w tych rodzinach, tj. 44% ogółu mieszkańców) i 6.014 dzieci w tych rodzinach objętych było świadczeniem wychowawczym

Przedstawione dane nie podlegają sumowaniu, bowiem w wielu przypadkach te same rodziny są objęte pomocą w ramach realizacji zadań należących do różnych systemów wsparcia. **Największą grupę wśród świadczeniobiorców stanowiły rodziny pobierające świadczenie wychowawcze „500+” – 3.981 rodzin, w których przebywały 13.853 osoby.**

W 2021 r. w porównaniu do roku 2020 zmniejszyła się liczba rodzin objętych przez Ośrodek pomocą w ramach pracy socjalnej o 13 rodzin, a w roku 2019 o 21 rodzin. Niewątpliwie taka sytuacja spowodowana była epidemią koronawirusa (obawa podopiecznych przed zakażeniem), co ograniczyło kontakty osób wymagających wsparcia z pracownikami Ośrodka.

Wśród rodzin objętych pomocą społeczną:

- w 2021r. odnotowano: 267 rodzin z dziećmi, 156 rodzin niepełnych oraz 372 rodziny emerytów i rencistów;
  - w 2020r. - 292 rodziny z dziećmi, 164 rodziny niepełne oraz 340 rodzin emerytów i rencistów;
  - w 2019r. - 359 rodzin z dziećmi, 189 rodzin niepełnych oraz 369 rodzin emerytów i rencistów;
  - w 2018r. - 382 rodziny z dziećmi, 193 rodziny niepełne oraz 340 rodzin emerytów i rencistów;
- (na podstawie sprawozdań MPiPS-03 za poszczególne lata – źródło MOPS Iława).

Na podstawie przedstawionych danych można zaobserwować wyraźny spadek liczby rodzin z dziećmi korzystającymi ze świadczeń pomocy społecznej oraz spadek liczby rodzin niepełnych, co spowodowane jest m. in. wprowadzeniem świadczeń dla rodzin oraz wzrostem najniższego wynagrodzenia. Natomiast następuje wzrost liczby rodzin emerytów i rencistów objętych świadczeniami pomocy społecznej. W naszej społeczności lokalnej zamieszkuje coraz więcej osób w wieku senioralnym, wymagających wsparcia w różnej formie.

Pod względem struktury rodzin korzystających z pomocy społecznej, dominują rodziny jednoosobowe (870 rodzin). Kolejna grupa to rodziny dwuosobowe (375 rodzin) oraz rodziny trzyosobowe (325 rodzin). Następnie 267 rodzin z dziećmi, wśród których największą grupę stanowią rodziny z dwojgiem dzieci – 102 rodziny oraz 94 rodziny z jednym dzieckiem. I ta tendencja utrzymuje się już od kilku lat.

Wśród najistotniejszych problemów społecznych, z tytułu których przydzielona została w 2019 r., 2020 r. i 2021 r. pomoc społeczna, przedstawia poniższa tabela:

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LICZBA RODZIN OGÓŁEM			LICZBA OSÓB W RODZINACH		
0		1	2	3	4	5	6
		2019 r.	2020 r.	2021 r.	2019 r.	2020 r.	2021r.
Ubóstwo	1.	542	535	509	1.126	1.104	996
Sieroctwo	2.	4	4	2	10	7	2
Bezdomność	3.	63	68	67	70	72	69

Potrzeba ochrony macierzyństwa	4.	154	132	125	564	568	516
w tym:	5.	74	71	59	390	369	310
potrzeba ochrony wielodzietności							
Bezrobocie	6.	288	265	266	667	558	538
Niepełnosprawność	7.	496	405	398	846	682	672
Długotrwała lub ciężka choroba	8.	793	713	731	1.337	1.172	1.141
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	9.	282	237	240	967	821	811
w tym:	10.						
rodziny niepełne		202	174	163	585	513	484
rodziny wielodzietne	11.	60	52	52	332	293	274
Przemoc w rodzinie	12.	10	9	23	34	46	61
Alkoholizm	13.	67	63	76	94	93	104
Narkomania	14.	7	4	7	7	7	11
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	15.	18	33	24	27	46	28
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy (z art. 7 pkt.11)	16.	1	1	1	1	1	1
Zdarzenie losowe	17.	2	1	2	3	1	2
Sytuacja kryzysowa	18.	0	6	1	0	11	2

Na czoło problemów społecznych, z powodu których przyznana została pomoc społeczna, wysuwa się długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w szczególności w rodzinach niepełnych. Ponadto 24 osoby miały trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, a w 125 rodzinach powodem trudnej sytuacji życiowej była potrzeba ochrony macierzyństwa. Natomiast przyczyną kryzysu w 76 rodzinach był problem uzależnienia od alkoholu i często związana z nim przemoc w rodzinie (23 rodziny i 61 osób w tych rodzinach).

Jednakże sytuacja jest bardziej złożona, bowiem na powyższe przyczyny nakładają się zjawiska z kręgu niedostosowania społecznego. Rzadko dana przyczyna jest jedynym powodem przyznania pomocy, a najczęściej przyczyny te nakładają się na siebie. Wymienione w ustawie dysfunkcje, z powodu których przyznawana była pomoc, mogły współwystępować ze sobą i z tego względu liczby osób i rodzin nie sumują się. Porównując rok sprawozdawczy z dwoma poprzedzającymi go latami można zauważyć, że zmalała liczba osób i rodzin świadczeniobiorców, w szczególności w następujących grupach ryzyk, tj. ubóstwo, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w rodzinach niepełnych. Z kolei wzrost liczby przyznawanych świadczeń odnotowano głównie z powodu: długotrwałej lub ciężkiej choroby oraz alkoholizmu.

Osoby niepełnosprawne oraz długotrwale lub ciężko chore z racji swojej niepełnosprawności bądź przewlekłej choroby nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć trudnych sytuacji życiowych i z powodu swojej bezradności narażone są na społeczne wykluczenie. Problemy tych osób wiążą się głównie z ograniczonymi możliwościami w komunikowaniu się z innymi i samoobsługą, wysokimi wydatkami ponoszonymi na zakup leków, usługi medyczne, zabiegi rehabilitacyjne. Dlatego też potrzebują wsparcia instytucji pomocy społecznej nie tylko w formie pieniężnej, a przede wszystkim usługowej.

Trudnym do rozwiązania problemem, staje się z roku na rok problem bezdomności i brak na terenie ławy schroniska, noclegowni, czy ogrzewalni dla

osób bezdomnych. W 2021 roku z powodu bezdomności pomocą objętych było **69** osób bezdomnych (mieszkańcy Iławy) oraz osoby przyjezdne, z których **26** przebywało w schroniskach dla osób bezdomnych umiejscowionych poza naszym miastem.

4. WYDATKI NA ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ MOPS

W roku sprawozdawczym zadania realizowane bezpośrednio przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie po stronie wydatków zamknęły się kwotą **62.882.951,86 zł. (w tym udział środków własnych gminy wyniósł 15,6%)**. Informacyjnie podaję, że w 2020 r. wydatki wyniosły **63.230.373,01 zł**, w tym udział środków własnych gminy wyniósł 14,5%.

Szczegółowe dane dotyczące zrealizowanych zadań, ich form i wysokości przeznaczonych na nie środków finansowych, ze szczególnym uwzględnieniem dotacji celowej z budżetu państwa, przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Rozdział	Rodzaj wydatku	Wydatki w zł. i gr.	
			2020 r.	2021 r.
1	Razem zadania własne gminy (suma poz. 2 - 25) w tym dotacja z budżetu państwa:		12 213 798,44 3 102 431,89	13 243 722,58 3 482 187,06
2	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi (podwieczorki w Świetlicy „Mopsik” i MKIS) - podwieczorki – 10.798,10 zł. - ścianka wspinaczkowa – 72.440,00 zł.	8 577,93	83 238,10
3	85202	Odpłatność za Domy Pomocy Społecznej	1 780 854,32	1 765 497,98
4	85203	Ośrodek Wsparcia + DDPS	1 015 946,75	1 109 320,29
5	85295	Klub Integracji Społecznej i MKIS (utrzymanie)	2 755,00	17 716,98
6	85504	Wspieranie rodziny – piecza zastępcza	392 507,18	528 363,74
7	85213-d	Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeniobiorców z pomocy społecznej (dotacja 100% § 2030)	59 042,77	53 631,37
8	85214	Zasiłki i pomoc w naturze + pogrzeb	507 467,22	401 263,67
9	85214	Zasiłki okresowe - wkład własny gminy	32 215,51	26 696,72
10	85214-d	Zasiłki okresowe - dotacja § 2030	695 608,78	715 674,63
11	85215	Dodatki mieszkaniowe	294 796,60	348 439,39
12	85216-d	Zasiłki stałe – dotacja 100% § 2030	670 440,32	642 614,10
13	85219	Utrzymanie Ośrodka (w tym: wynagrodzenia z pochodnymi + wynagrodzenie dla kuratora za sprawowanie kurateli nad częściowo ubezwłasnowolnioną osobą – 3.000 zł) w tym dotacja § 2030	3 288 634,05 617 795,00	3 673 407,49 580 107,81
14	85220	Mieszkanie chronione	10 128,55	14 912,79
15	85228	Usługi opiekuńcze świadczone przez opiekunki zatrudnione w MOPS (wynagrodzenia z pochodnymi + środki czystości, woda, fartuchy, klapki, rękawiczki jednorazowe, ręczniki) w tym: -Program Opieka 75+ kwota – 553.704 zł (dotacja) -Program Opieka 75+ kwota – 553.704 zł (wkład własny) -Program Teleopieka kwota – 7.680 zł (wkład własny) Razem dotacja:	2 333 060,10 250 427,00	2 606 102,30 553 704,00

16	85230-d	Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu” dotacja §2030	655 036,00	738 016,00
17	85230	Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu” wkład własny gminy	163 759,97	184 504,00
18	85295	Program prac społecznie użytecznych – wkład własny gminy 40% (30.692,08 zł) + PUP 60% (45.674,52 zł)	76 720,60	65 749,80
19	85415-d	Pomoc materialna dla uczniów – dotacja: § 2030	136 679,62	110 326,15
20	85415	Pomoc materialna dla uczniów - wkład własny gminy	34 169,91	27 581,55
21	85295	Program „SENIOR+” (Hawski Klub Seniora) Wkład własny – 8.140,40 zł. (2021r.)	9 387,98	8 140,40
22	85295	Program „Wspieraj Seniora” Wkład własny – 7.071,47 zł (2021r.) Dotacja - 88.113,00 zł (2021r.)	17 573,00	95 184,47
23	85502	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego -wkład własny (pokrycie wynagrodzenia z umów zleceń)	0	24 842,00
24	85503	KDR – środki własne gminy (zakup papieru)	0	400,00
25	85295	Zakupy związane z epidemią COVID-19 (środki dezynfekujące, jednorazowe rękawice, maseczki itp.)	23 830,28	2 098,66
26	Razem zadania zlecone gminie (suma poz. 26 - 37) dotacja 100%		50 632 463,83	49 298 834,35
27	85195	Pozostała działalność - wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (materiały biurowe, tonery, poczta)	1 974,00	2 247,00
28	85502	Świadczenia rodzinne, z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe + obsługa (w tym: wynagrodzenia z pochodnymi + wyposażenie biur, sprzęt elektroniczny, materiały biurowe, tonery, poczta itp.)	15 314 866,00 (same świadczenia – 14 901 154,27)	15 170 488,95 (same świadczenia – 14 897 154,27)
29	85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeniobiorców ze świadczeń rodzinnych	251 260,00	279 406,62
30	85501	Świadczenie wychowawcze „500+” (w tym obsługa: wynagrodzenia z pochodnymi + materiały biurowe, tonery, sprzęt elektroniczny, poczta, wyposażenie biura itp.)	33 720 022,08 (same świadczenia – 33 433 401,90)	33 643 219,79 (same świadczenia – 33.357.187,00)
31	85215	Dodatek energetyczny (w tym obsługa: tonery, poczta, materiały biurowe, sprzęt itp.)	4 833,00 (koszty samego DE – 4 796,84)	4 992,00 (koszty samego DE – 4.894,25)
32	85219	Wynagrodzenie dla opiekuna	17 250,00	15 600,00
33	85228	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym dla osób z autyzmem	141 977,79	164 185,00
34	85503	Karta Dużej Rodziny (koszty obsługi – materiały biurowe, tonery)	2 519,94	1 282,00
35	85502	Realizacja ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „ Za życiem ” (koszty obsługi – 123,00 zł. w 2021r.; 492,00 zł. w 2020r.)	28 861,00	4 123,00
36	85231	Pomoc dla cudzoziemców	8 400,00	11 200,00

37	85504	Program rządowy „Dobry start” 300+	1 140 500,00	2 090,00
38	Razem zrealizowane projekty (poz.38-41) w tym dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego:		384 110,74 336 641,82	340 394,92 319 158,83
39	85395	Projekt współfinansowany z EFS „ Wsparcie usług opieki nad osobami zależnymi na terenie miasta Iławy w związku z COVID-19 ” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 w tym dotacja (realizacja w 2021 r.): w tym wkład własny - 0	<u>257 569,41</u> 233 384,49 24 184,92	<u>138 050,01</u> 138 050,01 0,00
40	85395	Projekt współfinansowany ze środków EFS „ Aktywność swoją szansą na lepsze jutro ” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 w tym dofinansowanie z EFS: w tym wkład własny gminy (zasilki celowe i celowe specjalne dla uczestników):	<u>51 388,33</u> 40 804,33 10 584,00	<u>89 532,92</u> 84 996,92 4 536,00
41	85395	Projekt współfinansowany ze środków EFS „ Rodzina źródłem inspiracji ” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 w tym dofinansowanie z EFS (realizacja w 2021 r.): w tym wkład własny gminy:	<u>75 153,00</u> 62 453,00 12 700,00	<u>112 811,99</u> 96 111,90 16 700,00
42	Wydatki razem (suma poz.1+26+38) w tym dotacja: w tym środki własne gminy:		63 230 373,01 54 065 122,63 9 165 250,38	62 882 951,86 53 100 180,25 9 782 771,61

Łącznie wydatki na zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie (łącznie z wynagrodzeniami) wyniosły:

- w 2021 roku **62.882.951,86 zł.** – udział środków własnych gminy ok. **15,6%** (w tym: na wynagrodzenia z pochodnymi z tytułu umów o pracę, odpraw emerytalnych, nagród jubileuszowych, dodatkowego wynagrodzenia rocznego, prac interwencyjnych i umów zleceń – kwota 7.113.219,12 zł., w tym dotacja z budżetu państwa 2.018.198,47 zł.),
- w 2020 roku 63.230.373,01 zł. (w tym udział środków gminy ok. **14,5%**),
- w 2019 roku 54.700.120,70 zł. (w tym udział środków gminy ok. **16,3%**),
- w 2018 roku 45.564.696,04 zł. (w tym udział środków gminy ok. **17,3%**),
- w 2017 roku 44.458.444,33 zł. (w tym udział środków gminy ok. **16%**).

Najwyższy wzrost środków wydatkowanych na świadczenia pomocowe w porównaniu z rokiem 2020 odnotowano w ramach realizacji następujących zadań:

- utrzymanie Ośrodka – wzrost o kwotę 384.773,44 zł.;
- usługi opiekuńcze – wzrost o kwotę 273.042,20 zł.;
- z zakresu wspierania rodziny (koszty pobytu dzieci w pieczy zastępczej) – wzrost o kwotę 135.856,56 zł.;
- dożywianie w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” – wzrost o 103.724,03 zł.
- ośrodek wsparcia + DDPS – wzrost o kwotę 93.373,54 zł.;
- dodatki mieszkaniowe – wzrost o kwotę 53.642,79 zł.;
- składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeniobiorców ze świadczeń rodzinnych – o kwotę 28.142,62 zł.
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym dla osób z autyzmem – wzrost o kwotę 22.207,21 zł.;
- zasiłki okresowe – wzrost o kwotę 14.547,08 zł.

Natomiast największy spadek w ogólnej kwocie wydatkowanych środków zauważono w szczególności w ramach niżej wymienionych zadań:

- zasiłki celowe i pomoc w naturze + pogrzeb – spadek o 106.203,55 zł.;
- świadczenie wychowawcze (500+) – spadek o kwotę 76.802,29 zł.;
- pomoc materialna dla uczniów – spadek o kwotę 32.941,83 zł.;
- zasiłki stałe – spadek o kwotę 27.826,22 zł.;
- odpłatność za domy pomocy społecznej – spadek o kwotę 15.356,34 zł.;
- prace społecznie użyteczne – spadek o kwotę 10.970,80 zł.;
- składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeniobiorców z pomocy społecznej – spadek o kwotę 5.411,40 zł.

Z danych przedstawionych w powyższej tabeli (na str. od 14 do 16) wynika, iż **78,4% budżetu Ośrodka** stanowią wydatki realizowane w ramach zadań zleconych gminie w wysokości **49.298.834,35 zł.**, w tym kwota **49.099.328,36 zł. (78,08%)** przeznaczona została na zadania w zakresie świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego (500+), świadczeń pielęgnacyjnych, świadczenia „300+” i składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeniobiorców ze świadczeń rodzinnych oraz ustawy „Za życiem”.

Na kolejnym miejscu, pod względem wielkości ponoszonych kosztów, znajdują się zadania wynikające z realizacji ustawy o pomocy społecznej **8.992.976,20 zł. + 3.673.407,49 zł.** utrzymanie Ośrodka + **340.394,92 zł.** realizowane projekty w zakresie pomocy społecznej (**20,69%**). Znacznie mniejszy odsetek w budżecie Ośrodka stanowią kwoty wydatkowane na wypłatę dodatków mieszkaniowych i energetycznych (**353.431,39 zł.**, tj. **0,56%**) oraz na realizację pozostałych zadań (**228.899,50 zł.**, tj. **0,35%**).

W 2021 roku wzrosły wydatki MOPS na realizację zadań własnych, natomiast zmalały wydatki na zadania zlecone. Na znaczący spadek kosztów w ramach zadań zleconych główny wpływ miało przekazanie do realizacji przez ZUS programu rządowego „Dobry Start”, na którego realizację w naszym mieście budżet państwa przeznaczył w 2020r. kwotę 1.140.500,00 zł. Jeśli chodzi o zadania własne, to zwiększyły się przede wszystkim wydatki przeznaczane na pokrycie kosztów utrzymania Ośrodka oraz na pokrycie kosztów świadczonych usług opiekuńczych, a także na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny (piecza zastępcza) oraz na dożywianie w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Natomiast z roku na rok nadal wzrasta wysokość środków finansowych przeznaczanych na realizację niektórych świadczeń czy usług z pomocy społecznej m.in. rosną koszty gminy w pokrywaniu odpłatności za pobyt mieszkańców

w domach pomocy społecznej, wzrasta koszt realizacji usług opiekuńczych, więcej środków finansowych przeznaczanych jest na współfinansowanie pobytu dzieci z terenu gminy w pieczy zastępczej, rosną koszty przeznaczane na opłacenie pobytu osób bezdomnych w schroniskach dla osób bezdomnych, czy też środki przeznaczane na dodatki mieszkaniowe oraz wkład własny gminy na realizację programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”.

5. OPIS REALIZACJI ZADAŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Do podstawowych zadań pomocy społecznej należą: wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań mających na celu usamodzielnienie osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem.

Osiąganiu wyznaczonych celów służy udzielanie pomocy w postaci:

- ✓ finansowej,
- ✓ rzeczowej,
- ✓ usługowej,
- ✓ poradnictwa,
- ✓ pracy socjalnej,
- ✓ poprzez realizację rządowych programów i projektów.

Pomocy społecznej udziela się w szczególności z powodu: bezrobocia, niepełnosprawności, wielodzietności, potrzeby ochrony macierzyństwa, sieroctwa, bezdomności, alkoholizmu, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i innych wskazanych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, a w przypadku świadczeń pieniężnych musi być dodatkowo spełnione ustawowe kryterium dochodowe. W 2021 r. kryterium dochodowe ustalone dla celów pomocy społecznej wynosiło:

- ❖ na osobę samotnie gospodarującą - **701 zł. netto**,
- ❖ na każdą osobę w rodzinie - **528 zł. netto**.

Informacyjnie podaję, że od 1 stycznia 2022 r. uległo podwyższeniu kryterium dochodowe i wynosi: dla osoby samotnie gospodarującej – **776 zł.**; na każdą osobę w rodzinie – **600 zł.**

Rodzaj, forma i rozmiar przyznawanego świadczenia, powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie wsparcia. Osoby (rodziny), których dochód przekracza powyższe kryterium dochodowe, a znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, również mogą ubiegać się o pomoc finansową z pomocy społecznej, ale tylko w sytuacjach określonych ustawą o pomocy społecznej.

Środki na realizację zadań pomocy społecznej, które dzieli się odpowiednio na własne i zlecone, pochodzą z:

- budżetu gminy,
- budżetu państwa,
- dotacji pozabudżetowych.

Ogółem w ramach zadań własnych i zleconych system pomocy społecznej objął pomocą 2.020 rodzin (2020r.-2014, 2019r.-2.129, 2018r.- 2.121) liczących 4.697 osób (2020r.-4690, 2019r.- 4.971, 2018r.- 4.961) - (tj. 14,8% ogółu mieszkańców naszego miasta), w tym:

⇒ pomocą finansową, usługową, rzeczową **980 rodzin (1.799 osób)**

(2020r.- 961 rodzin/1.846 osób;
2019r.- 1.055 rodzin/2.106 osób)

⇒ **wyłącznie pracą socjalną**

1.040 rodzin (2.898 osób)
(2020r. - 1.053 rodziny (2.844 osoby;
(2019r.- 1.074 rodziny/2.865 osób;
2018r. - 1.021 rodzin/2.745 osób)

Pracą socjalną objęte są również wszystkie rodziny korzystające ze świadczeń pieniężnych, usług i pomocy rzeczowej oraz specjalistycznego poradnictwa. W każdym środowisku praca socjalna wykonywana jest wielokrotnie.

Do dnia 31 grudnia 2021 roku do Ośrodka wpłynęły **3.799 wniosków** (w 2019r.-4.231) **o udzielenie pomocy społecznej w różnej formie** (w tym – o transport czy zawieszenie lub przedłużenie usług opiekuńczych oraz skierowanie do Dziennego Domu Pomocy Społecznej, świetlicy „MOPSIK”, MKIS) oraz **1.729** (w 2020r.- 1.747, w 2019r.-1.618) **różnych pism i wniosków** np. o wydanie zaświadczenia o korzystaniu bądź nie korzystaniu z pomocy, wystawienie opinii o rodzinie lub przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego na wniosek innego ośrodka pomocy społecznej, pisma z ZUS, Urzędu Skarbowego, PCPR, KPP, o udostępnienie danych osobowych itp. Z danych Ośrodka wynika, iż średnio jedna rodzina zwracała się o pomoc czterokrotnie. Ponadto pracownicy socjalni przeprowadzali wywiady środowiskowe oraz udzielali pisemnie informacji na wewnętrzne pisma innych pracowników socjalnych Ośrodka, a także na wnioski działu świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i dodatków mieszkaniowych. Klientom Ośrodka wydano **4.914** (w 2020 r.- 4.757, w 2019r.- 5.372, w 2018r.- 5.485) **decyzji administracyjnych, w tym odmownych decyzji – 17** (powody: nie zostały spełnione kryteria uprawniające do przyznania pomocy – 8; zostało przekroczone kryterium dochodowe uprawniające do przyznania pomocy – 5; brak współpracy z pracownikiem socjalnym - 4). Od wydanych decyzji wniesiono 4 odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Elblągu (3 zaskarżone decyzje utrzymano w mocy, 1 decyzję uchylono i przekazano do ponownego rozpatrzenia, 3 decyzje są w trakcie rozpatrywania w SKO).

5.1. Zadania zlecone gminie do realizacji

W ramach zadań zleconych gminie (finansowanych z budżetu państwa) realizowane były niżej wymienione zadania:

- Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym dla osób dorosłych i dzieci z autyzmem (5 osób). Świadczeniami objęto **10 osób** (10 rodzin i 19 osób w tych rodzinach) na kwotę **164.185 zł**. Podopieczni należą do odpłatności za usługi wpłacają w kasie Urzędu Miasta Iławy.
- Przyznawanie i wypłaty wynagrodzenia dla opiekuna ustanowionego przez sąd za sprawowanie opieki ze środków publicznych (w wyjątkowych wypadkach - gdy podopieczny nie ma majątku, a mimo to sprawowanie pieczy nad jego osobą wymaga poświęcenia czasu kosztem pracy zarobkowej lub odpoczynku opiekuna). W 2021 r. wynagrodzenie wypłacono **6 opiekunom** na kwotę **15.600,00 zł**. Średnia wysokość świadczenia wynosiła **216,67 zł**.
- Przyznanie i wypłacanie zasiłków celowych cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt ze względów humanitarnych na terytorium Rzeczypospolitej

Polskiej. Świadczenia te zostały przyznane **1 osobie** w kwocie **11.200,00 zł.** (średnia wysokość świadczenia – **933,33 zł.**).

5.2. Zadania własne gminy

W ramach zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej świadczeniami objęto **977 rodzin i 1.790 osób** w tych rodzinach na kwotę **12.666.383,69 zł.**, w tym dotacja z budżetu państwa wyniosła **3.283.747,91 zł.**, a środki własne gminy wyniosły **9.382.635,78 zł.**

W ramach tej kwoty przyznano:

⇒ **Zasiłki stałe**

115 osobom

Wypłacono zasiłki na kwotę **642.614,10 zł.** (dotacja z budżetu państwa 100%). Średnia wysokość zasiłku wynosiła **550,66 zł.**

Dla porównania:

- w 2020r. wypłacono zasiłki stałe 124 osobom na łączną kwotę 670.440,32 zł., średni zasiłek wyniósł 539,37 zł.;
- w 2019r. wypłacono zasiłki stałe 144 osobom na łączną kwotę 773.252,15 zł., średni zasiłek wyniósł 559,92 zł.;
- w 2018r. wypłacono zasiłki stałe 168 osobom na łączną kwotę 814.934,00 zł., średnia wysokość zasiłku wynosiła 524,75 zł.

Spadek liczby osób korzystających z tego świadczenia, a co się z tym wiąże mniejsze nakłady finansowe na jego realizację, spowodowane było nie przedłużaniem przez Powiatowy Zespół ds. orzekania o niepełnosprawności przyznanego wcześniej umiarkowanego lub znacznego stopnia niepełnosprawności bądź przyznawania stopnia lekkiego, który nie uprawnia do przyznania zasiłku stałego, a także spowodowane to było śmiercią osób korzystających z tego świadczenia.

⇒ **Oplacono 106 osobom pobierającym zasiłki stałe składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 53.631,37 zł (budżet państwa 100%)**

⇒ **Zasiłki okresowe**

425 osobom

Na zasiłki okresowe została wydatkowana kwota **742.371,35 zł.**, która w **96,41%** została pokryta **z dotacji celowej z budżetu państwa**, tj. **715.674,63 zł.**, a kwota **26.696,72 zł. (3,59%)** została wydatkowana ze środków własnych gminy. Średnia kwota zasiłku wynosiła **341,32 zł.**

Dla porównania:

- w 2020r. wypłacono zasiłki okresowe 429 osobom na łączną kwotę 727.824,29 zł., średni zasiłek wyniósł 346,58 zł.;
- w 2019r. wypłacono zasiłki okresowe 439 osobom na łączną kwotę 825.302,03 zł., średnia wysokość zasiłku wyniosła 389,11 zł.;
- w 2018r. wypłacono zasiłki okresowe 475 rodzinom na łączną kwotę 719.916,00 zł., średnia wysokość zasiłku wynosiła 347,79 zł.

⇒ **Zasiłki celowe i celowe specjalne jako wsparcie finansowe dla uczestników projektów:**

- „Aktywność Twoją szansą na lepsze jutro”
- „Rodzina źródłem inspiracji”

21 osobom
(21.236 zł.)

- ⇒ **Zasiłki celowe i w naturze** **615 rodzinom**
(zakup opału, leków i leczenia, odzieży, obuwia, sprzętu gospod. domowego, żywności, pokrycie kosztów drobnych remontów, itp.)
(809.323 zł.)
- w tym:**
- **zasiłki specjalne celowe** **163 rodzinom**
(104.354 zł.)
- ⇒ **Usługi opiekuńcze i specjalistyczne opiekuńcze w zakresie fizjoterapii** **179 osobom**
(2.124.468 zł.)
- w tym:**
- **specjalistyczne usługi opiekuńcze w zakresie fizjoterapii** **2 osobom**
(1.313 zł.)

Odpłatność za usługi od podopiecznych wyniosła **481.365,22 zł.** (w 2020r.- 379.441,67 zł., w 2019r.- 256.098,80 zł.), a w zakresie fizjoterapii – **268,62 zł.** (w 2020r.- 314,61 zł.) - **dochód gminy.**

- ⇒ **Opłacono pobyt w domach pomocy społecznej** **75 osobom**
(1.765.498 zł.)

Warto podkreślić, że wraz ze starzeniem się społeczeństwa oraz brakiem możliwości zapewnienia opieki przez rodzinę, od kilku lat wzrasta liczba osób wymagających umieszczenia w domach pomocy społecznej, a tym samym rosną koszty gminy w pokrywaniu odpłatności za pobyt tych osób w DPS. Przedstawia to poniższa tabela.

Lata	Liczba osób przebywających w DPS	Odpłatność Gminy Miejskiej Iława (w zł.)	Odpłatność rodziny (w zł.)
2012	33	439.898	34.730
2013	31	546.726	47.371
2014	30	698.990	31.784
2015	40	889.350	21.086
2016	45	1.012.284	4.948
2017	54	1.151.837	31.792
2018	65	1.424.106	32.141
2019	59	1.654.234	77.090
2020	68	1.780.854	74.403
2021	75	1.765.498	131.756

Mniejszy koszt wydatków poniesionych w 2021 r. przez Gminę Miejską Iława na domy pomocy społecznej, wynikał ze zwiększonej liczby zgonów osób przebywających w domach pomocy społecznej oraz z faktu egzekwowania odpłatności za pobyt członka rodziny w dps od osób zobowiązanych do alimentacji.

Tylko w 2021 r. w domach pomocy społecznej różnego typu zostało umieszczonych 24 mieszkańców naszego miasta (w Iławie, Uzdowie, Grodzicznie, Szyldaku, Dębicy, Bartoszcach, Bądzyniu, Stanisławie). Spośród nich w trakcie roku sprawozdawczego zmarło 6 mieszkańców dps. Natomiast w styczniu i lutym **2022 r.** w Domach Pomocy Społecznej w Iławie i w Elku zostało już umieszczonych **pięć osób, w tym jedno dziecko.**

W tym miejscu należy zaznaczyć, że wśród oczekujących na miejsce jest dwóch mieszkańców Iławy. Powody oczekiwania – 1 osoba jest w trakcie kompletowania dokumentów, 1 osoba złożyła wniosek o przesunięcie terminu przyjęcia.

Procedura przyjęcia do DPS zarówno w 2021 r. jak i w 2022 r., polega na skompletowaniu niezbędnych dokumentów i posiadaniu negatywnego wyniku testu na COVID-19, który zleca lekarz rodzinny lub wykonany jest na własną rękę.

Informacyjnie podaję, że **koszt pobytu w Domu Pomocy Społecznej w Ławie od 1.02.2022 r. wynosi 4.522 zł. miesięcznie (w 2021 r.- 4.189 zł.; w 2020r.- 3.984 zł., w 2019 r.- 3.699 zł., w 2018 r.- 3.550 zł.), z czego mieszkaniowiec ponosi odpłatność w wysokości 70% swojego dochodu. Pozostałą część odpłatności pokrywa sporadycznie rodzina, a w głównej mierze gmina. Należy podkreślić, że w 2021 roku średnia miesięczna odpłatność gminy za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej wynosiła 2.657,00 zł.**

Nadal trudności sprawia umieszczenie w domu pomocy społecznej osoby uzależnionej od alkoholu, ponieważ na terenie kraju funkcjonuje tylko kilka tego typu domów pomocy społecznej. Wśród mieszkańców naszego miasta i powiatu sporą grupę stanowią także osoby z zaburzeniami psychicznymi, upośledzone umysłowo, niepełnosprawne, które są jednak na tyle samodzielne, że przy niewielkim wsparciu i nadzorze odpowiednich służb oraz specjalistów, mogą funkcjonować np. w mieszkaniach chronionych czy treningowych i nie muszą być umieszczane w całodobowych domach pomocy społecznej. Jest to niewątpliwie tańsza dla gminy forma pomocy, niż kierowanie tych osób i ponoszenie wysokich kosztów ich pobytu w DPS.

⇒ **Pobyt w mieszkaniu chronionym**

Wychodząc naprzeciw tym potrzebom Gmina Miejska Ława w 2013r. przekazała ze swoich zasobów w trwały zarząd Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Ławie jeden lokal mieszkalny z przeznaczeniem na mieszkanie chronione (położony przy ul. Jagiełły) dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które ze względu na swoją trudną sytuację życiową, zdrowotną i rodzinną nie są w stanie samodzielnie pokonać trudności i rozwiązać swoich problemów, ale jednocześnie są na tyle samodzielni, że nie wymagają umieszczenia w placówce całodobowej opieki. Mogą oni funkcjonować przy wsparciu opiekuna/terapeuty. W 2021r. w mieszkaniu chronionym zamieszkiwały dwie osoby. W mieszkaniu tym obowiązuje regulamin, z którym każda osoba jest zapoznawana w momencie przyjęcia do mieszkania chronionego i jest zobowiązana do jego przestrzegania. Zasady ponoszenia odpłatności za pobyt ustalone zostały w Uchwale Rady Miejskiej w Ławie Nr XL/391/13 z dnia 28 sierpnia 2013 roku.

Koszty utrzymania mieszkania chronionego przez gminę w 2021r. wyniosły:

- zakup energii, wody ciepłej i zimnej, czynsz w łącznej kwocie – 5.037,49 zł.
- koszt wynagrodzenia opiekuna – 9.875,30 zł.

Ogółem wydatki – 14.912,79 zł.

Natomiast mieszkańcy pokryli koszty utrzymania lokalu w kwocie **2.873,48 zł. – dochód własny gminy.**

⇒	Oplacono schronienie w domach dla osób bezdomnych	20 osobom (156.399,67 zł.)
⇒	Sprawiono pogrzeb (obowiązkiem ops jest sprawienie pogrzebu w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego; przysługuje on osobom zmarłym zamieszkałym lub przebywającym na terenie gminy, w stosunku do których nie ustalono osób zobowiązanych do sprawienia pogrzebu lub gdy osoby zobowiązane nie mają takich możliwości)	3 osobom (6.381,00 zł.)
⇒	Współfinansowano pobyt dzieci z terenu miasta Ława w pieczy zastępczej (w 2021r. w pieczy zastępczej zostało umieszczonych 17 dzieci, w 2020r. 10 dzieci, w 2019r. 9 dzieci, a dla	92 dzieciom (528.363,74 zł.)

	porównania w 2018r. - 18 dzieci)	
⇒	Pomocą w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” objęto - w tym:	1.294 osoby (w 2020r.-1.294 osoby) (w 2019r.-1.414 osób) (w 2018r.-1.603 osoby)
	⇒ dożywiono (nieodpłatnie) – posiłki <u>w tym w formie:</u> pełnych posiłków w przedszkolu obiadów w szkole obiadów w Dziennym Domu Pomocy	412 osób z 247 rodzin (w 2020r.-444 osoby z 267 rodzin) (w 2019r.-512 osób z 367 rodzin) (w 2018r.-598 osób z 377 rodzin) 130 dzieci (w 2020r.-126 dzieci) (w 2019r.-150 dzieci) (w 2018r.-171 dzieci) 180 dzieci (w 2020r.- 221 dzieci) (w 2019r.-264 dzieci) (w 2018r.-307 dzieci) 102 osoby (w 2020r.-97 osób) (w 2019r.- 98 osób) (w 2018r.-120 osób)
	⇒ wypłacono zasiłek celowy na zakup posiłku lub art. żywnościowych – koszt jednego świadczenia 224,10 zł. – (Łączna kwota 572.340 zł., z tego dotacja z budżetu państwa – 457.872 zł., środki własne gminy – 114.468 zł.)	475 rodzinom liczącym 1.094 osoby (w 2020r.-424 rodziny liczące 946 osób) (w 2019r.-450 rodzin liczące 1.028 osób) (w 2018r.-512 rodzin liczących 1.080 osób)
	⇒ przyznano świadczenie rzeczowe (paczki żywnościowe na: <u>Święta Bożego Narodzenia</u> – 420 szt. o wartości 83.580 zł. i 320 rodzin objętych pomocą; <u>Święta Wielkanocne</u> – 373 szt. o wartości 55.950 zł. i 266 rodzin objętych pomocą) ⇒ przyznano pomoc w formie posiłku (dzieciom i uczniom) nie wymagająca przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola, jednak liczba dzieci i uczniów nie może przekroczyć 20% ogólnej liczby dożywianych na terenie gminy dzieci i uczniów w poprzednim miesiącu kalendarzowym.	388 rodzinom liczącym 970 osób (w 2020r.-358 rodzin liczących 856 osób) (w 2019r.-452 rodziny liczących 1.082 osoby) (w 2018r.-525 rodzin liczących 1.292 osoby) 1 dziecko

W ramach Programu zostały sfinansowane pełne posiłki obiadowe dzieci i młodzieży uczęszczających do 11 szkół podstawowych i ponadpodstawowych, 11 przedszkoli, 1 żłobka oraz 1 placówki socjoterapeutycznej.

Pomoc w ramach Programu została w **80%** sfinansowana z budżetu państwa, tj. **738.016 zł.** (w 2020r.- 655.036 zł.; w 2019r.- 555.932 zł.).

Środki własne gminy wyniosły **184.504 zł., tj. 20%** (w 2020r.- 163.759,97 zł.; w 2019r.- 272.543 zł.). Łącznie koszt tego Programu zamknął się kwotą **922.520 zł.** (w 2020r.- 818.795,97 zł.; w 2019r.- 828.795,97 zł.).

Ze świadczeń w ramach Programu skorzystały dzieci, młodzież i osoby dorosłe, w szczególności w podeszłym wieku, samotne, niepełnosprawne, z rodzin o najniższych dochodach, bezdomne.

Poza Programem Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie przygotowywał i wydawał pełne obiady dla podopiecznych, którzy ponosili całkowitą lub częściową odpłatność.

Całkowity koszt świadczonych przez Ośrodek usług obiadowych wyniósł w **2021 roku 794.283 zł.** (w 2020r.- 730.196 zł.; w 2019r.- 670.435 zł.), w tym odpłatność od podopiecznych zamknęła się kwotą **167.190,56 zł.** (w 2020r.- 146.178,87 zł.; w 2019r.- 121.168,90 zł.) - **dochód gminy**, a odpłatność od pracowników MOPS spożywających posiłki w miejscowej stołówce wyniosła **8.174,82 zł.** (w 2020r.- 6.310,67 zł.; w 2019r.- 5.570,87 zł.) - **dochód gminy.**

Realizując zadania pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie świadczył na rzecz mieszkańców różnego rodzaju usługi:

USŁUGI OPIEKUŃCZE

Usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w zakresie fizjoterapii i rehabilitacji (w tym osób z zaburzeniami psychicznymi) w okresie sprawozdawczym objętych było **241 osób** i wypracowano **68.614 godzin** (dla porównania w roku 2020 – 251 osób i 69.290 godzin, 2019 – 282 osoby i 77.235 godzin; w 2018 – 263 osoby i 72.231,50 godziny). Spadek w 2021r. i 2020r. liczby osób korzystających z usług opiekuńczych, a co się z tym wiąże wypracowanych godzin usług, spowodowany był **epidemią koronawirusa COVID-19** i rezygnacją części podopiecznych ze świadczonych im usług opiekuńczych bądź zawieszeniem usług na pewien okres czasu (obawa przed zakażeniem). I tak objętych usługami było:

a) Usługami opiekuńczymi -	179 osób
b) Specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi -	10 osób
w tym:	
- dzieci i osoby dorosłe z <u>autyzmem</u>	4 osoby
-dziecko z zaburzeniami psychicznymi i schorzeniami sprzężonymi	1 dziecko
c) Specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w zakresie fizjoterapii i rehabilitacji	52 osoby
w tym:	
• indywidualnymi ćwiczeniami	<u>1 osoba</u>
• grupowymi ćwiczeniami w sali rehabilitacyjnej	<u>51 osób</u>
w tym:	
→ pensjonariusze DDPS	37 osób
→ Klub „Amazonki”	14 osób
d) Usługami opiekuńczymi w dni wolne od pracy	2 osoby
e) Usługami opiekuńczymi w dni robocze wieczorem	1 osoba

Usługi opiekuńcze świadczone były przez **43** opiekunki (42,25 etatu), a specjalistyczne usługi opiekuńcze przez **2** opiekunki specjalistyczne (dla osób z zaburzeniami psychicznymi) i **1** fizjoterapeutę. Nadzór nad pracą opiekunek sprawował koordynator usług opiekuńczych (**1** osoba).

Jednostkowy koszt godziny usługowej od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. wynosił **24,42 zł.** (zgodnie z Uchwałą nr XVIII/199/20 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 15 kwietnia 2020 r.), a odpłatność od podopiecznych naliczana była od kwoty **19,54 zł.** (tj. 80% kwoty 24,42 zł.).

W tym miejscu należy zaznaczyć, że odpłatność od poszczególnych osób uzależniona jest od ich dochodu i w 2021 r. kształtowała się na poziomie 38% kosztu jednej godziny usług tj. 7,43 zł.

Natomiast koszt jednej godziny **specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi** wynosił w okresie od 1.01.2021 r. do 31.12.2021 r. – **26,78 zł.** (zgodnie z zarządzeniami: nr 18/2020 z dnia 17.04.2020r. oraz nr 12/2021 Dyrektora MOPS w Iławie z dnia 29.04.2021 r.). Średnia odpłatność za w/w usługi od podopiecznych w 2021 r. wynosiła ok. 29% kosztu jednej godziny usługi tj. 7,70 zł.

Od dnia 19 września 2016 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie świadczy **specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób dorosłych i dzieci z autyzmem** świadczone przez specjalistów różnych specjalności. W roku sprawozdawczym koszt jednej godziny usługi wynosił **48,00 zł** (zgodnie z zarządzeniami: nr 18/2020 z dnia 17.04.2020r. oraz nr 12/2021 z dnia 29.04.2021 r. Dyrektora MOPS w Iławie).

Średnia odpłatność za usługi od podopiecznych w 2021r. wynosiła 14% kosztu jednej godziny usługi tj. 6,52 zł.

W/w usługami objętych było: **4 dzieci i 1 osoba dorosła.** W celu realizacji usług zostało zatrudnionych **3 pedagogów i 1 logopeda.**

Ponadto od 1 lipca 2019 r. 1 dziecko (m.in. z zaburzeniami psychicznymi, ale nie z autyzmem) zostało objęte usługami rehabilitacyjnymi metodami: ENDT BOBATH i VOJTY, które w 2021r. realizowane były przez 2 fizjoterapeutów. Koszt jednej godziny usługi wynosił **48,00 zł** (zgodnie z zarządzeniami dyrektora MOPS w Iławie: nr 8/18 Dyrektora MOPS z dnia 4.04.2018r. ze zmianami oraz nr 12/2021 z dnia 29.04.2021r.).

W roku 2021 wypracowane zostały 4.243 godziny u osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym 1.364 godziny u osób dorosłych i dzieci z autyzmem oraz u dziecka rehabilitowanego w/w metodami.

W ciągu miesiąca średnio ze wszystkich form usług opiekuńczych w 2021 r. korzystało **145 osób** (w 2020 r. – 160 osób, w 2019 r. – 187 osób, w 2018 r. – 183 osoby), w tym **135 osoby** wyłącznie z usług opiekuńczych. Porównując dane z poprzednich lat, należy zauważyć, że liczba mieszkańców Iławy potrzebujących wsparcia w tej właśnie formie, nadal utrzymuje się na wysokim poziomie i nadal jest duże zapotrzebowanie na tę formę pomocy. Spowodowane jest to starzeniem się naszego społeczeństwa oraz wzrostem liczby osób starszych, niepełnosprawnych, przewlekle chorych, samotnych wymagających środowiskowego wsparcia i brakiem bądź niewystarczającą opieką ze strony najbliższej rodziny (migracje i emigracje mieszkańców Iławy, praca zawodowa).

Zauważamy także potrzebę wsparcia środowiskowego dzieci z różnego rodzaju niepełnosprawnościami i ich rodziców (opiekunów) oraz osób z autyzmem po 24 roku życia. Pomimo realizacji wspierających programów finansowanych z Funduszu Solidarnościowego tj. „Opieka wytchnieniowa” oraz „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” nadal potrzeby w tym zakresie są duże.

Informacyjnie podaję, że w okresie od 1.01.2022 r. do 28.02.2022 r. przybyło już **10 nowych środowisk** wymagających wsparcia usługami opiekuńczymi.

Należy podkreślić, że z roku na rok coraz większym problemem staje się znalezienie osób chętnych do wykonywania tej trudnej, wymagającej odpowiedniej osobowości pracy opiekuńki domowej.

W 2021 roku w ramach **Programu rządowego „Opieka 75+”** dofinansowano z dotacji 50% każdej godziny usług opiekuńczych świadczonych w środowiskach osób w wieku 75 lat i więcej. **Środowisk takich było – 136.** Opiekunki domowe wypracowały w tych środowiskach 45.019,50 godzin. **Kwota dofinansowania wyniosła 553.704,00 zł. (ze środków Funduszu Solidarnościowego).**

Informacyjnie podaję, że w 2021 r. usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi były realizowane przez cały okres trwania epidemii (w reżimie sanitarnym). Natomiast usługi rehabilitacyjne były realizowane z przerwami (zawieszona działalność), z zastosowaniem wszelkich środków bezpieczeństwa zalecanych przez Ministerstwo Zdrowia. Po zniesieniu okresowych restrykcji zajęcia rehabilitacyjne odbywały się w Sali gimnastycznej MOPS przy ul. Grunwaldzkiej 6A. W Sali mogły przebywać jednocześnie cztery osoby ćwiczące. Natomiast „Iławskie Amazonki”, ze względu na ich liczbę (14 osób), ćwiczyły w dwóch grupach w Sali konferencyjnej w Centrum Aktywności Lokalnej na ul. Wiejskiej 2D, aby zachować odpowiednią odległość między osobami rehabilitowanymi.

USŁUGI TRANSPORTOWE

W roku sprawozdawczym dzieci i młodzież niepełnosprawne dowożone były samochodami dostosowanymi do przewozu osób niepełnosprawnych do szkół, przedszkola integracyjnego i innych instytucji na terenie Iławy. Od I do VI 2021 r. kierowca dowoził – **34** osoby, od IX do XII 2021 r. – **23** osoby. Łącznie dowożono **35 osób**, a kierowca przejeżdżał średnio ok. **40,68 km** dziennie po terenie miasta (bus Opel VIVARO – rocznik 2016). Dowożąc dzieci i osoby niepełnosprawne samochód przejechał w ciągu roku **13.069 km**.

W sytuacjach awaryjnych dowóz podopiecznych wspomagany był przez drugiego busa Renault TRAFIC (rocznik 2006) oraz samochód osobowy marki Deawoo Lanos (rocznik 2002).

Ponadto osoby niepełnosprawne były dowożone do placówek służby zdrowia, domów pomocy społecznej oraz na turnusy rehabilitacyjne poza teren Iławy. W 2021 r. takich wyjazdów było:

- busem Opel VIVARO – **3** wyjazdy, a korzystało z nich **3** dzieci niepełnosprawnych i 10 osób dorosłych; przejechał 1.008 km;
- busem Renault TRAFIC – **2** wyjazdy, a korzystało z nich **7** dzieci niepełnosprawnych i 2 osoby dorosłe; przejechał 295 km;
- samochód osobowy Deawoo Lanos – **2** wyjazdy, a korzystały z nich **2** osoby niepełnosprawne (w tym 1 dziecko); przejechał 583 km.

Osoby niepełnosprawne dowożone były głównie do Olsztyna i Elbląga, ale zdarzyły się również wyjazdy do Kajetan, Warszawy.

- 1) Samochód do przewozu osób niepełnosprawnych marki **Renault Trafic** w 2021 r. przejechał **10.987 km** i **zużył 1.128 litrów** oleju napędowego na łączną kwotę – **6.367,72 zł.**, w tym:
  - dowóz dzieci do placówek oświatowych – **3.826 km**,
  - transport do placówek służby zdrowia, dps poza teren Iławy – **295 km**,
  - transport osób bezdomnych do schronisk – **701 km**,
  - rozwożenie posiłków obiadowych do miejsca zamieszkania podopiecznych – **5.091 km**,
  - inne – **1.074 km** (załatwianie bieżących spraw Ośrodka).

Natomiast amortyzacja samochodu tj. przegląd rejestracyjny, naprawy, wymiana opon, mycie samochodu i ubezpieczenie - wyniosła 5.767,00 zł.

- 2) Samochód do transportu osób niepełnosprawnych marki **Opel VIVARO** przejechał **15.653 km** i **zużył 1.610,41 litrów** oleju napędowego na łączną kwotę – **8.689,13 zł.**, w tym:

- dowóz dzieci do placówek oświatowych – 13.069 km,
- wyjazdy poza Iławę do placówek służby zdrowia, dps – 1.008 km,
- rozwożenie posiłków obiadowych do miejsca zamieszkania podopiecznych – 1.576 km.

Amortyzacja samochodu tj. ubezpieczenie samochodu, wymiana opon, mycie samochodu, naprawy, przegląd – wyniosła 12.780,36 zł.

- 3) Samochód osobowy **Deawoo Lanos** przejechał **2.327 km** i zużył **237** litrów benzyny (koszt – **1.290,65 zł.**), w tym:

- wyjazdy z osobami niepełnosprawnymi do placówek służby zdrowia poza teren ławy oraz podopiecznymi MOPS do sądu w Elblągu i do domów pomocy społecznej – 583 km,

- przewóz osób bezdomnych do schronisk – 100 km,

- przewóz dzieci do szkół i przedszkoli – 95 km,

- dowóz posiłków obiadowych do miejsca zamieszkania podopiecznych – 614
km.

- pozostałe, tj. pielęgniarka, w której dyspozycji pozostaje samochód, regularnie odwiedzała podopiecznych Ośrodka, którym świadczone były usługi opiekuńcze w miejscu ich zamieszkania (drobne zmiany opatrunków, toaleta przeciwoleżynowa, badanie poziomu cukru, tętna i ciśnienia tętniczego, instruktaż przy łóżku chorego itp.) – 935 km.

Amortyzacja samochodu tj. przegląd rejestracyjny, naprawy, mycie samochodu i ubezpieczenie, wymiana opon – wyniosła 2.208,19 zł.

Należy zauważyć, że wszystkie pojazdy pomimo nadal trwającej epidemii COVID-19, przejechały w 2021 r. w porównaniu z rokiem 2020 więcej kilometrów i zużyły więcej paliwa. Powodem tego było mniej wprowadzanych okresów zawieszania działalności różnego typu instytucji oraz placówek oświatowych.

Przewóz dzieci do szkół i przedszkoli w 2021 r. odbywał się (podobnie jak w 2020 r.) z przerwami, ze względu na epidemię COVID-19. I tak:

Dowóz Oplem VIVARO

- ✓ I – 34 dzieci niepełnosprawnych dowożonych dziennie,
- ✓ II - 26 dzieci   ”   ”
- ✓ III - 19 dzieci   ”   ”
- ✓ IV – 23 dzieci   ”   ”
- ✓ V - 28 dzieci   ”   ”
- ✓ VI – 34 dzieci   ”   ”
- ✓ VII – VIII wakacje,
- ✓ IX – XI - 22 dzieci niepełnosprawnych dowożonych dziennie,
- ✓ XII – 24 dzieci niepełnosprawnych dowożonych dziennie.

Dowóz Renault TRAFIC

- ✓ I – 4 dzieci dowożonych do szkół i przedszkoli ,
- ✓ II – 3 dzieci dowożonych,
- ✓ III – 5 dzieci „ ,
- ✓ IV – 6 dzieci „ ,
- ✓ V – VI – 7 dzieci dowożonych,
- ✓ VII – VIII – wakacje,

W czasie, gdy nauka stacjonarna była całkowicie zawieszona, kierowcy przesuwani byli do rozwożenia obiadów oraz do pomocy w realizacji bieżących zadań w Ośrodku.

Dzieci uczestniczące w zajęciach na półkolonii letniej organizowanych przez Ośrodek z posiłków korzystały bezpłatnie, a koszt „wsadu do kotła” pokrywał MOPS i dotacja z budżetu państwa (wieloletni program rządowy).

Kierowca samochodu Volkswagen Caddy dowoził również artykuły żywnościowe do kuchni MOPS i produkty do przygotowania podwieczorków do Świetlicy „MOPSIK” i MKIS, dostarczał pocztę do różnych instytucji na terenie Ławy, realizował inne zadania zlecone przez Dyrektora.

Łącznie przejechał w 2021 r. 10.585 km, średnio miesięcznie 882,08 km i zużył na wszystkie wyjazdy 1.122 litry oleju napędowego (koszt – 6.131,39 zł.). Amortyzacja samochodu tj. przegląd rejestracyjny, naprawy, mycie samochodu, wymiana opon, ubezpieczenie wyniosła - 5.572,35 zł.

Dzieci i młodzież uczestniczące w zajęciach Świetlicy Środowiskowej „MOPSIK” oraz Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej, a także uczestnicy półkolonii (dwa turnusy po 2 tygodnie: I turnus - 25 dzieci; II turnus - 27 dzieci; oprócz obiadów, były objęte również dożywianiem w formie podwieczorków. Podwieczorki zostały sfinansowane ze środków przeznaczonych na dożywianie dzieci **w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 w kwocie 10.798,10 zł.** Kuchnia przygotowuje także wypieki i potrawy na różne uroczystości i imprezy organizowane przez MOPS, organizacje pozarządowe i inne instytucje. Należy zaznaczyć, że na przestrzeni ostatnich kilku lat ilość przygotowywanych i wydawanych średnio dziennie posiłków utrzymuje się na podobnym wysokim poziomie. I tak: w 2016 r. – 180, w 2017 r. – 171, w 2018 r. – 190, w 2019 r. – 180, a w 2020 r. – 160, **w 2021 r. – 165** średnio dziennie wydawanych posiłków obiadowych. Jest to duża ilość wydawanych dziennie obiadów, co jest wynikiem realizacji również w 2021 r. programu wieloletniego **„Posiłek w szkole i w domu”**, który objął swoim zakresem także osoby dorosłe (starsze, niepełnosprawne, o niskich dochodach, bezdomne).

Z bezpłatnych posiłków w ramach programu w okresie sprawozdawczym skorzystały 102 osoby (w 2020 r. – 97, w 2019 r. – 98, w 2018 r. – 120, w 2017 r. – 126, w 2016 r. – 119, w 2015 r. – 104 osoby).

POMOC RZECZOWA

Przez cały rok klienci Ośrodka mieli możliwość korzystania z odzieży i obuwia używanego, którą mieszkańcy naszego miasta przekazują osobom potrzebującym. Ośrodek uczestniczy również w przekazywaniu użytecznych sprzętów domowego użytku ze środowiska dla podopiecznych: pralki, lodówki, telewizory, meble itp. Ośrodek nie gromadzi ich, a jedynie przekazuje osobom potrzebującym informacje o miejscach skąd mogą je odebrać (brak własnego magazynu).

USŁUGI PUNKTU NAPRAWY I WYPOŻYCZANIA SPRZĘTU REHABILITACYJNEGO

Punkt dysponuje sprzętem pochodzącym z darów (sprzęt używany) otrzymanych z Holenderskiej Fundacji współpracy Gminy Tholen z Miastem Iława i innych podmiotów. Wydawanie sprzętu podopiecznym odbywa się na zasadzie wypożyczania, maksymalnie na okres roku z możliwością przedłużenia terminu. Podstawą wypożyczenia jest wniosek lekarza odpowiedniej specjalności. Wypożyczenie jest odpłatne – 10% ustalonej wartości danego sprzętu przy założeniu, że okres wypożyczenia nie przekroczy jednego roku, a 5% w sytuacji, gdy okres wypożyczenia nie przekroczy pół roku.

Pracownik punktu dokonuje napraw tego sprzętu na miejscu w warsztacie Ośrodka, a także w miejscu zamieszkania klienta (jeśli zachodzi taka potrzeba). Jednak w 2021 r., ze względu na epidemię koronawirusa COVID-19, sytuacje takie miały miejsce sporadycznie.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono prace naprawcze i konserwacyjne sprzętu rehabilitacyjno-ortopedycznego znajdującego się w magazynie MOPS w Iławie, jak i u użytkowników sprzętu w miejscu zamieszkania (pojedyncze przypadki). Napraw dokonano w zakresie: renowacji tapicerki, wymiany opon, wulkanizacji dętek, napraw podnośników, ciągów przy kołach, montażu zniszczonych hamulców, spawania ram wózków, dorabiania brakujących części, wymiany zużytych kół. Prace te wykonano przy 18 wózkach inwalidzkich i innym sprzęcie rehabilitacyjnym w ilości 15 sztuk. Pozostałe wózki oraz sprzęt

rehabilitacyjno-ortopedyczny będący w magazynie Ośrodka, podlegają bieżącemu czyszczeniu, konserwacjom i naprawom.

W roku 2021 r. wypożyczono:

- ⇒ Wózki inwalidzkie – 18 szt.
- ⇒ Kule ortopedyczne – 4 szt.
- ⇒ Balkoniki/chodziki – 20 szt.
- ⇒ Rowery 3-kołowe – 2 szt.
- ⇒ Łóżka rehabilitacyjne – 5 szt.
- ⇒ Materace przeciwoślizgowe – 4 szt.

Z możliwości przedłużenia okresu użytkowania sprzętu rehabilitacyjnego skorzystało w 2021 r. - 9 osób (wózki inwalidzkie – 4 szt.; balkoniki/chodziki – 3 szt.; kule – 2 szt.).

Łącznie z usług punktu korzystały **53** osoby (niektóre kilkakrotnie). Odpłatność od podopiecznych za wypożyczony sprzęt w roku 2021 wyniosła **782,00 zł. (dochód gminy)**.

USŁUGI KAPIELOWE

MOPS w Iławie umożliwia korzystanie z urządzeń (prysznice na terenie budynku przy ul. Grunwaldzkiej 6A) i pomieszczeń służących do utrzymania higieny osobistej, które są bezpłatne. Z tej formy usług korzystało kilka razy w tygodniu 3 pensjonariuszy dziennego domu pomocy społecznej, którzy w warunkach domowych nie posiadają urządzeń kąpielowych, bądź z różnych przyczyn nie mają do nich dostępu.

Z tej formy usług korzystały również osoby bezdomne (mieszkańcy Iławy i osoby przyjezdne), w szczególności w okresie jesienno – zimowym. Z kąpiei korzystało średnio dziennie 5 osób. Niektórzy z nich korzystali z tej formy usług wielokrotnie. Łącznie w 2021 r. z prysznicy skorzystało 38 osób bezdomnych.

Osobom bezdomnym udostępniane były nieodpłatnie, m.in. środki higieny osobistej, środki piorące, jednorazowe golariki oraz ręczniki.

Należy zauważyć, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie z roku na rok odwiedza coraz większa liczba osób bezdomnych.

POMOC DLA OSÓB BEZDOMNYCH

Według danych Ośrodka w 2021 roku problemami bezdomności dotkniętych było **69 mieszkańców Iławy** (57 mężczyzn i 12 kobiet), z których **26** osób zamieszkiwało w różnych miejscach na terenie Iławy, **12** osób w altankach na ogrodach działkowych, **4** osoby przebywało w Zakładzie Karnym, **1** osoba przebywała w szpitalu psychiatrycznym. Kolejne **26** osób bezdomnych przebywało w schroniskach dla osób bezdomnych na terenie kraju (w tym 15 osób w Schronisku w Marwałdzie) w różnych okresach czasu i za te osoby w tym czasie w 2021 r. opłacaliśmy koszty ich pobytu w schroniskach (w całości lub części) **w kwocie 156.400,00 zł.** Ze wszystkimi osobami bezdomnymi przebywającymi w schroniskach pracownicy socjalni zawarli kontrakty socjalne.

Schroniska dla osób bezdomnych zostały wyłonione w trybie przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego - ogłoszenia o zamówienie na usługi społeczne i MOPS podpisał umowy z dwoma schroniskami tj.:

- ✓ na świadczenie usług polegających na zapewnieniu tymczasowego miejsca w Schronisku dla Osób Bezdomnych Markot w Marwałdzie – Stowarzyszenie MONAR,
- ✓ na świadczenie usług polegających na zapewnieniu tymczasowego miejsca w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi – Stowarzyszenie Na Rzecz Bezdomnych, Dom Modlitwy „AGAPE” w Borowym Młynie.

Osoby bezdomne w naszym mieście, zazwyczaj rekrutują się spośród osób nadużywających alkoholu. **Jeśli wyrażą zgodę**, to kierowane są przez MOPS do schronisk dla osób bezdomnych. W 2021 r. osoby bezdomne przebywały w niżej wymienionych schroniskach i noclegowni:

- ✓ Schronisko dla Osób Bezdomnych w Marwałdzie (Powiat Ostródzki) – 15 osób;
- ✓ Stowarzyszenie Na Rzecz Bezdomnych, Dom Modlitwy „AGAPE” w Borowym Młynie i Bobrowcu – 6 osób, w tym 3 osoby w schronisku z usługami opiekuńczymi;
- ✓ Noclegownia na terenie Warszawy – 2 osoby;
- ✓ 3 osoby - w innych schroniskach na terenie kraju (1 osoba – refundacja, 2 osoby – nie ponosimy odpłatności).

W 2021 r. **17 osób** stało się osobami bezdomnymi. Z informacji uzyskanych ze środowiska wynika, że na terenie naszego miasta są osoby bezdomne, które nie zgłaszają żadnych potrzeb do Ośrodka.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie oferuje osobom bezdomnym różnorodną pomoc. Z pomocy tej korzystają oprócz miejscowych bezdomnych, również bezdomni przyjezdni, którzy zgłaszają się do MOPS szczególnie w okresie jesienno – zimowym. W 2021 r. korzystali oni z niżej wymienionych form pomocy.

Realizowane formy pomocy to:

- udostępnienie urządzeń sanitarnych i do kąpieli (średnio dziennie 5 osób, w ciągu całego roku – 38 osób, niektóre z nich wielokrotnie),
- zapewnienie ciepłych posiłków (31 osób),
- zaopatrzenie w używaną odzież i obuwie - pozyskaną od mieszkańców (30 osób),
- umieszczenie w schroniskach dla bezdomnych (9 osób),
- praca socjalna z osobami bezdomnymi, w tym też oferowanie wsparcia w podejmowaniu leczenia odwykowego osobom uzależnionym, umawianie na szczepienia COVID-19, zawarcie kontraktów socjalnych (69 osób),
- udzielanie porad przez radcę prawnego (6 osób),
- udzielanie pomocy finansowej (zasiłki okresowe, celowe – 43 osoby), która przeważnie realizowana była w formie zakupu artykułów żywnościowych i higieny osobistej w sklepie oraz zakupu biletu PKP lub PKS do miejsca zamieszkania osoby bezdomnej. Zasiłki celowe przeważnie przyznawane były na zakup leków i leczenia, opału (10 osób),
- pokrycie kosztów pobytu w schronisku dla bezdomnych (26 osób),
- przyznawanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (3 osoby),
- przyznawanie zasiłków stałych (13 osób),
- przyznanie żywności w formie paczek świątecznych (24 osoby),
- przydzielanie żywności z Banku Żywności w Olsztynie (2 osoby),
- poradnictwo specjalistyczne – psycholog (3 osoby).

Informacje dotyczące bezdomnych mieszkańców naszego miasta:

- 57 mężczyzn i 12 kobiet,
- 17 osób, których bezdomność powstała od 2021 r.,
- 52 osoby, których bezdomność trwa już od kilku a nawet kilkunastu lat,
- 4 mężczyźni zmarło,
- 51 osób jest bezdomnymi z powodu nadużywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
- 17 osób z powodu eksmisji,
- 1 osoba po powrocie z zagranicy,
- 5 osób posiada własne źródło utrzymania (emerytura, renta inwalidzka),
- 13 osób utrzymuje się z zasiłku stałego wypłacanego z MOPS (mają ustalony znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności),

- 7 osób nie uskarża się na nic,
- 56 osób z chorobą alkoholową,
- 4 osoby upośledzone umysłowo,
- 2 osoby z zaburzeniami psychicznymi.

Ponadto osoby te uskarżają się na wiele chorób somatycznych (choroby serca, oczu, epilepsja, cukrzyca, choroby płuc, choroby narządu ruchu, nowotwory).

W zakresie pomocy osobom bezdomnym pracownicy socjalni współpracowali z dzielnicowymi Komendy Powiatowej Policji w Iławie w celu prowadzenia wzmożonego monitoringu osób bezdomnych w okresie jesienno-zimowym, aby podejmować szybkie i skuteczne działania.

Należy zauważyć, że w okresie wiosennym i letnim nie ma większego problemu z osobami bezdomnymi. Problemy pojawiają się w okresie jesienno-zimowym, w szczególności z umieszczeniem tych osób w schroniskach dla bezdomnych, ponieważ często nie wyrażają na to zgody, a bez ich zgody niemożliwe jest umieszczenie w schronisku czy innym ośrodku dla osób bezdomnych.

W 2021 r. w czasie panującej na terenie naszego kraju epidemii koronawirusa procedura kierowania i umieszczania osób bezdomnych w schroniskach polegała na:

- złożeniu wniosku przez pracownika socjalnego do Sanepidu o przeprowadzenie testu na COVID-19 dla osoby bezdomnej,
- po otrzymaniu skierowania na test osoba bezdomna udawała się na wymaz i po otrzymaniu wyniku negatywnego była przewożona samochodem MOPS do schroniska dla osób bezdomnych,
- lub w nagłych przypadkach osoba bezdomna była transportowana do schroniska, gdzie oczekiwała w izolatce na wynik testu.

Informacyjnie podaję, że od 1 lutego 2021 r. ITBS zawarł z MOPS w Iławie umowę użyczenia na jedno mieszkanie (pokój z aneksem kuchennym i łazienką), w którym na krótki okres czasu mogą być umieszczane osoby bezdomne oczekujące na umieszczenie w Schronisku dla Osób Bezdomnych.

Należy zauważyć, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie z roku na rok odwiedza coraz większa liczba osób bezdomnych. Narastającym problemem staje się brak na terenie Iławy schroniska, noclegowni, czy ogrzewalni dla osób bezdomnych. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie zabezpieczając obowiązek udzielenia schronienia osobom tego pozbawionym, podpisał umowy na okres od stycznia do grudnia 2021 r. z dwoma schroniskami dla osób bezdomnych w Marwałdzie i Borowym Młynie. Nadal jednak pozostawaliśmy bez noclegowni. Z doświadczenia lat poprzednich wynika, że brak jest zainteresowania świadczeniem tego typu usług, ponieważ gmina, na terenie której znajduje się noclegownia, musi pokrywać koszty jej utrzymania z własnych środków. Idealnym rozwiązaniem byłoby posiadanie na terenie Iławy własnego schroniska i noclegowni świadczących usługi dla bezdomnych mieszkańców naszego miasta.

Informacyjnie podaję, że na 2022 r. zostały już zawarte umowy o tymczasowe schronienie dla bezdomnych mieszkańców Iławy ze Stowarzyszeniem MONAR w Marwałdzie oraz Stowarzyszeniem na Rzecz Bezdomnych „AGAPE” w Borowym Młynie. W celu wyłonienia w/w schronisk zostało przeprowadzone postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie ogłoszenia o zamówienie na usługi społeczne.

PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

Chodzi w szczególności o poradnictwo prawne, zwłaszcza z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, a także psychologiczne. Dotyczą one tych osób i rodzin wymagającym wsparcia w rozwiązywaniu ich przeróżnych problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Ta forma pomocy jest prowadzona od wielu lat

i zainteresowanie nią nie słabnie. Wprawdzie z powodu pandemii w roku 2020 wyraźnie spadła liczba udzielonych porad prawnych, to w 2021 r. nastąpił ich wzrost. Ta tendencja utrzymuje się również w dwóch pierwszych miesiącach roku 2022. Tak więc konieczność udzielania porad zarówno prawnych, jak i psychologicznych jest ze wszech miar potrzebna, gdyż ciągle wzrasta liczba osób, które nie radzą sobie z problemami związanymi z sytuacją rodzinną, w tym materialną, wychowywaniem dzieci, jak też i różnymi uzależnieniami dotyczącymi członków rodziny, w tym często dorosłych już dzieci.

Poradnictwo prawne w dobie następujących po sobie częstych zmian przepisów, w zestawieniu z często skomplikowanymi stanami faktycznymi, jest niezbędne dla naszych podopiecznych. Dotyczy to również wewnętrznej obsługi prawnej, której rola w prawidłowym funkcjonowaniu jednostki, jeżeli chodzi o stronę prawną, jest niezbędna.

Liczba oczekujących pomocy nie maleje, zaś poszczególne sprawy są nieraz skomplikowane i miewają niecodzienne stany faktyczne. Zważywszy na nietrwałość przepisów, jak i nowe nakładane na pomoc społeczną zadania, to rola obsługi prawnej, zarówno dla potrzeb Ośrodka, jak i tej zajmującej się poradnictwem dla mieszkańców Ławy jest nie do przecenienia.

Dotyczy to również wsparcia psychologicznego, gdyż wzrasta liczba osób, które nie radzą sobie z problemami związanymi z sytuacją rodziny, wychowywaniem dzieci, jak też z różnymi uzależnieniami, czy też sytuacją materialną.

1) W tym miejscu należy podkreślić, że w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ławie jest zatrudnionych dwóch radców prawnych w łącznym wymiarze 1 etatu (każdy po ½ etatu). Podział pracy jest taki, że jeden z radców obsługuje Ośrodek, zaś zadaniem drugiego jest poradnictwo prawne dla osób i rodzin wymagających takiego wsparcia. Wynika to z przepisu art. 46 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego i ochrony praw lokatorów.

Ma to swoje plusy chociażby ze względu na możliwość zastępstwa podczas nieobecności, jak urlop wypoczynkowy czy choroba. Podział pracy wygląda tak, że jeden z radców obsługuje Ośrodek, zaś drugi zajmuje się poradnictwem prawnym dla osób i rodzin wymagających takiego wsparcia.

➤ Co do liczby udzielonych w minionym 2021 roku porad klientom Ośrodka, to było ich **308**, a zatem nastąpił lekki wzrost w stosunku do 2020 r., kiedy tych porad było 276. Zdecydowanie przeważały sprawy wynikające z kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. W szczególności dotyczyły one szeroko pojętej alimentacji i to w zakresie wszczynania spraw (sporządzania pozwów alimentacyjnych), uchylania alimentów, pomoc w sporządzaniu pism procesowych w toku procesu. Takich spraw, w stosunku do pozostałych objętych przepisami kodeksu rodzinnego i opiekuńczego – było najwięcej, bo **195**.

Zdecydowanie wzrasta zainteresowanie, zwłaszcza kobiet, problematyką ograniczania i pozbawienia władzy rodzicielskiej, kontaktów rodzica (przeważnie ojca) z dzieckiem, ustalania miejsca pobytu.

Jeśli chodzi o sprawy z zakresu z zakresu orzeczeń o niepełnosprawności, to osobom tym sporządza się odwołania do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, czy też w razie niekorzystnego orzeczenia do Sądu Rejonowego w Elblągu. Incydentalnie występują sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych, tj. pomoc przy sporządzaniu sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika, zastrzeżeń do opinii biegłych, jak też innych pism w toku postępowania. Często zgłaszano konieczność „tłumaczenia” pism sądowych i to w różnych stadiach postępowania.

Bywa, że zgłaszają się osoby z pytaniami o dziedziczeniu, jeżeli są nieporadne, to uzyskują pomoc w sporządzeniu wniosku w tej sprawie. W innych

wypadkach – uzyskują słowną poradę co do zasad dziedziczenia, czy też innych spraw z zakresu prawa spadkowego. To samo dotyczy też pytań z zakresu prawa pracy.

Jeżeli sprawa dotyczy konsumenta, to klient jest odsyłany do Powiatowego Rzecznika Konsumentów, bowiem zajmuje się on właśnie roszczeniami z takich umów, jak np. energia, telefony, itp.

Jednocześnie należy podkreślić, że w całym roku sprawozdawczym klienci byli przyjmowani przez radcę prawnego, bez przerwy.

➤ Wewnętrzne poradnictwo specjalistyczne świadczone było w 2021 r. w ramach obsługi prawnej jednostki. Dotyczy ono głównie prowadzenia postępowań administracyjnych przez poszczególne komórki organizacyjne, w toku których napotykaną są przeszkody natury prawnej. Poradnictwo to polega w głównej mierze na analizie przypadku i szukania rozwiązań problemu zdefiniowanego przez pracowników merytorycznych jednostki. Powyższe poradnictwo nie podlega ewidencjonowaniu jednakże uwzględniając średnią porad udzielanych tygodniowo i pomniejszając o okres urlopu pracowniczego można przyjąć, że w ciągu ostatniego roku udzielono około **400 takich porad** (w 2020r. – 337 porad). W ramach poradnictwa specjalistycznego wewnętrznego dokonywane jest opiniowanie każdego przypadku wydania i zmiany decyzji dotyczących zasiłku stałego, jako świadczenia długotrwałego i w znaczącej wysokości. W 2021 roku sporządzono **43 opinie dotyczących przyznania zasiłku stałego** (w 2020r.- 47 opinii). Radca prawny jednostki uczestniczy w przygotowywaniu i opiniowaniu umów i porozumień zawieranych przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łławie. Poza umowami związanymi ze świadczeniami na rzecz podopiecznych Ośrodka, obsługa prawna dotyczy również całej sfery zamówień publicznych realizowanych w jednostce, a także porozumień zawieranych w ramach współpracy z innymi podmiotami sfery publicznej. W omawianym okresie (podobnie, jak w 2020r.) zawarto **55 umów**. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łławie analizie prawnej podlegają również projekty aktów prawa miejscowego i wewnętrznego Ośrodka. Radca prawny zwykle nie tylko opiniuje rzeczne projekty, ale także uczestniczy w przygotowaniu bądź samodzielnie opracowuje. W roku 2021r. było sporządzonych i zaopiniowanych **47 projektów aktów prawa miejscowego i wewnętrznego** (w 2020r. – 61 projektów). Reprezentacja procesowa realizowana przez pełnomocnika procesowego – radcę prawnego Ośrodka - dotyczyła w ubiegłym roku 4 spraw toczących się przed sądem opiekuńczym – Sądem Rejonowym w Łławie. Były to sprawy związane z umieszczaniem podopiecznych MOPS w domach pomocy społecznej bez ich zgody, leczeniem psychiatrycznym i ustanowieniem kuratora.

Zabezpieczenie Ośrodka w obsługę prawną jest wystarczające i sprawdza się, a podział zadań radców prawnych adekwatny do potrzeb zarówno jednostki, jak i klientów zewnętrznych Ośrodka, a w razie konieczności zawsze istnieje możliwość wzajemnego zastępstwa.

2) W budynku Centrum Aktywności Lokalnej oraz w wynajętym lokalu ITBS prowadzone było **wsparcie psychologiczne** dla dzieci i młodzieży uczestniczącej w zajęciach świetlicy środowiskowej „MOPSIK” i MKIS oraz ich rodziców i wychowawców w świetlicy, a także w ramach funkcjonowania KIS, przez zatrudnionego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łławie psychologa. Pomoc psychologiczna prowadzona była w formie:

- ✓ konsultacji rodzinnych,
- ✓ konsultacji indywidualnych,
- ✓ rozmów wspierających dzieci, młodzież i dorosłych będących w sytuacjach kryzysowych w sytuacji izolacji środowiskowej związanej z pandemią koronawirusa,

- ✓ psychoedukacji wychowawców – rozmów wyjaśniających, podsumowujących oddziaływania po okresie izolacji podopiecznych w pandemii koronawirusa w poprawy ich adaptacji do kolejnych zmian środowiskowych,
- ✓ diagnozowania sytuacji podopiecznych świetlicy środowiskowej w porozumieniu z wychowawcami i rodzicami dzieci w celu zaplanowania wsparcia i pomocy podopiecznym,
- ✓ terapii indywidualnych dzieci i młodzieży (krótkoterminowych), prowadzonych metodami: behawioralnymi, arteterapią, rozmowami terapeutycznymi, TSR (terapią skoncentrowaną na rozwiązaniach) – prowadzonymi w ograniczonym zakresie ze względu na zamknięcie świetlicy w okresie „lockdown” szkół i izolacji klas szkolnych, izolacji i kwarantanna dzieci i młodzieży,
- ✓ nie prowadzono terapii grupowych ze względu na pandemię koronawirusa i zwiększone ryzyko zakażeń.

Ponadto w 2021 roku w budynku MOPS w Iławie przy ulicy Grunwaldzkiej 6A oraz przy ulicy Wiejskiej 2D zatrudniony psycholog (5 godzin w tygodniu) udzielał porad osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych czy opiekuńczo-wychowawczych oraz udzielał wsparcia pracownikom Ośrodka. Opieka psychologiczna realizowana była poprzez:

- ✓ konsultacje rodzinne, terapie rodzinne,
- ✓ konsultacje indywidualne z osobami uzależnionymi (alkoholizm), z osobami w kryzysie życiowym, z ofiarami przemocy domowej (Niebieska Karta),
- ✓ diagnozowanie stanu psychicznego i funkcjonowania osób skierowanych do domów pomocy społecznej, psychiatry, neurologa w celu dopełnienia diagnoz medycznych i wyznaczenia im kierunku pomocy,
- ✓ spotkania terapeutyczne (również rozmowy telefoniczne) z osobami w depresji, z zaburzeniami osobowości, osamotnionych, w trudnej sytuacji życiowej, po chorobie onkologicznej, po chorobie neurologicznej, po utracie osoby najbliższej, przebywających w izolacji domowej lub kwarantannie,
- ✓ indywidualne spotkania z asystentami rodzin (psychoedukacja, wspieranie w pracy opiekuńczej, wyznaczanie celów pracy opiekuńczej),
- ✓ świadczenie w Sądzie Rejonowym w Iławie w sprawach rodzinnych i nieletnich, w sprawach dotyczących podopiecznych, ich rodzin,
- ✓ konsultacje indywidualne z pracownikami MOPS oraz ich podopiecznymi dotyczące problemów rodzinnych i zawodowych.

W okresie sprawozdawczym specjalista w ramach świadczonej pomocy psychologicznej odbył **181 spotkań** (w 2020r.- 135 spotkań), w tym 7 spotkań z ofiarami przemocy w rodzinie. **Łącznie wsparciem objęto 52 rodziny** (w 2020r.- 35 rodzin), **w tym 15 spotkaniami regularnymi**. Większość spotkań odbyła się zdalnie (poprzez telefon), a te spotkania, które odbyły się w sposób bezpośredni w gabinecie psychologa, z zachowaniem reżimu sanitarnego, w oparciu o stosowne regulacje i procedury bezpieczeństwa.

INTERWENCJA KRYZYSOWA

Jest to zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. W tym wypadku dochód nie stanowi kryterium, od którego uzależnia się korzystanie z interwencji. Jej celem jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. W ramach tej pomocy udziela się w natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej. A w zależności od potrzeb udzielane jest poradnictwo socjalne, prawne. Natomiast w sytuacjach uzasadnionych - schronienie dostępnego przez całą dobę, do 3 miesięcy. Na terenie Gminy Miejskiej Iława nie funkcjonuje punkt interwencji kryzysowej, ale w 2021r. jedna rodzina

dwuosobowa (samotna matka z jednym dzieckiem) została umieszczona w Ośrodku Interwencji Kryzysowej „Caritas” w Działdowie.

DZIENNY DOM POMOCY SPOŁECZNEJ – jest ośrodkiem wsparcia dziennego dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych (usytuowany w budynku przy ulicy Grunwaldzkiej 6A). Głównym zadaniem dziennego domu, skierowanej w szczególności do osób starszych, jest organizowanie wszelkiego rodzaju usług w celu zaspokojenia różnych potrzeb oraz integracji ze społecznością lokalną. Ponadto stanowi on miejsce do aktywnego spędzania czasu wolnego. Dzienny Dom Pomocy Społecznej czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 8⁰⁰ do 17⁰⁰, z wyjątkiem sobót, niedziel oraz świąt. Pobyt w placówce jest nieodpłatny. W okresie od stycznia do grudnia 2021 r. (z wyjątkiem przerw związanych z zawieszeniem działalności Domu w związku z epidemią koronawirusa) do dziennego domu uczęszczało łącznie **55 pensjonariuszy** (w przedziale wiekowym 45-96 lat).

Dzienny Dom Pomocy Społecznej przyczynia się do poprawy jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych, przeciwdziała uczuciu osamotnienia, izolacji społecznej, umożliwia spędzanie czasu wolnego, a jednocześnie daje możliwość wykazania się swoimi zdolnościami i umiejętnościami. Zajęcia mają na celu podniesienie aktywności fizycznej i psychicznej seniorów.

W dziennym domu prowadzone są:

- zajęcia kulturalno- rekreacyjne,
- zajęcia w ramach terapii zajęciowej odbywają się poprzez wykonywanie prac ręcznych (np. robótki ręczne na drutach, szydełku, ze słomy, haftowanie, malowanie na szkle, dbanie o zielen wokół budynku MOPS itp.), które mają na celu usprawnienie manualne pensjonariuszy i wspólne spędzanie czasu,
- muzykoterapia – dwa razy w tygodniu pensjonariusze dziennego domu spotykają się na wspólnym śpiewaniu, pod okiem profesjonalisty,
- rehabilitacja usprawniająca prowadzone pod okiem fachowca (fizjoterapeuty), w skład rehabilitacji wchodzić ćwiczenia czynne, bierne, ćwiczenia w odciążeniu na sprzęcie oraz gimnastyka grupowa (skorzystało 37 pensjonariuszy oraz 14 pań ze Stowarzyszenia „Iławskie Amazonki”),
- spotkania integracyjne i okazjonalne,
- zajęcia świetlicowe (np. wspólne czytanie książek i czasopism, oglądanie telewizji i filmów na DVD – dyskusja na ich temat, gry planszowe i gra w karty, organizowanie mini turniejów i konkursów),
- spotkania i pogadanki edukacyjne ze specjalistami różnych specjalności (dot. zdrowia, bezpieczeństwa, współczesnych zagrożeń dla seniorów),
- warsztaty kulinarne, teatralne, plastyczne itp.,
- możliwość korzystania z urządzeń i pomieszczeń służących do utrzymania higieny osobistej (5 razy w tygodniu korzystało 3 pensjonariuszy DDPS, które w warunkach domowych nie posiadają urządzeń kąpielowych),
- zapewnienie wyżywienia w formie pełnego obiadu (odpłatność ustalana zgodnie z zarządzeniem Burmistrza – w zależności od posiadanego dochodu),
- poradnictwo – pomoc w załatwianiu spraw socjalno-bytowych.

Wspólne spędzanie czasu, muzykowanie, wykonywanie prac ręcznych, codzienne ćwiczenia w ramach fizjoterapii, wspólne wyjazdy i spotkania integracyjne, mają wpływ na poprawę kondycji psychicznej i fizycznej osób starszych. Wykonane przez uczestników rękodzieła przeznaczone są między innymi na: upominki dla gości odwiedzających dzienny dom pomocy i MOPS oraz upominki świąteczne dla dzieci ze Świetlicy „MOPSIK” i MKIS, a także przeznaczone są na dekorację Domu.

Działalność Domu zmierza do tego, aby pensjonariusze mogli przeżywać swój sędziwy wiek i niesamodzielność będąc ludźmi aktywnymi i radosnymi. Dla większości uczestników Dom pozwala zapomnieć o samotności i pokonać trudności związane z życiem codziennym. Wierzą, że samotność, starość, niepełnosprawność, ograniczone środki finansowe czy konflikty rodzinne nie są przeszkodą, aby czynnie spędzać czas i cieszyć się życiem oraz rozwijać zainteresowania i talenty. A takie możliwości daje im Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Łławie. Już od kilku lat problem osób starszych staje się jednym z istotniejszych z zakresu działań w sferze społecznej. W związku z tym wzrasta z roku na rok zapotrzebowanie na różnego rodzaju usługi świadczone na rzecz osób starszych.

W minionym roku pensjonariusze DDPS w Łławie uczestniczyli i jednocześnie byli współorganizatorami spotkań okazjonalnych (ze względu na epidemię koronawirusa i zawieszenie działalności Domu, było ich o wiele mniej), **takich jak:**

- Jak co roku (21.06.2021r.) wyjechali na wycieczkę do Stegny (30 osób) oraz 25.08.2021r. do Siemian na koncert piosenek żeglarskich (12 osób), a 13 osób skorzystało z wyjazdu na wczasy integracyjne w Siemianach w okresie 1.09.21 – 10.09.21 (domki campingowe zostały udostępnione przez Burmistrza Miasta Łławy oraz prezesa ITBS). Natomiast 16 września uczestnicy zajęć w dziennym domu wyjechali na wycieczkę do Elbląga, do którego dopłynęli statkiem, przepływając przez pochylnie (zwiedzanie starówki w Elblągu, kawa i lody, obiad).
- 15.10.2021 r. zorganizowany został Dzień Seniora (40 osób).

W związku z pandemią zawieszona została działalność Dziennego Domu Pomocy Społecznej na okres od 2.01.2021r. do 31.01.2021r., 1.02.21r.-25.04.21r. oraz od 20.12.21r. do 9.01.22r. W 2020 r. DDPS funkcjonował łącznie przez okres około 7,5 miesiąca. Od 26 kwietnia 2021r. działalność dziennego domu została wznowiona.

Od momentu zawieszenia działalności placówki, pracownicy, którzy bezpośrednio pracowali z pensjonariuszami (fizjoterapeuta oraz instruktor ds. kulturalno-rekreacyjnych) wykorzystywali zaległe urlopy oraz zostali przesunięci do realizacji innych zadań w Ośrodku. Pracownicy przez cały ten okres utrzymywali kontakt, głównie telefoniczny z pensjonariuszami Domu.

- ✓ W celu zapewnienia bezpieczeństwa podopiecznym, obiady nie mogły być wydawane w miejscowej stołówce i pracownicy dostarczali je do miejsca ich zamieszkania.
- ✓ Realizowali zamówione przez pensjonariuszy i innych mieszkańców Łławy (osoby starsze, niepełnosprawne, przewlekle chore, samotne) zakupy artykułów żywnościowych, chemicznych, lekarstw oraz załatwiali ich sprawy urzędowe.
- ✓ Prowadzili z nimi rozmowy telefoniczne w trosce o ich dobre samopoczucie w tych trudnych czasach. Często osoby te są samotne i nawet krótkie rozmowy są dla nich bardzo ważne, aby nie czuli się odizolowani.
- ✓ W miesiącu grudniu zajmowali się dystrybucją paczek świątecznych pn. **„Paczka dla Seniora”** przygotowanych przez darczyńców z Łławy w ilości 60 sztuk. Pracownicy DDPS wspólnie z pracownikami socjalnymi sporządzili listę odbiorców i dostarczyli je osobiście do wskazanych osób.
- ✓ Co roku- już od kilkudziesięciu lat – w budynku MOPS przy ulicy Grunwaldzkiej 6A odbywały się „spotkania opłatkowe” dla osób samotnych, starszych, niepełnosprawnych, bezdomnych, które gromadziło ok. 100 osób. W 2021 r. ze względu na panującą epidemię koronawirusa (podobnie jak w 2020 r.) nie było możliwości zorganizowania tego spotkania. Dlatego osoby potrzebujące i bezdomne będące klientami naszego Ośrodka (50 osób), w dniu Wigilii 24 grudnia otrzymały paczki z żywnością (żywność długoterminowa oraz dania wigilijne), w których nie zabrakło symbolu Świat Bożego Narodzenia – opłatka.

ŚWIETLICA ŚRODOWISKOWA „MOPSIK”

To placówka wsparcia dziennego dla dzieci (uczniów szkoły podstawowej) z rodzin problemowych. Świetlica powstała w 2000 r. i od marca 2019 r. mieści się w pomieszczeniach wynajętych od ITBS przy ulicy Jagiellończyka 16. Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku, w godzinach od 10⁰⁰ do 18⁰⁰. W okresie wolnym od nauki w budynku tym organizowane były półkolonie i półzimowisko dla dzieci i młodzieży ze Świetlicy „MOPSIK” i Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej oraz dla dzieci podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ławie.

Liczba dzieci zakwalifikowanych do Świetlicy w 2021 r.:

➤ Rok szkolny (I – VI → **31 dzieci** i IX – XII → **28 dzieci**)

Świetlica działała zgodnie z przyjętym programem wsparcia rodziny w zakresie pracy z dzieckiem i jego rodzicami, który w szczególności uwzględnia:

- ✓ potrzeby edukacyjne dzieci, (np. pomoc w odrabianiu prac domowych; nauce czytania, pisania, ćwiczenia z zakresu tabliczki mnożenia, dodawania i odejmowania, ortografii, pisania wypracowań,
- ✓ rozwijanie ich zdolności i zainteresowań,
- ✓ zajęcia grupowe i indywidualne z psychologiem,
- ✓ zajęcia relaksacyjne,
- ✓ edukacja multimedialna, zajęcia komputerowe,
- ✓ edukacja i wdrażanie nawyków higieny osobistej (kontrola czystości), dobrego zachowania,
- ✓ współpraca z rodzinami dzieci,
- ✓ pomoc w nauce języków obcych – j. angielskiego i j. niemieckiego,
- ✓ zajęcia muzyczne i taneczne,
- ✓ uczestnictwo w pracach porządkowych w pomieszczeniach świetlicy,
- ✓ zajęcia teatralne – organizacja i przygotowanie scenek, kabaretów, Jasełek, itp.,
- ✓ zabawy ruchowe, gry zespołowe, turnieje piłki nożnej, tenisa stołowego,
- ✓ wspólne oglądanie filmów, bajek, programów edukacyjnych, popularnonaukowych i muzycznych (rozmowa na ich temat),
- ✓ czynny kontakt wychowawców z pedagogami szkół, wychowawcami i nauczycielami dzieci w szkole, kuratorami sądowymi, policją,
- ✓ udział w imprezach okolicznościowych (Bał karnawałowy, Dzień Dziecka, Światowy Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki, zakończenie roku szkolnego, liczne imprezy dla uczestników jak: dyskoteki, konkursy, imprezy sportowe, zabawy integracyjne),
- ✓ codzienne dożywianie dzieci w formie podwieczorków (finansowanie - Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych), a w czasie ferii letnich także obiadów i podwieczorków finansowanych z programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” i środków własnych gminy,
- ✓ przed Świętami Bożego Narodzenia nie odbyło się uroczyste spotkanie z dziećmi i młodzieżą ze Świetlicy „MOPSIK” i MKIS (epidemia), ale otrzymały paczki ze słodyczami i drobnymi upominkami (40 paczek), które zostały sfinansowane – ze środków Gminy Miejskiej Ława. Wychowawcy dostarczyli paczki świąteczne do domów podopiecznych, zachowując wszelkie środki ostrożności.

Zajęcia w Świetlicy prowadzone są przez zatrudnionych przez MOPS wychowawców oraz psychologa (zatrudnionego w MOPS). Dzięki opiece wyspecjalizowanej kadry, dzieci uczestniczące w zajęciach Świetlicy poprawiają wyniki w nauce i otrzymują promocje do następnych klas.

W związku z nadal trwającą epidemią koronawirusa w 2021 r. Świetlica funkcjonowała z przerwami, podobnie jak szkoły i wychowawcy utrzymywali ze swoimi podopiecznymi kontakt zdalny (poprzez rozmowy telefoniczne, internet) i pomagali im w ten sposób w odrabianiu lekcji i utrzymywali kontakt z ich rodzicami/opiekunami. Ponadto wychowawcy wykorzystywali zaległy urlop wypoczynkowy oraz byli przesuwani do innych zadań w MOPS jak np. dostarczanie posiłków do miejsca zamieszkania podopiecznych oraz w CAL np. pomoc przy organizacji szczepień, pełnienie dyżurów w czasie szczepień przeciw COVID-19 i innych niezbędnych potrzebach Ośrodka.

W trakcie 2021 r. Wojewoda Warmińsko-Mazurski dwukrotnie zawieszał działalność Świetlicy tj. od 2.01.2021 r. do 12.02.2021 r. oraz od 1.03.2021 r. do 23.04.2021 r. Ponadto należy nadmienić, że w okresie od 15.02.2021 r. do 26.02.2021 r. oraz od 26.04.2021 r. do 26.06.2021 r. odbywały się w 10-osobowych grupach (jedna grupa na jeden dzień) z zachowaniem reżimu sanitarnego, w oparciu o wytyczne Wojewody oraz stosowne regulacje i procedury bezpieczeństwa wprowadzone zarządzeniem Dyrektora MOPS w Iławie.

MŁODZIEŻOWY KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ (MKIS) – realizuje zajęcia pozalekcyjne dla młodzieży w wieku 13 – 18 lat, głównie jako kontynuacja zajęć dla podopiecznych w Świetlicy Środowiskowej „MOPSIK” oraz młodzieży chętnej do uczestnictwa. Klub prowadził swoją działalność od poniedziałku do piątku w godzinach od 10⁰⁰ - 18⁰⁰. Od 2019 r. MKIS funkcjonuje w budynku Centrum Aktywności Lokalnej przy ulicy Wiejskiej 2D.

Klub rozpoczął swoją działalność w październiku 2007 r. w budynku MOPS przy ul. Obrońców Westerplatte 5. Działalność Klubu skierowana jest do młodzieży, która pozostawiona często sama sobie, jest grupą bezpośrednio zagrożoną nadużywaniem alkoholu, środków psychoaktywnych, a także przestępczością. Zadaniem Klubu jest pomoc w trudnych sytuacjach życiowych uczestników, przeciwdziałanie zjawiskom wyuczonej bezradności i wykluczenia społecznego młodzieży oraz profilaktyka.

Przez cały rok 2021 w zajęciach MKIS wzięło udział 20 uczestników (z różną częstotliwością), z którymi były prowadzone m. in.:

- zajęcia wyrównawcze zgodnie z potrzebami uczestników,
- profilaktyka COVID-19,
- edukacja multimedialna, zajęcia z użyciem komputera,
- stosowanie różnych form wsparcia i pomocy w trudnych sytuacjach życiowych uczestników,
- mobilizowanie uczestników do podejmowania różnych form aktywności w sferze edukacyjno-społecznej,
- zajęcia kształtujące i rozwijające zainteresowania uczestników (np. zajęcia wokalne – muzyczne, nauka śpiewu i emisji głosu oraz podstawy rytmiki, w tym także karaoke, nauka śpiewu przy akompaniamencie gitarowym, teatralne, sportowe itp.),
- stosowanie różnych form aktywizacji młodzieży – przeciwdziałanie wyuczonej bezradności oraz niwelowanie deficytów emocjonalno-społecznych uczestników,
- profilaktyka uzależnień, agresywnych zachowań, przemocy rówieśniczej,
- zajęcia z elementami doradztwa zawodowego,
- wdrażanie programów z zakresu higieny osobistej,
- angażowanie uczestników zajęć do udziału w akcjach charytatywnych organizowanych na terenie miasta oraz motywowanie do pracy wolontariackiej,
- zajęcia indywidualne i grupowe z psychologiem,
- zajęcia kulinarne, plastyczne,

- zajęcia Aikida i samoobrony z cyklu „Nie bądź ofiarą” w oparciu o profilaktykę zachowań ryzykownych młodzieży,
- uczestniczenie w pracach porządkowych w Klubie i na terenie budynku oraz wokół niego,
- dożywianie w formie podwieczorków (finansowanie - Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) oraz w trakcie półkolonii w formie obiadów i podwieczorków finansowanych ze środków programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” i środków własnych gminy,
- praca z rodzinami młodzieży wspólnie z pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny, psychologiem,
- zajęcia rekreacyjno-sportowe (turnieje tenisa stołowego, bilardu itp.),
- wspólne czytanie lektur szkolnych, nauka pisania wypracowań,
- utrzymywanie kontaktu opiekuna z pedagogami szkół, wychowawcami i nauczycielami młodzieży, kuratorami sądowymi, pracownikami socjalnymi, asystentami rodzin, pracownikami PCPR i Policji, TPD, OPPUiPR, w celu wzajemnej wymiany informacji i podjęcia właściwych działań wychowawczych względem podopiecznych,
- międzypokoleniowa integracja – współpraca z lokalnym kołem diabetyków, ZHP, PCK, Stowarzyszeniem „W kręgu”, Fundacją IzaR, ICK, Biblioteką Miejską, Ławskim Klubem Sportowym Niewidomych i Słabowidzących „Morena”,
- imprezy okolicznościowe organizowane wspólnie z uczestnikami świetlicy środowiskowej „MOPSIK”, pensjonariuszami Dziennego Domu Pomocy Społecznej, TPD, Stowarzyszeniem Na Rzecz Pomocy Społecznej oraz Ławskim Klubem Seniora,
- warsztaty – gimnastyczne, fitness, stretching,
- warsztaty akrobatyczne „Nunchaku Freestyle”,
- warsztaty break-dance, hip-hop,
- warsztaty pierwszej pomocy przedmedycznej,
- indywidualne i grupowe wsparcie podczas edukacji zdalnej – udostępnienie możliwości korzystania z Wi-Fi, a w razie potrzeby również z komputerów oraz Internetu w pomieszczeniach CAL,
- wsparcie edukacyjne oraz wsparcie podczas rozwiązywania problemów życiowych uczestników, a także profilaktyka COVID-19 w ramach zajęć zdalnych.

Uczestnikami w MKIS opiekuje się i prowadzi zajęcia wychowawca z przygotowaniem pedagogicznym oraz uprawnieniami kuratora sądowego.

W okresach zawieszenia działalności Klubu wychowawca wykorzystywał zaległy urlop wypoczynkowy oraz był przesuwany do innych zadań w MOPS jak np. dostarczanie posiłków do miejsca zamieszkania podopiecznych oraz w CAL np. pomoc przy organizacji szczepień, pełnienie dyżurów w czasie szczepień przeciw COVID-19 i innych niezbędnych potrzebach Ośrodka. Ponadto był w kontakcie telefonicznym i internetowym z uczestnikami MKIS, pomagał im on-line w nauce. Okresy zawieszenia działalności MKIS (decyzja Wojewody): 18.01.2021r.-31.01.2021r.; 1.03.2021r.-14.03.2021r.; 15.03.2021r.-4.04.2021r.; 5.04.2021r.-11.04.2021r.

ORGANIZOWANIE WYPOCZYNKU DZIECIOM KLIENTÓW MOPS

W okresie wolnym od nauki w budynkach przy ul. Jagiellończyka 16 oraz w CAL przy ul. Wiejskiej 2D organizowane były półkolonie i półzimowisko dla dzieci i młodzieży ze Świetlicy Środowiskowej „MOPSIK” i Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej oraz dla dzieci podopiecznych MOPS.

- Półzimowisko – w 2021 r. nie odbyło się półzimowisko ze względu na obostrzenia spowodowane stanem epidemii SARS-CoV-2 (decyzja Wojewody Warmińsko-Mazurskiego),
  - Półkolonie letnie:
    - I turnus – **25 dzieci i młodzieży**
(od 02.08.2021 r. do 13.08.2021 r.)
    - II turnus – **27 dzieci i młodzieży**
(od 16.08.2021 r. do 27.08.2021 r.)
- Wycieczka do ZOO w Gdańsku
- Kolonie letnie w okresie od 17.07.2021 r. do 26.07.2021 r. ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Iławie odbyły się w Białce Tatrzańskiej dla 25 dzieci.
  - Natomiast ze środków Kuratorium Oświaty w Olsztynie został sfinansowany wypoczynek letni dzieci i młodzieży osób korzystających z pomocy MOPS w Iławie, których rekrutacją zajmowali się pracownicy socjalni. I tak: w terminie od 13.07.21 r. do 22.07.21 r. – **12 uczniów** ze szkół podstawowych wyjechało na kolonie do miejscowości Jastrzębia Góra.

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ (KIS) – dla osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem. Siedziba KIS zlokalizowana jest w budynku Centrum Aktywności Lokalnej przy ulicy Wiejskiej 2D. Pracę w Klubie organizował instruktor reintegracji zawodowej, który zajmuje się także obsługą Karty Dużej Rodziny.

Do zadań Klubu Integracji Społecznej należy:

- reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (klientów Ośrodka),
- organizowanie robót publicznych i prac społecznie użytecznych,
- organizowanie poradnictwa prawnego i psychologicznego, doradztwa zawodowego dla uczestników KIS,
- organizowanie działań o charakterze terapeutycznym,
- aktywizowanie osób wykluczonych społecznie,
- tworzenie grup samopomocy,
- współpraca z przedsiębiorcami.

Celem uczestnictwa w zajęciach KIS jest edukacja społeczna, zawodowa i personalna, która ułatwi osiągnięcie samodzielności zawodowej i ekonomicznej uczestników. Klub służy kompleksowym wsparciem swoim uczestnikom. KIS działa na rzecz integrowania się osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych. Pomaga samoorganizować się ludziom w grupy, podejmować wspólne inicjatywy i przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej, w tym zmierzające do tworzenia własnych miejsc pracy.

Iławski Klub Integracji Społecznej jest członkiem Regionalnej Platformy Współpracy Na Rzecz Ekonomii Społecznej. Ale w 2021 r. pracownik Klubu oraz kierownik Działu Pomocy Środowiskowej nie mieli możliwości uczestniczenia w spotkaniach na temat ekonomii społecznej w Warmińsko-Mazurskim Forum Klubów Integracji Społecznej z powodu obostrzeń związanych z epidemią koronawirusa. W 2021r. decyzją Wojewody Warmińsko-Mazurskiego zawieszana była działalność KIS w następujących okresach: 18.01.21 – 31.01.21, 1.03.21 – 11.04.21. W pozostałym czasie KIS funkcjonował w obostrzeniach związanych z epidemią COVID-19 i procedurami bezpieczeństwa wprowadzonymi przez Dyrektora MOPS w Iławie.

Uczestnicy Klubu Integracji Społecznej wzięli udział w spotkaniach indywidualnych ze względu na obowiązujące przepisy związane z epidemią.

Do udziału w zajęciach Klubu rekrutacji dokonują pracownicy socjalni i z wytypowanymi osobami zawierają kontrakty socjalne. Poprzez KIS realizowany był Program Prac Społecznie Użytecznych.

Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie z zakresu pomocy społecznej nie ogranicza się tylko do przyznawania świadczeń pieniężnych, w naturze czy usługach.

⇒ *Praca socjalna*

Bardzo ważnym rodzajem pomocy, realizowanym przez zawodową kadre socjalną, jest praca socjalna. Świadczenie pomocy w postaci pracy socjalnej jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym i nie jest uzależnione od posiadanego przez osobę, rodzinę dochodu. Świadczenie pracy socjalnej jest uznawane za najważniejsze zadanie pracownika socjalnego. Praca socjalna skierowana jest na przywrócenie zdolności do samodzielnego funkcjonowania klienta pomocy społecznej. Działalność ta ma na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystywanie możliwości tkwiących w ludziach oraz zasobach lokalnej społeczności. Prowadzona jest ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności.

Pracownicy socjalni w oparciu o wywiad środowiskowy dokonują oceny – diagnozy sytuacji osób oraz rodzin i planują pracę socjalną. Podejmują również pracę socjalną w środowiskach nie korzystających ze wsparcia finansowego MOPS. Często pomoc ta dotyczyła osób starszych, z zaburzeniami psychicznymi oraz rodzin z dziećmi. Praca socjalna z tymi osobami polegała m.in. na monitoringu środowiska, pomocy w kontakcie ze służbą zdrowia czy rodziną w celu zapewnienia właściwej opieki, wsparciu przy załatwianiu spraw urzędowych, czy pokierowaniu do odpowiedniego specjalisty (np. radcy prawnego, psychologa).

Poprzez stosowanie pracy socjalnej pracownik socjalny może egzekwować większą aktywność w poszukiwaniu pracy, może zobowiązywać do działań ukierunkowanych na poprawę sytuacji klienta.

Praca socjalna jest jedną z form usług świadczonych przez instytucję pomocy społecznej, a jednocześnie przenikającą wszystkie formy świadczeń i wspierającą niektóre z nich, np. świadczenia pieniężne. Chodzi o to, aby poprzez częste udzielanie świadczeń pieniężnych, nie doprowadzić do uzależnienia klienta od instytucji. Dlatego też od kilku lat duży nacisk kładzie się na rozwój tej właśnie formy usług socjalnych. Praca socjalna może być świadczona w oparciu o kontrakt socjalny.

⇒ *Kontrakt socjalny*

Jednym z narzędzi pracownika socjalnego używanym w ramach prowadzenia pracy socjalnej jest kontrakt socjalny, a więc umowa dwustronna zawierana w formie pisemnej przez pracowników socjalnych z osobami korzystającymi z pomocy społecznej. Celem kontraktu jest ustalenie najbardziej skutecznej drogi wyjścia rodziny z trudnej sytuacji, w jakiej się znalazła, poprzez określenie zobowiązań i uprawnień stron. Zawarcie kontraktu socjalnego zmusza klienta do aktywnego uczestnictwa osoby w rozwiązywaniu i poprawie własnej trudnej sytuacji życiowej, a pracownikowi socjalnemu daje możliwość ocenienia efektów pracy, skuteczności kontraktu i korygowania określonych celów. Kontrakt zawierany jest w sytuacjach, w których istnieje możliwość podjęcia przez osobę lub rodzinę działań mających na celu poprawę własnej sytuacji życiowej, zwłaszcza w sytuacji bezrobocia, problemu z alkoholem oraz problemów opiekuńczo-wychowawczych. W przypadku odmowy zawarcia kontraktu lub niedotrzymania jego postanowień

przez świadczeniobiorcę ustawa o pomocy społecznej przewiduje możliwość odmowy przyznania świadczenia, uchYLENIA decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie przyjęto zasadę, że kontrakty socjalne obowiązkowo zakłada się z rodzinami objętymi wsparciem asystenta rodziny oraz z osobami bezdomnymi przebywającymi w Schroniskach dla Osób Bezdomnych, a także z osobami wykonującymi prace społecznie użyteczne. Kontrakty zawierane są także z osobami i rodzinami biorącymi udział w projektach realizowanych przez Ośrodek oraz w innych sytuacjach (decyzja pracownika socjalnego).

W 2021 roku zostało zawartych 114 kontraktów socjalnych, w tym:

- 58 z rodzinami współpracującymi z asystentami rodzin,
- 27 z osobami wykonującymi prace społecznie użyteczne,
- 19 z osobami bezdomnymi,
- 8 z uczestnikami projektów,
- 2 z mieszkańcami mieszkania chronionego.

Łącznie zawarto kontrakty socjalne ze 113 osobami.

Dzięki operatywności kadry socjalnej:

⇒ udzielono pomocy w skompletowaniu dokumentów w celu uzyskania stopnia niepełnosprawności (65 osób) oraz w załatwieniu świadczenia emerytalnego/rentowego (14 osób). Pracownicy socjalni kierowali wnioski do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o leczenie odwykowe (6 wniosków), kierowali osoby bezrobotne do prac społecznie użytecznych (40 osób), założyli 16 Niebieskich Kart, wzięli udział w 80 posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, występowali z wnioskami do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny w 25 rodzinach, pomagali w zaopatrzeniu w używaną odzież i obuwie (93 osoby) oraz używany sprzęt gospodarstwa domowego (27 rodzin). Ponadto wnioskowano do sądu o leczenie lub umieszczenie w szpitalu bez zgody klienta (2 wnioski) oraz o umieszczenie w DPS bez zgody klienta (4 wnioski), a także wnioskowano do sądu o ubezwłasnowolnienie (1 osoba). Do schroniska dla osób bezdomnych skierowano 12 nowych osób, wydano decyzje o skierowaniu do Domu Pomocy Społecznej i umieszczono (24 osoby), zorganizowano pogrzeb (3 osoby), udzielono pomocy w napisaniu wniosku i skompletowaniu dokumentów w celu uzyskania mieszkania komunalnego lub lokalu socjalnego (36 osób) oraz pomocy w napisaniu pism urzędowych, podań, wypełnianiu druków (106 osób) i wydano zaświadczenia o korzystaniu bądź nie korzystaniu z pomocy społecznej (123 zaświadczenia) i sporządzono opinie o sytuacji rodziny/osoby dla potrzeb innych instytucji (55 opinii). Współpracowano z pielęgniarką środowiskową i lekarzem rodzinnym w sprawach podopiecznych (32 sprawy) oraz z kuratorem sądowym (50 spraw), skierowano do konsultantów w celu uzyskania porady prawnej lub psychologicznej (122 osoby), kontakty z PCPR w sprawach dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej i ich rodziców biologicznych (163 kontakty z 65 rodzinami – ze względu na COVID-19 – rzadko osobiście). Pracownicy socjalni wydali żywność z Banku Żywności 574 mieszkańcom naszego miasta, wydano również paczki z artykułami żywnościowymi na Święta Wielkanocne – 266 rodzinom oraz na Święta Bożego Narodzenia – 320 rodzinom i udzielili pomocy w uzyskaniu pracy 18 osobom, a 49 środowisk usamodzielniało się.

Pracownicy socjalni przeprowadzili **2.584 rodzinne wywiady środowiskowe** w celu udzielenia pomocy klientom Ośrodka zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej. Ponadto sporządzili wywiady środowiskowe dla potrzeb funduszu alimentacyjnego i świadczeń rodzinnych (111). Przeprowadzili także rodzinne wywiady środowiskowe (69) dla innych instytucji, m. in. ZUS, Policji, Sądu, innych

ośrodków pomocy społecznej. **Łącznie sporządzono 2.764 rodzinne wywiady środowiskowe.** Pracownicy socjalni sporządzili również **140 adnotacji urzędowych** na wniosek sekcji dodatków mieszkaniowych oraz **9 opinii** do sądu o kandydatach na rodziny zastępcze.

Pracownicy Ośrodka współpracowali:

⇒ z asystentami rodziny oraz psychologami, kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi i wychowawcami, policją i sądami, Powiatowym Urzędem Pracy, pielęgniarkami środowiskowymi, lekarzami, organizacjami pozarządowymi, Ośrodkiem Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie i Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Iławie, Miejskim Zespołem Obsługi Szkół i Przedszkoli, ICK, ICSTiR, a także z Powiatowym Centrum Edukacji w Iławie – Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Warsztatem Terapii Zajęciowej, Powiatowym Środowiskowym Domem Samopomocy, Kościołami i związkami wyznaniowymi oraz Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grupami roboczymi, pracodawcami, Urzędem Miasta Iławy i Starostwem Powiatowym, ośrodkami zajmującymi się osobami niepełnosprawnymi, domami pomocy społecznej i schroniskami dla osób bezdomnych, ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Pomocy Społecznej i Bankiem Żywności w Olsztynie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie, placówkami opieki zdrowotnej, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Elbląskim Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Warmińsko-Mazurskim Urzędem Wojewódzkim w Olsztynie, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Olsztynie.

W celu upowszechniania informacji oraz prowadzonej działalności Ośrodek współpracował także ze **środkami masowego przekazu**. W lokalnej prasie, na stronie internetowej Ośrodka oraz BIP Urzędu Miasta Iławy ukazywały się informacje dotyczące możliwości korzystania z różnych form pomocy, artykuły dotyczące realizowanych zadań oraz uruchamianych inicjatyw i przedsięwzięć.

6. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

W roku 2021 z uwagi na obowiązujący nadal stan zagrożenia, w następstwie stanu epidemii koronawirusa SARS-CoV 2 zasady pracy, obsługi interesantów i trybu załatwiania spraw w Dziale Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych były na bieżąco modyfikowane. Nie pracowano wprawdzie w systemie pracy zdalnej, ale przez cały okres trwania epidemii, interesanci przyjmowani byli po telefonicznym uzgodnieniu. Ponadto istnieje możliwość złożenia wniosków i niezbędnych dokumentów do skrzynki umieszczonej na zewnątrz budynku Ośrodka. Interesanci obsługiwani są tylko w wyznaczonych miejscach, a ich przyjmowanie, szczególnie w okresach zwiększonej zachorowalności, odbywa się w rygorze sanitarnym (maseczki, dezynfekcja rąk i stanowisk pracy, itp.). Realizacja zadań w Dziale przebiegała w 2021 r. w sposób ciągły i niezakłócony.

W 2021 r. pomocą w zakresie świadczeń rodzinnych objętych zostało **2.237 rodzin (7.944 osoby w tych rodzinach, co stanowi 25% ogółu mieszkańców, w tym 2.978 osób uprawnionych)**, którym przyznano świadczenia na kwotę **13.732.804 zł.** W tym **878 rodzin** stanowią rodziny pobierające zasiłek rodzinny z dodatkami, natomiast pozostała część stanowią rodziny pobierające świadczenia opiekuńcze (303 rodziny), zasiłek pielęgnacyjny (1.219 rodzin), jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka, świadczenie rodzicielskie, jednorazowe

świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie upośledzenie lub nieuleczalną chorobę, oraz mają opłaconą składkę na ubezpieczenie społeczne.

Zadania te w całości zostały sfinansowane z budżetu państwa.

W okresie sprawozdawczym złożone zostały **1.604 wnioski** o ustalenie prawa do różnego rodzaju świadczeń rodzinnych, w tym 200 wniosków o wypłatę jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka oraz 81 wniosków o wypłatę świadczenia rodzicielskiego. Natomiast 12 wniosków przekazano do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego celem rozpatrzenia i wydania decyzji w związku z koniecznością zastosowania w stosunku do nich przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Wydanych zostało **2.359 decyzji administracyjnych**, w tym **142 decyzje odmawiające** przyznania świadczeń rodzinnych (w tym 13 decyzji odmawiających przyznania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka). Głównym powodem było przekroczenie kryterium dochodowego. Odwołania od wydanych decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Elblągu wniosło 48 osób. Wszystkie sprawy zostały przekazane do rozpatrzenia przez SKO w Elblągu. W 12 przypadkach organ odwoławczy utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję organu I instancji. W 34 przypadkach uchylono decyzje organu i orzeczono co do istoty sprawy. W toku załatwiania pozostają jeszcze dwa odwołania złożone w 2021 r.

Poza przyjęciem i rozpatrzeniem wniosków o ustalenie prawa do różnego rodzaju świadczeń rodzinnych, w 2021 r. przeprowadzono **539 postępowań**, które zakończyły się:

- w 93 przypadkach wydaniem decyzji żądających zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, umorzenia tychże świadczeń lub rozłożenia ich na raty;
- w 241 przypadkach uchyleniem prawa do pobierania świadczeń;
- w 205 przypadkach udzieleniem informacji innym organom lub instytucjom (m.in. Wojewodzie, innym ośrodkom pomocy społecznej, ZUS-om, sądom, policji, prokuraturze itp.).

Należy również zwrócić uwagę na znacznie rozbudowaną procedurę przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu rezygnacji z pracy zarobkowej w celu zapewnienia opieki niepełnosprawnemu, dorosłemu członkowi rodziny. Poza przyjęciem wniosku oraz zgromadzeniem niezbędnych dokumentów, przeprowadzane jest postępowanie dowodowe, w ramach którego m.in. przesłuchiwać są członkowie rodziny, przeprowadzany jest wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania osoby wymagającej opieki (z uwagi na panującą pandemię COVID-19 przeprowadzanie wywiadów w miejscu zamieszkania było ograniczone do niezbędnych przypadków) i dokonywane są inne niezbędne czynności mające na celu bardzo dokładne ustalenie konieczności zapewnienia opieki osobie niepełnosprawnej w zakresie uniemożliwiającym opiekunowi podjęcie czy kontynuowanie pracy zarobkowej. W 2021 r. przeprowadzono 57 takich postępowań.

Ponadto przyjęto 144 podania od świadczeniobiorców o wydanie zaświadczeń o pobieraniu bądź nie pobieraniu świadczeń oraz posiadaniu uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego lub społecznego i wydano tyleż samo zaświadczeń.

Wystawiono również 247 informacji o odprowadzanych składkach na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze (świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna i specjalny zasiłek opiekuńczy).

Kolejny już rok bez zmian pozostaje kryterium dochodowe uprawniające do pobierania świadczeń rodzinnych. Aby uzyskać prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie mógł przekraczać kwoty **674 zł. netto**. W rodzinie z dzieckiem niepełnosprawnym dochód na osobę w rodzinie nie mógł przekraczać **764 zł. netto**. Zmianie nie uległo również kryterium dochodowe brane pod uwagę przy ustalaniu prawa do jednorazowej

zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, które wynosi nadal **1.922 zł. netto**. Nie zmieniła się także kwota świadczenia, która wynosi **1.000 zł.**

Wysokość kwot świadczeń rodzinnych oraz zasiłku pielęgnacyjnego w roku 2021 nie uległa zmianie, kształtuje się na poziomie roku 2020 i wynosi:

- zasiłek rodzinny na dziecko w wieku do 5 lat – 95 zł.
- zasiłek rodzinny na dziecko w wieku od 5 do 18 lat – 124 zł.
- zasiłek rodzinny na dziecko powyżej 18 roku życia – 135 zł.
- dodatek z tyt. samotnego wychowywania dziecka – 193 zł.
- dodatek z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 95 zł.
- dodatek z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do ukończenia 5 roku życia – 90 zł.
- dodatek z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 110 zł.
- dodatek z tyt. podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (dojazdy) 69 zł.
- dodatek z tyt. podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (zamieszkiwanie w internacie) – 113 zł.
- zasiłek pielęgnacyjny – 215,84 zł.

Bez zmian pozostaje również kwota jednorazowej zapomogi z tyt. urodzenia się żywego dziecka oraz jednorazowy dodatek z tego tytułu – **1.000 zł.**, jednorazowy dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – **100 zł.**, a także dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – **400 zł.** (niezależnie od liczby dzieci pozostających pod opieką).

Zmianie uległa natomiast kwota **świadczenia pielęgnacyjnego**, które od stycznia 2021 roku wynosiło **1.971 zł. miesięcznie** (od stycznia 2022 r. wynosi 2.119 zł.). Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych kwota tego świadczenia podlega corocznej waloryzacji. Natomiast wysokość pozostałych świadczeń opiekuńczych, tj. specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna pozostają w dotychczasowej wysokości i ich kwota wynosi **620 zł. miesięcznie**.

Kolejny już rok w świadczeniach rodzinnych funkcjonuje mechanizm „**złotówka za złotówkę**”. Dotyczy on wyłącznie ustalania uprawnień do zasiłku rodzinnego z dodatkami i polega na tym, że za każde przekroczenie progu o 1 zł., łączna miesięczna kwota przysługującego rodzinie świadczenia będzie pomniejszona o 1 zł. W praktyce wygląda to tak, że dla rodziny, która nie spełnia ustawowego kryterium dochodowego, ustalana jest łączna miesięczna kwota przysługujących zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami (zgodnie z wytycznymi zawartymi w ustawie o świadczeniach rodzinnych) oraz łączna miesięczna kwota przekroczenia kryterium dochodowego (różnica pomiędzy miesięcznym dochodem rodziny netto, a kryterium dochodowym pomnożonym przez liczbę członków rodziny). Rodzina otrzyma świadczenie w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy tak ustalonymi kwotami (miesięczna kwota przysługujących świadczeń minus łączna miesięczna kwota przekroczenia). Co istotne, świadczenie zostanie wypłacone, jeżeli różnica między tymi kwotami będzie równa lub większa niż 20 zł. W roku 2021 ze świadczeń rodzinnych z zastosowaniem tego mechanizmu skorzystało ok. **150 dzieci żyjących w 116 rodzinach** na łączną kwotę **110.112 zł.**

Rok 2021 jest również kolejnym rokiem wypłacania, wprowadzonego od stycznia 2016 r., **świadczenia rodzicielskiego**. Przysługuje ono osobom, które urodziły dziecko i nie są uprawnione do zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego (m.in. studenci, osoby uczące się, bezrobotni, osoby nie pracujące). Świadczenie to przysługuje niezależnie od dochodu rodziny i wypłacane jest przez okres jednego roku. **Świadczenie to wynosi 1.000 zł. miesięcznie** i jest świadczeniem podzielnym, co oznacza, że w przypadku przysługiwania za niepełny miesiąc, wypłacane jest proporcjonalnie do okresu na jaki przysługiwało. Odmienne niż wszystkie pozostałe świadczenia rodzinne – świadczenie rodzicielskie

jest wliczane do dochodu rodziny przy ustalaniu prawa do innych świadczeń, np. świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych, dodatku mieszkaniowego czy świadczeń z pomocy społecznej. W roku 2021 złożono łącznie **81 wniosków** o wypłatę tego świadczenia, wydano 81 decyzji administracyjnych ustalających prawo do świadczenia i wypłacono **867 świadczenia na łączną kwotę 777.897 zł.**

Piąty już rok funkcjonowała **ustawa z 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, która weszła w życie od 1 stycznia 2017r.**, i na podstawie której przyznawane i wypłacane jest **jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.**

Kwota świadczenia wynosi 4.000 zł. Przysługuje ono matce lub ojcu, a także opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeśli wystąpiła do sądu z wnioskiem o przysposobienie dziecka) bez względu na dochód. Prawo do świadczenia ustalane jest na podstawie stosownego wniosku, który należy złożyć do 12 miesięcy od narodzin żywego dziecka. Do wniosku należy dołączyć:

- zaświadczenie potwierdzające, że matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną najpóźniej od 10 tygodnia ciąży do porodu (zaświadczenie takie wydaje lekarz lub położna). *Wymóg ten nie dotyczy opiekuna prawnego, opiekuna faktycznego i osoby, która przysposobiła dziecko;*
- zaświadczenie lekarskie, które potwierdza u dziecka ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie może być wystawione wyłącznie przez lekarza, z którym NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarza zatrudnionego w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

W roku 2021 złożono **1 wniosek** o wypłatę tego świadczenia, który zakończył się wydaniem decyzji przyznającej prawo do świadczenia i wypłacono jedno świadczenie na łączną **kwotę 4.000 zł.**

Świadczenia rodzinne w latach 2018 - 2021

Lp.	Wyszczególnienie	Lata			
		2018	2019	2020	2021
1.	Kwota wypłaconych świadczeń (w zł.)	11.828.963	12.460.364	12.282.715	12.466.634
2.	Kwota opłaconych składek społecznych i zdrowotnych (w zł.)	965.152	1.158.277	1.215.380	1.267.548
3.	Liczba rodzin objętych pomocą	3.052	2.868	2.346	2.237
4.	Ilość złożonych wniosków na świadczenia rodzinne	2.443	2.049	1.734	1.604
5.	Ilość złożonych wniosków na „becikowe”	296	257	241	200
6.	Ilość złożonych wniosków na świadczenie rodzicielskie	89	86	79	81
7.	Ilość złożonych wniosków na jednorazowe świadczenie „Za życiem”	2	4	7	1

8.	Liczba wydanych decyzji, w tym:	4.411	2.744	2.612	2.359
	- liczba decyzji odmawiających	250	188	172	142

Analizując dane w powyższej tabeli można zauważyć, iż w roku 2021 w porównaniu z rokiem go poprzedzającym, wzrosła kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych (o ok. 184 tys. zł.). Wiąże się to ze wzrostem liczby rodzin objętych pomocą w formie świadczenia pielęgnacyjnego oraz wyższą kwotą tego świadczenia. Liczba świadczeń pielęgnacyjnych ma nadal tendencję wzrostową (choć już mniejszą niż w dwóch ostatnich latach), powodując zmniejszenie liczby świadczeniobiorców innych świadczeń opiekuńczych (zasiłku dla opiekuna oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego). Ogólna liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych pozostaje na tym samym poziomie co w roku ubiegłym, natomiast sukcesywnie zmniejsza się liczba składanych wniosków na jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka. Na taki stan rzeczy niewątpliwie ma wpływ pozostające bez zmian od listopada 2015 r. kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych przy wzrastającej co roku kwocie najniższego wynagrodzenia. Również pozostałe świadczenia rodzinne uległy zmniejszeniu w stosunku do lat ubiegłych.

Wydatki na poszczególne świadczenia rodzinne, opiekuńcze i z funduszu alimentacyjnego w latach 2020 i 2021

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2020		
		Liczba świadczeń	Liczba dzieci (świadczeniobiorców) średnia miesięczna	Kwota świadczeń (w zł.)
1	2	3	4	5
1.	Zasiłki rodzinne	17.701	1.560	1.992.133
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	7.004	1.607	951.991
2.1.	urodzenia dziecka	89	89	87.958
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	473	46	179.294
2.3.	samotnego wychowywania dziecka	852	78	159.033
2.4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	1.579	143	163.635
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego	985	985	93.080
2.6.	zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła (bursa)	87	10	8.271
2.7.	dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	105	12	6.882
2.8.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	2.734	244	253.838
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (wiersz 1 + wiersz 2)	24.705	3.167	2.944.124
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	14.169	1.255	3.053.246
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	2.829	252	5.145.468
6.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	296	27	182.921
7.	Zasiłek dla opiekuna	160	13	99.200
8.	Świadczenie rodzicielskie	924	79	833.743

9.	Świadczenia opiekuńcze (wiersz 4 + wiersz 5 + wiersz 6 + wiersz 7 + wiersz 8)	18.378	1.626	9.314.578
10.	Razem (wiersz 3 + wiersz 9)	43.083	4.793	12.258.702
11.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	231	231	231.000
12.	Jednorazowe świadczenie z tyt. urodzenia dziecka z ciężkim upośledzeniem lub nieuleczalną chorobą	7	7	28.000
13.	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	3.510	315	1.403.060
14.	Składki na ubezpieczenie społeczne	2.237	199	987.414
15.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	1.737	154	251.260
16.	OGÓŁEM	50.806	5.599	15.159.436

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2021		
		Liczba świadczeń	Liczba dzieci (świadczeniobiorców) średnia miesięczna	Kwota świadczeń (w zł.)
1	2	3	4	5
1.	Zasiłki rodzinne	14.803	1.362	1.665.973
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	6.073	1.370	818.616
2.1.	urodzenia dziecka	67	67	64.328
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	419	42	155.007
2.3	samotnego wychowywania dziecka	694	64	131.280
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	1.374	126	144.123
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	822	822	78.952
2.6	zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła (bursa)	47	5	5.311
2.7	dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	124	14	8.529
2.8	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	2.526	230	231.086
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (wiersz 1 + wiersz 2)	20.876	2.732	2.484.589
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	13.778	1.230	2.973.655
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	2.984	267	5.845.470
6.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	198	18	122.051
7.	Zasiłek dla opiekuna	121	11	73.594
8.	Świadczenie rodzicielskie	867	77	777.897
9.	Świadczenia opiekuńcze (wiersz 4 + wiersz 5 + wiersz 6 + wiersz 7 + wiersz 8)	17.948	1.603	9.792.667

10.	Razem (wiersz 3 + wiersz 9)	38.824	4.335	12.277.256
11.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	184	184	184.000
12.	Jednorazowe świadczenie z tyt. urodzenia dziecka z ciężkim upośledzeniem lub nieuleczalną chorobą	1	1	4.000
13.	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	3.378	339	1.322.193
14.	Składki na ubezpieczenie społeczne	2.039	186	988.141
15.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	1.720	157	279.407
16.	OGÓŁEM	46.146	5.202	15.054.997

Z dniem 1 stycznia 2021 roku wzrosła kwota świadczenia pielęgnacyjnego, które obecnie wynosi **1.971 zł.** miesięcznie. Wraz z tym wzrosły kwoty składek na ubezpieczenie społeczne do wysokości 542,42 zł. oraz na ubezpieczenie zdrowotne do kwoty 177,39 zł.

7. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW

Rok 2021 to już czternasty rok realizacji ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego stanowią formę pomocy państwa dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, które nie mają możliwości wyegzekwowania alimentów od dłużnika. Świadczenia te przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie wyroku sądu lub na drodze ugody zatwierdzonej przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenie to przysługuje, jeśli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego, które wynosi **900 zł. netto na osobę**. Mogą się o nie ubiegać osoby samotne, jak i te pozostające w związkach małżeńskich. Jednak należy przedłożyć zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji. Świadczenia są wypłacane w wysokości bieżąco ustalonych świadczeń alimentacyjnych, jednakże nie więcej niż 500 zł. miesięcznie.

W 2021 r. pomocą w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego objętych zostało **248 rodzin (872 osoby w tych rodzinach, tj. 2,75% ogółu mieszkańców)**. Wypłacono świadczenia **338 uprawnionym** na kwotę **1.322.193 zł.** W okresie tym złożone zostały **232 wnioski** o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W 2021 r. w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz w sprawach dotyczących postępowania wobec dłużników alimentacyjnych wydanych zostało **311 decyzji**, w tym **252 decyzje ustalające** prawo do tego świadczenia i **6 decyzji odmawiających prawa**. Pozostałe decyzje dotyczyły zakończenia realizacji świadczeń oraz decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. W roku 2021 nie wniesiono żadnego odwołania od wydanej decyzji.

W roku 2021 po raz kolejny przy ustalaniu prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, stosowano mechanizm „**złotówka za złotówkę**” wprowadzonego z dniem 1 października 2020 r. Podobnie jak w świadczeniach rodzinnych daje to możliwość przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej także w przypadku, gdy dochód na osobę w rodzinie przekracza ustawowe kryterium dochodowe. Dotyczy to takich przypadków, gdy dochód na osobę w rodzinie przekracza kwotę nie wyższą niż kwota przysługującego świadczenia. Przy zastosowaniu mechanizmu „złotówka za złotówkę” kwota przysługującego

świadczenia zostaje pomniejszona o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego. Jeżeli ustalona w ten sposób kwota świadczenia jest niższa niż 100 zł. świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługuje. W roku 2021 ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego z zastosowaniem tego mechanizmu skorzystało ok. 57 osób uprawnionych żyjących w 46 rodzinach na łączną kwotę 60.143 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w latach 2018 - 2021

LATA		2018	2019	2020	2021
fundusz alimentacyjny	kwota wypłaconych świadczeń (w zł.)	1.567.117	1.544.690	1.403.060	1.322.193
	liczba wypłaconych świadczeń	4.097	3.933	3.510	3.378
	liczba rodzin objętych pomocą	261	264	261	248
	liczba osób uprawnionych	386	372	343	338
	ilość złożonych wniosków	323	282	245	232
	ilość decyzji odmownych	19	4	0	6

Porównując powyższe dane należy stwierdzić, iż w roku 2021 nastąpił kolejny niewielki spadek kwoty wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich liczba w stosunku do roku poprzedniego. Można zauważyć także spadek liczby rodzin korzystających z tej formy pomocy oraz liczby osób uprawnionych do tego świadczenia i liczby złożonych wniosków.

Na spadek ogólnej kwoty wypłaconych świadczeń wpłynął niewątpliwie spadek liczby wypłaconych świadczeń oraz liczby osób uprawnionych do ich pobierania. W roku 2021 jedna osoba uprawniona korzystała średnio ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego przez 10 miesięcy w roku, a więc porównywalnie do lat ubiegłych. Natomiast średnia kwota świadczenia nieco spadła i w roku 2021 wynosiła 392 zł.

W 2021 r. były podejmowane następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

- przeprowadzono 33 wywiady alimentacyjne; informacje uzyskane z tych wywiadów przekazywane były każdorazowo komornikom sądowym prowadzącym postępowanie egzekucyjne;
- zwrócono się z 11 wnioskami do Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie z informacją o potrzebę aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych;
- wszczęto 34 postępowania w sprawie uchylania się od zobowiązań alimentacyjnych, z czego 8 zakończyło się wydaniem decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- wystąpiono z 11 wnioskami do Komendy Powiatowej Policji w Iławie o ściganie za przestępstwo z art. 209 §1 i 3 kk wobec dłużników uznanych za uchylających się od płacenia alimentów;
- w 3 przypadkach złożono również wnioski do Starosty o zatrzymanie dłużnikowi prawa jazdy;
- wystosowano 141 wniosków do innych jednostek o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych zamieszkujących poza terenem Iławy;
- przekazano komornikom sądowym 229 wniosków o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego;
- Ośrodek współpracował z pięcioma biurami informacji gospodarczej i w ramach tej współpracy 3-4 razy w miesiącu przekazywane są do wszystkich pięciu biur, tj. Info Monitor, KRD, KBIG oraz ERIF, informacje

o stanie zadłużenia dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych.

W okresie **od 1.01.2021r. do 31.12.2021r.** zadłużenie dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (wraz z odsetkami) wyniosło – **2.178.384 zł.** (stan na 31.12.2021r.), a komornicy sądowi wyegzekwowali od dłużników i przekazali na konto MOPS w Ławie kwotę **492.948 zł.** (23%), z czego **371.719 zł.** (tj. odsetki plus 60% należności głównej) zostało przekazane do budżetu państwa, a **kwota 121.229 zł.** (tj. 40% należności głównej) **zasiłła kasę miasta.**

Natomiast zadłużenie dłużników alimentacyjnych za okres **od 1.10.2008r. do 31.12.2021r.** (wraz z odsetkami) wynosiła ogółem – **21.365.403 zł.,** a komornicy sądowi wyegzekwowali kwotę **3.876.151 zł.** (18,1%).

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w latach 2018 - 2021

Wyszczególnienie	Lata			
	2018	2019	2020	2021
Liczba dłużników zamieszkujących miasto Ławę	228	239	232	243
Liczba dłużników (wierzyciel zamieszkuje w Ławie, dłużnik w innej gminie)	114	107	89	95
Ilość otrzymanych wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika	79	71	85	78
Ilość wystosowanych wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika	103	100	51	141
Ilość przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych	69	50	34	33
Kwota zadłużenia dłużników alimentacyjnych - (w poszczególnych latach bez odsetek w zł.)	1.567.117	1.544.690	1.413.664	1.322.193
Kwoty wyegzekwowane od dłużników alimentacyjnych – w poszczególnych latach (w zł.)	491.777	551.830	583.841	492.948

Jak wynika z powyższej tabeli, w roku 2021 kwota odzyskanych od dłużników należności zmniejszyła się w stosunku do kwoty z roku poprzedniego o 90.893 zł. (przez dwa poprzednie lata odnotowywany był wzrost ściągalności).

Z kolei liczba dłużników zamieszkujących w mieście Ława w 2021r. nieznacznie wzrosła i wynosiła **243** osoby (2020r.-239), a liczba dłużników zamieszkujących w innej gminie w przypadku, gdy wierzyciel zamieszkiwał w Ławie i tu pobierał świadczenia wynosiła **95** osób (2020r.-89).

W roku sprawozdawczym wystapiono ze **141** wnioskami (2020r.-51) o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych do organów właściwych dłużnika.

Ponadto wpłynęło **95** wniosków (2020r.-85) o podjęcie działań wobec dłużników z organów właściwych wierzyciela.

8. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE 500+

Od lipca 2019 roku zaczęła obowiązywać znowelizowana ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustawa, zgodnie z którą

świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do 18 roku życia bez względu na dochód. **Aktualny okres świadczeniowy trwa do 31 maja 2022 roku i jest ostatnim okresem realizacji tego świadczenia przez tutejszy Ośrodek.** Zgodnie z nowelizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci od 1 stycznia 2022 r. realizację ustawy przejmują zakłady ubezpieczeń społecznych i tam należy składać wnioski zarówno na nowy okres świadczeniowy, jak i trwający obecnie (drogą elektroniczną). Natomiast świadczenia już przyznane na okres świadczeniowy 2021/2022, kończący się 31 maja 2022 r., do końca realizowane będą przez nasz Ośrodek. Nowelizacja nie zmieniła procedury przyznawania świadczenia, a mianowicie w dalszym ciągu przyznanie świadczenia nie wymaga wydania decyzji administracyjnej. Organ przyznający świadczenie przesyła wnioskodawcy informację o przyznaniu świadczenia na podany przez niego we wniosku adres poczty elektronicznej. Natomiast w przypadku, gdy wnioskodawca nie wskazał adresu poczty elektronicznej, organ odbierając wniosek informuje wnioskodawcę o możliwości odebrania takiej informacji w siedzibie organu, przy czym nieodebranie informacji nie wstrzymuje wypłaty przyznanego świadczenia. Taka procedura obowiązuje jedynie w przypadku przyznania świadczenia. Odmowa przyznania świadczenia, zmiana lub uchylenie prawa do świadczenia czy rozstrzygnięcia w sprawie ustalenia nienależnie pobranych świadczeń, wymagają wydania decyzji administracyjnej.

W roku 2021 do Ośrodka wpłynęło **4.179 wniosków** o wypłatę świadczenia wychowawczego, w tym **3.411** złożonych drogą elektroniczną. 127 wniosków zostało przekazanych do Wojewody celem rozpatrzenia w związku z prawdopodobieństwem zastosowania w stosunku do nich przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Na podstawie złożonych wniosków, a także w wyniku prowadzonych z urzędu postępowań **4.052 wnioski** zostały rozpatrzone pozytywnie poprzez przyznanie prawa do świadczenia, w sprawach tych nie wydawano decyzji, wnioskodawcom przekazano informacje o przyznaniu świadczenia. Ponadto wydano **104 decyzje administracyjne** w sprawie świadczenia wychowawczego: **13 decyzji odmownych, 81 decyzji uchylających prawo do świadczenia oraz 10 żądających zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.** Ponadto 12 wniosków, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, przekazano do Wojewody.

W 2021 r. nie wniesiono żadnego odwołania od decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Elblągu.

Świadczeniem wychowawczym w 2021 r. objętych zostało 6.014 dzieci żyjących w 3.981 rodzinach (13.853 osoby w tych rodzinach, co stanowi 44% ogółu mieszkańców). Część rodzin pobierała z tut. Ośrodka również inne świadczenia rodzinne (ok. 30%). Rodzin pobierających wyłącznie świadczenie wychowawcze było 2.920.

Wypłacono łącznie 67.113 świadczeń na kwotę 33.359.187 zł.

Dla porównania w roku 2020 świadczeniem wychowawczym objętych zostało **5.941 dzieci** żyjących w **3.812 rodzinach** (liczących 13.303 osoby w tych rodzinach). Wypłacono łącznie **67.415 świadczeń** na kwotę **33.433.402 zł.**

9. PROGRAM RZĄDOWY „DOBRY START”

Z dniem 1 lipca 2021 roku wypłata jednorazowego świadczenia w ramach rządowego programu „Dobry start” została przekazana do realizacji przez zakłady ubezpieczeń społecznych. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie w 2021 r. wypłacono świadczenie jednej rodzinie na troje dzieci w łącznej kwocie 900 zł. Było to zobowiązanie za rok 2020.

10. PROGRAM „CZyste Powietrze”

W październiku 2020 r. ruszył nabór wniosków w drugiej części programu „Czyste Powietrze”, przygotowanej dla osób o niższych dochodach. Aby otrzymać wyższą dotację na wymianę pieca i termomodernizację domu, potrzebne jest zaświadczenie o dochodach wydane przez gminę. Zasady wydawania zaświadczeń uregulowane są w art. 411 ust. 10g, 10h, 10r oraz 10s ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – prawo ochrony środowiska. Zarządzeniem z 20 października 2020 r. Burmistrz Miasta Ławy upoważnił do wydawania tych zaświadczeń wyznaczonych pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ławie.

Osoba, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie podwyższonego dofinansowania na termomodernizację domu, powinna dołączyć do niego zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. Dochód ten ustalany jest w oparciu o przepisy ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (art. 3 pkt. 1). Jego wysokość ustalana jest na podstawie dochodów osiągniętych w przedostatnim (dla wniosków złożonych do 31 lipca danego roku) lub ostatnim (dla wniosków złożonych do 1 sierpnia do końca danego roku) roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono żądanie wydania zaświadczenia. Do postępowania w sprawie ustalenia wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, stosuje się odpowiednie przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych przy wykorzystaniu oprogramowania komputerowego do obsługi świadczeń rodzinnych.

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. złożono 59 wniosków z żądaniem wydania zaświadczeń i wystawiono 58 zaświadczeń.

11. DODATKI MIESZKANIOWE

Pomocą w formie dodatków mieszkaniowych (**zadanie własne gminy**) objęto **230 gospodarstw domowych** (555 osób w tych gospodarstwach, co stanowi 1,7% ogółu mieszkańców), którym wypłacono **1.907** dodatków mieszkaniowych na kwotę **349.202,98 zł.**, z tego użytkownikom mieszkań:

▪ tworzących mieszkaniowy zasób gminy	na kwotę 183.552,17 zł.
▪ pozostałych	na kwotę 165.650,81 zł.
z tego:	
✓ spółdzielczych	na kwotę 106.692,03 zł.
✓ innych	na kwotę 58.958,78 zł.

Procentowy udział kwoty dodatków mieszkaniowych wypłaconych najemcom lokali mieszkalnych tworzących mieszkaniowy zasób gminy w ogólnej kwocie wypłaconych w 2021 r. dodatków wynosił **52,56%**.

W tym okresie średnia wysokość dodatku mieszkaniowego była wyższa niż w 2020 r. (160,71 zł.) i wynosiła **183,12 zł.** Także w zasobach komunalnych średni dodatek w porównaniu z rokiem 2020 (178,25 zł.) był wypłacany w wyższej kwocie i wynosił **202,15 zł.**

Rok	Liczba gospodarstw domowych objętych pomocą w formie dodatku mieszkaniowego	Średnia wysokość wypłaconych dodatków (w zł.)	Średni dodatek wypłacony w zasobach komunalnych (w zł.)	Ogólna kwota wypłaconych świadczeń (w zł.)
2016	441	156,07	175,16	608.810
2017	385	153,19	170,31	508.290
2018	309	124,57	167,66	367.307
2019	235	133,77	167,44	302.495
2020	212	160,71	178,25	294.905
2021	230	183,12	202,15	349.203

Analizując i porównując dane z poprzedniego roku należy zauważyć, że nastąpił wzrost liczby gospodarstw domowych (**o 18**), którym wypłacane były dodatki mieszkaniowe, a co się z tym wiąże nastąpił wzrost wysokości ogólnej kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych o kwotę **54.298 zł.**

Miała na to wpływ nowelizacja od 1 lipca 2021 r. ustawy o dodatkach mieszkaniowych ustalająca nowe kryteria dochodowe. Obecnie za dochód uważa się dochód w rozumieniu art.3 pkt.1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Przez tą zmianę, wiele świadczeń nie jest już wliczanych do dochodu przy obliczaniu kwoty przysługującego dodatku mieszkaniowego.

Wzrosła także (w stosunku do roku poprzedniego) średnia wysokość wypłaconego dodatku mieszkaniowego **o 19,41 zł.** oraz wyższe było średnie świadczenie wypłacone w zasobach komunalnych **o 23,90 zł.** Spowodowane to było wzrostem wydatków na mieszkanie oraz zmianą kryterium dochodowego.

Do końca 2021 r. do sekcji dodatków mieszkaniowych wpłynęło **140 adnotacji urzędowych** sporządzonych przez pracowników socjalnych, a dotyczyły one korzystania przez wnioskodawców ze świadczeń pomocy społecznej. Ponadto wystawiono **156 zaświadczeń** dla pracowników socjalnych o korzystaniu i wysokości dodatku mieszkaniowego w związku z prowadzonymi postępowaniami o udzielenie pomocy z ustawy o pomocy społecznej.

Przeciętny okres korzystania z dodatku, to **6 miesięcy.** Pomoc ta wypłacana jest zarówno do rąk wnioskodawców, jak i na konta administratorów budynków.

W 2021 r. do sekcji dodatków mieszkaniowych wpłynęło **350 wniosków** o przyznanie dodatku mieszkaniowego, w odpowiedzi na które wydano **364 decyzje administracyjne**, z czego **334** przyznających i **15** odmawiających przyznania dodatku. Wydano także **8** decyzji wygaszających świadczenie (zmiana miejsca zamieszkania, zgon świadczeniobiorcy, nieuregulowanie zaległości czynszu u zarządcy w ustawowym 3-miesięcznym terminie), **5** decyzji wstrzymujących wypłacanie dodatku i **1** wznowiające świadczenie. Oprócz tego wpłynęło **100** różnych pism od zarządców budynków (spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot, ITBS) oraz wniosków od mieszkańców (np. rezygnacja z dodatku mieszkaniowego w związku ze zmianą miejsca zamieszkania lub prośba o wystawienie zaświadczenia itp.). Na każde pismo lub wniosek należało udzielić pisemnej odpowiedzi lub wydać decyzję administracyjną.

Powodem wydania decyzji odmownych było to, że:

- ❖ kwota przeznaczona na pokrycie wydatków mieszkaniowych poniesionych przez gospodarstwo klienta była wyższa od wydatków udokumentowanych (**9** decyzji),
- ❖ wyliczony dodatek mieszkaniowy był niższy od minimalnego przysługującego dodatku (**3** decyzje),
- ❖ przekroczenie dopuszczalnej powierzchni użytkowej (**3** decyzje).

Informacyjnie podaję, że dodatek mieszkaniowy **do 30 czerwca 2021 r.** przysługiwał wówczas, gdy średni miesięczny **dochód brutto** na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekraczał:

❖ **175%** kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym,

❖ **125%** kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym.

Od 1 marca 2020r. wysokość najniższej emerytury brutto wynosiła 1.200,00 zł.

Od 1 marca 2021r. wysokość najniższej emerytury brutto wynosiła 1.250,88 zł.

Natomiast **od 1 lipca 2021 r.** (w związku z nowelizacją ustawy o dodatkach mieszkaniowych) dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie świadczenia, średni miesięczny **dochód netto** przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczy:

- ❖ w gospodarstwie jednoosobowym – **2.066,99 zł, tj. 40%**
- ❖ w gospodarstwie wieloosobowym – **1.550,24 zł, tj. 30%**
przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku.

Poza spełnieniem kryterium dochodowego, dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom zamieszkującym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Kolejną przesłanką, którą należy spełnić przy ubieganiu się o świadczenie, jest powierzchnia użytkowa mieszkania, która nie może przekraczać dopuszczalnej powierzchni normatywnej, tj.:

- dla 1 osoby – 35 m ²	- dla 5 osób – 65 m ²
- dla 2 osób – 40 m ²	- dla 6 osób – 70 m ²
- dla 3 osób – 45 m ²	- na każdą kolejną osobę – o 5 m ² więcej
- dla 4 osób – 55 m ²	

Jeżeli w lokalu mieszka osoba niepełnosprawna, poruszająca się na wózku inwalidzkim lub osoba niepełnosprawna, która z uwagi na swoją niepełnosprawność musi zamieszkiwać w oddzielnym pokoju, zwiększa się normatywną powierzchnię o 15 m². Konieczność zamieszkiwania w oddzielnym pokoju musi być potwierdzona w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności.

12. PRYZNAWANIE ZRYCZAŁTOWANEGO DODATKU ENERGETYCZNEGO

Od dnia 1 stycznia 2014 roku osoby i rodziny otrzymujące dodatek mieszkaniowy mogą ubiegać się o przyznanie pomocy w formie zryczałtowanego dodatku energetycznego. Jest to nowa forma wsparcia wprowadzona na mocy ustawy z dnia 26 lipca 2013r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 755 z późn. zm.), polegająca na częściowym pokryciu **ze środków budżetu państwa** kosztów ponoszonych z tytułu opłat za energię elektryczną przez odbiorców wrażliwych energii elektrycznej.

Aby otrzymać dodatek energetyczny, należy spełnić łącznie trzy warunki:

- posiadać ustalone prawo do dodatku mieszkaniowego,
- być stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym,
- zamieszkiwać w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Osoby, które chcą ubiegać się o dodatek energetyczny powinny:

- złożyć wniosek o przyznanie dodatku energetycznego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie ul. Grunwaldzka 6A (**sekcja dodatków mieszkaniowych, I piętro, pokój 105**),

- dołączyć do wniosku kopię umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym.

Wysokość dodatku energetycznego obowiązująca od 1.01.2021 r. do 30.04.2021 r. wynosiła:

- dla gospodarstwa prowadzonego przez osobę samotną – 10,94 zł./miesiąc,
- dla gospodarstwa składającego się z 2 do 4 osób – 15,19 zł./miesiąc,
- dla gospodarstwa składającego się z co najmniej 5 osób – 18,23 zł./miesiąc.

Wysokość dodatku energetycznego od 1.05.2021 r. do 30.04.2022 r. uległa zmianie (zgodnie z obwieszczeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 26 kwietnia 2021 roku – M.P. z 2021 r., poz. 393) i wynosi:

- dla gospodarstwa prowadzonego przez osobę samotną – 12,09 zł./miesiąc,
- dla gospodarstwa składającego się z 2 do 4 osób – 16,79 zł./miesiąc,
- dla gospodarstwa składającego się z co najmniej 5 osób – 20,15 zł./miesiąc.

W okresie od 1.01.2021 r. do 31.12.2021 r. przyjęto do rozpatrzenia **83 wnioski** i wydano **84 decyzje administracyjne** – w tym 83 przyznające ww. pomoc i 1 decyzję wygaszającą. Wyplacono **357** dodatków energetycznych na łączną kwotę **4.894,25 zł.** Pomocą tą objęto **44 gospodarstwa domowe** (88 osób w tych gospodarstwach, co stanowi 0,3% ogółu mieszkańców). Przyznano:

- 76 dodatków energetycznych w kwocie po 10,94 zł./miesiąc,
- 30 dodatków energetycznych w kwocie po 15,19 zł./miesiąc,
- 11 dodatków energetycznych w kwocie po 18,23 zł./miesiąc,

oraz

- 149 dodatków energetycznych w kwocie po 12,09 zł./miesiąc,
- 68 dodatków energetycznych w kwocie po 16,79 zł./miesiąc,
- 23 dodatki energetyczne w kwocie po 20,15 zł./miesiąc.

Pomocą w formie dodatku energetycznego objęto 44 gospodarstwa domowe, w tym:

- ✓ 26 gospodarstw domowych jednoosobowych,
- ✓ 14 gospodarstw domowych od 2 do 4 osób,
- ✓ 4 gospodarstwa domowe od 5 osób i więcej.

Rok	Liczba gospodarstw domowych objętych pomocą w formie dodatku energetycznego	Średnia wysokość wypłaconych dodatków (w zł.)	Ogólna kwota wypłaconych świadczeń (w zł.)
2014	39	14,28	3.297,92
2015	53	13,92	6.374,90
2016	41	13,57	5.101,13
2017	51	13,80	6.791,58
2018	56	13,62	6.430,61
2019	49	13,52	5.515,85
2020	44	13,29	4.796,84
2021	44	13,71	4.894,25

Analizując dane zawarte w powyższej tabeli można zauważyć, że liczba gospodarstw domowych, którym wypłacane były dodatki energetyczne, utrzymywała się na poziomie roku poprzedniego. Wzrosła natomiast nieznacznie wysokość średniego dodatku energetycznego, a co się z tym wiąże uległa zwiększeniu także ogólna kwota wypłaconych świadczeń.

Jeśli chodzi o realizację zadania zleconego – dodatki energetyczne, to od początku realizacji tego świadczenia, sytuacja jest tutaj stabilna.

13. POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łławie, podobnie jak w latach poprzednich, był wykonawcą **zadania własnego gminy (z dotacją z budżetu państwa)** z zakresu przyznawania i wypłacania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Łława, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty.

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

- 1) stypendium szkolne,
- 2) zasiłek szkolny.

W okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku na wypłatę stypendiów i zasiłków szkolnych wydatkowano kwotę 137.907,70 zł., w tym ze środków własnych gminy wypłacono kwotę 27.581,55 zł., a z dotacji kwotę 110.326,15 zł.

Dla porównania:

- w 2020r. – łączna kwota na wypłaty stypendiów wynosiła 170.849,53 zł., w tym środki własne gminy – 34.169,91 zł.;

- w 2019r. – łączna kwota na wypłaty stypendiów wynosiła 274.827,00 zł., w tym środki własne gminy – 54.965,40 zł.

Kwoty przyznanych stypendiów szkolnych Powodem znacznego obniżenia wydatkowanej kwoty jest zwiększenie wysokości dochodów wnioskodawców, a co się z tym wiąże, niższe kwoty stypendiów przyznanych według tabeli ustalonej uchwałą przez Radę Miejską w Łławie.

uzależnione są od dochodu na osobę w rodzinie, a ich wysokość nie może być niższa niż 100 zł. i nie może być wyższa niż 240 zł. miesięcznie.

W ramach tych kwot realizowano przyznane stypendia szkolne:

- 1) **w okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 sierpnia 2021 roku** (rok szkolny 2020/2021):

- kontynuowano przyznane w 2020 roku 94 stypendia szkolne, 55 rodzinom (201 osób w tych rodzinach).

Ostatecznie wypłacono 91 świadczeń na kwotę 76.228,86 zł,

natomiast:

- nie wypłacono części z 4 świadczeń, z przyczyn dotyczących klientów:
  - z 3 decyzji przyznających świadczenia na kwotę 709,14 zł. – brak rachunków/faktur za zakupione towary, będących warunkiem do realizacji wypłaty z decyzji (wypłaty częściowe);
  - 3 decyzje przyznające świadczenia zostały uchylone od 1 stycznia 2021 roku z powodu przekroczenia kryterium dochodowego lub rezygnacji ze świadczenia;
- nie odnotowano wniosków o zasiłek szkolny;

- 2) **w okresie od 1 września 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku** (rok szkolny 2021/2022):

– przyjęto 117 wniosków o stypendia szkolne z 65 rodzin (284 osoby w tych rodzinach).

Ostatecznie przyznano i wypłacono 116 świadczeń na kwotę 68.092,00 zł., z czego wypłacono 107 świadczeń na kwotę 61.678,84 zł.

Świadczenia za 4 miesiące zostały wypłacone jednorazowo w dniu 10 grudnia 2021 roku, po złożeniu przez klientów faktur i rachunków za zakupione towary i usługi. Świadczenia nie zostały odebrane przez 9 wnioskodawców na kwotę 6.413,16 zł. z powodu nieprzedłożenia dowodów zakupu artykułów szkolnych.

Ponadto ze 117 złożonych wniosków:

- 1 postępowanie o przyznanie stypendium szkolnego zostało umorzone z powodu braku kontaktu z klientem,
- nie odnotowano wniosków o zasiłek szkolny.

Ostatecznie stypendia szkolne w roku 2021 wypłacono 147 uczniom z 76 rodzin, liczących 292 osoby. Dla porównania w 2020 r. wypłacono stypendia szkolne 170 uczniom ze 107 rodzin, liczących 394 osoby, natomiast w 2019 r. wypłacono stypendia 208 uczniom ze 130 rodzin, liczących 574 osoby.

Nie wypłacono zasiłków szkolnych.

Analizując powyższe dane, należy zauważyć, że na przestrzeni kilku ostatnich lat, następuje systematyczny spadek liczby uczniów korzystających ze stypendiów, a co za tym idzie zmniejszenie wysokości ogólnej kwoty wypłacanych stypendiów szkolnych. Powodem tego jest prawdopodobnie wzrost wysokości dochodów wnioskodawców, a co się z tym wiąże niższe są kwoty stypendiów.

Ponadto część wnioskodawców nie dostarcza faktur/rachunków za zakupiony sprzęt czy odzież i w efekcie rezygnuje z części lub całości przyznanych świadczeń.

14. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W IŁAWIE

14.1. Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Zadania są realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, uchwały Nr XXV/258/12 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 29 sierpnia 2012 r. **wyznaczającej MOPS w Iławie jako podmiot realizujący zadania Gminy Miejskiej Iława w zakresie pracy z rodziną przewidzianej w w/w ustawie oraz Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Iława na lata 2019-2021** przyjętego Uchwałą Nr V/51/19 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 28 stycznia 2019 roku. Ten kolejny nałożony na gminy przez ustawodawcę obowiązek, ma za zadanie wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w tym współfinansowania pobytu dziecka z terenu gminy w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadaptacyjnym. Szczegółowy opis zadań realizowanych w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zawiera sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2021.

a) Asystenci Rodziny

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie zatrudnionych było **czterech asystentów rodziny**, których wynagrodzenia zostały w całości pokryte ze środków własnych gminy. Wszyscy zatrudnieni byli na podstawie umowy o pracę w zadaniowym systemie czasu pracy. Asystenci objęli swoim wsparciem łącznie **57 rodzin** przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w których istnieje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, jak również rodzin, których dzieci w tej pieczy już przebywają. W rodzinach przebywało **228 osób**, w tym **139 dzieci**.

Z 19 rodzinami została zakończona współpraca z powodów: 2 rodziny na wniosek klientów, 6 rodzin z powodu braku chęci współpracy, 9 rodzin - osiągnięcie zamierzonych celów, 1 rodzina zmieniła miejsce zamieszkania poza miasto Iława,

1 rodzina – brak zasadności współpracy (najstarsze dziecko osiągnęło pełnoletność, pozostałe decyzją sądu zamieszkały u oddzielnie mieszkającego rodzica).

W roku sprawozdawczym postanowieniem sądu w pieczy zastępczej, umieszczono 14 dzieci – łącznie z 4 rodzin. W omawianym okresie 3 dzieci z rodzin objętych wsparciem w formie asystentury rodziny powróciło do biologicznych rodziców.

Łączna liczba dzieci z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w 2021 r., przebywających w pieczy zastępczej wynosiła 28 dzieci z 12 rodzin.

b) Ponośenie kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Kolejnym istotnym obowiązkiem gminy wynikającym ze wskazanej wyżej ustawy jest ponoszenie stosownych wydatków związanych z umieszczeniem dziecka w rodzinie zastępczej (spokrewnionej lub zawodowej), w rodzinnym domu dziecka czy placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W 2021 r. w pieczy zastępczej przebywało 92 dzieci.

- 77 dzieci w rodzinach zastępczych,
- 4 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- 11 dzieci w rodzinnym domu dziecka.

Lata	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	Koszty ponoszone przez Gminę Miejską Iława (w zł.)
2012	9	19	5.887
2013	15	24	35.388
2014	8	76	74.303
2015	5	66	104.026
2016	6	61	123.925
2017	29	52	168.308
2018	18	83	239.427
2019	9	89	314.481
2020	10	60	392.507
2021	17	92	528.364

Zatem na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w pieczy zastępczej Gmina Miejska Iława przeznaczyła w roku sprawozdawczym kwotę 528.364 zł.

Jak wynika z powyższej tabeli, wydatki ponoszone przez gminę w zakresie pokrywania kosztów pobytu dzieci (mieszkańców naszego miasta) w pieczy zastępczej z roku na rok są coraz wyższe i nadal będą rosły. Wzrosła także liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, co spowodowane jest nieradzeniem sobie biologicznych rodziców z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, prowadzeniem gospodarstwa domowego, czy z własnymi uzależnieniami.

Należy również zwrócić uwagę na to, że w 2021 r. czworo dzieci z jednej rodziny opuściło pieczę zastępczą i wróciło pod opiekę biologicznych rodziców, którzy starali się zmienić i poprawić swoją sytuację życiową. Jednak nadal wiele dzieci z naszego miasta trafia do pieczy zastępczej. Jest to niepokojące zjawisko.

Informacyjnie podaję, iż zgodnie z ustawą z dnia 1 stycznia 2012 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za dziecko umieszczone w pieczy zastępczej, **gmina** właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, **ponosi wydatki:**

- w pierwszym roku pobytu dziecka – **10%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka,
- w drugim roku – **30%**,
- w trzecim roku i następnych latach – **50%**.

14.2. Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 roku mają prawo, oprócz ubezpieczonych, inne osoby posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o ile spełniają kryterium dochodowe wynikające z ustawy o pomocy społecznej. W tym przypadku potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej stanowi decyzja wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy. Wydanie przedmiotowej decyzji poprzedza postępowanie analogiczne jak w przypadku przyznawania świadczeń z pomocy społecznej, a więc niezbędne jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego. W wyniku tego wywiadu ustala się, czy dana osoba spełnia wymogi ustawowe i czy możliwe jest potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Burmistrz Miasta Ławy z dniem 10 października 2007 roku upoważnił Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ławie do załatwiania spraw i wydawania decyzji dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej. **W 2021 roku wydano 107 decyzji przyznających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej 69 osobom. Na realizację zadania Ośrodek otrzymał dotację celową w wysokości 2.247,00 zł.**

14.3. Program organizacji prac społecznie użytecznych

Poprzez Klub Integracji Społecznej realizowany był Program prac społecznie użytecznych, którego koordynatorem był instruktor reintegracji zawodowej w KIS.

W celu aktywizacji osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w 2021r. (podobnie jak w latach poprzednich), zostało zawarte porozumienie w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych pomiędzy Starostą Ławskim a Gminą Miejską Ława. W porozumieniu zaplanowano pracę dla **40** podopiecznych MOPS (2020r.- 51). Zostali oni zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ławie (4 osoby) oraz w **15** instytucjach użyteczności publicznej (tj. miejskich szkołach i przedszkolach, ICSTiR, Miejskiej Bibliotece Publicznej, ICK, OPPUiPR oraz Żłobku Miejskim). Okres zatrudnienia obejmował **01.03.2021r. - 30.11.2021r.**

Z wykonywania prac społecznie użytecznych w trakcie ich trwania, zrezygnowały **24** osoby skierowanych przez PUP (6 mężczyzn i 18 kobiety). I tak: 10 osób - podjęło pracę, 2 - zmieniła miejsce zamieszkania, 1 - przeszła na świadczenie opiekuńcze, 9 - zrezygnowało nie podając przyczyny, 2 osoby - problemy zdrowotne.

Prace wykonywane były w systemie 10 godzin tygodniowo i 40 godzin w miesiącu. Za każdą przepracowaną godzinę bezrobotni otrzymywali **9,00 zł. netto.**

W roku sprawozdawczym na wypłaty świadczeń pieniężnych osobom wykonującym prace społecznie użyteczne **gmina** wydatkowała kwotę **30.692,08 zł.**, zaś **starosta** (zgodnie z porozumieniem) zrefundował kwotę **45.674,52 zł.** Łącznie na realizację Programu została wydatkowana kwota **65.749,80 zł.** Program prac społecznie użytecznych w 2021 roku ukończyło 16 osób długotrwale bezrobotnych (9 kobiet i 7 mężczyzn).

Z uwagi na to, że ta forma aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych sprawdza się, w roku 2022 Program ten będzie nadal kontynuowany. W edycji 2022 planowanych jest do zatrudnienia 26 osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ławie. Osoby te zostaną zatrudnione, podobnie jak w latach ubiegłych, w miejskich jednostkach organizacyjnych na stanowiskach pracy – opiekunek, sprzątaczek, pomocy kuchennych, pracowników gospodarczych, woźnych, pomocy nauczyciela, konserwatora, pomocy intendenta.

Wymiernym efektem realizacji Programu w 2021 r. było podjęcie zatrudnienia po jego zakończeniu przez 3 osoby, a dodatkowo w trakcie realizacji prac społecznie użytecznych 10 osób znalazło pracę (8 kobiet i 2 mężczyzn). Instrument ten poszczególnym osobom daje możliwość wykonywania pracy na rzecz środowiska lokalnego, sprzyja integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, jest to pierwszy krok w aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych. Z osobami realizującymi prace społecznie użyteczne zawierane są kontrakty socjalne - w okresie sprawozdawczym zawarto 27 kontraktów socjalnych.

Należy zaznaczyć, że z każdym rokiem jest coraz większy problem z naborem osób do realizacji prac społecznie użytecznych. Te osoby bezrobotne, które spełniają kryteria do ich wykonywania, bardzo często nie są chętne, aby podjąć nie tylko te prace, ale także jakąkolwiek pracę, a jeśli już się na to zdecydują, to po krótkim czasie rezygnują. Praca z tymi osobami jest bardzo trudna.

14.4. Karta Dużej Rodziny

Celem rządowego programu wsparcia dla rodzin wielodzietnych - **Karta Dużej Rodziny (KDR)** jest podjęcie działań na rzecz rodzin wielodzietnych, które mogą zapewnić rodzinom szczególne uprawnienia w ramach prowadzonej działalności. Należy podkreślić, że program ma zasięg ogólnokrajowy, zatem adresowany jest do członków rodzin wielodzietnych bez względu na ich miejsce zamieszkania. Beneficjentami są członkowie rodziny wielodzietnej, bez względu na jej dochód. Dokumentem identyfikującym członków rodziny jest Karta Dużej Rodziny, wydawana bezpłatnie na wniosek członka rodziny wielodzietnej przez wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce zamieszkania członka rodziny wielodzietnej. Oznacza to, że na burmistrza nałożony został obowiązek weryfikacji, czy danej rodzinie przysługują uprawnienia. Karta jest dokumentem zindywidualizowanym. W przypadku zagubienia, kradzieży Karty lub jej utracenia w inny sposób, na wniosek członka rodziny wielodzietnej wójt (burmistrz lub prezydent miasta) może wydać duplikat Karty. Wydanie duplikatu podlega opłacie w wysokości 9,78 zł.

Rodzicom oraz małżonkom rodzica Karta jest wydawana na czas nieokreślony. W przypadku dzieci należy wziąć pod uwagę ograniczenia wiekowe, pozostawanie w rodzinnej pieczy zastępczej, kontynuowanie nauki lub konieczność posiadania przez nie określonego stopnia niepełnosprawności.

Informacyjnie podaje, że od 1 stycznia 2019 roku możliwość otrzymania Karty Dużej Rodziny mają także rodzice już dorosłych dzieci, którzy w przeszłości mieli na utrzymaniu przynajmniej troje dzieci.

Od tego momentu Karta przysługuje rodzicom, którzy mają lub w przeszłości mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci – bez względu na ich wiek w chwili składania wniosku. Będą oni mieli także prawo do zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i firmach prywatnych. To zniżki np. na przejazdy kolejowe, niższe opłaty paszportowe, możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych, księgarni czy w końcu zniżki na zakup ubrań, obuwia, kosmetyków, książek czy paliwa. Posiadanie Karty ułatwia dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia.

Realizacja zadania – Karta Dużej Rodziny – rozpoczęła się **od dnia 16 czerwca 2014 roku.** Zadanie to zostało przekazane do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Iławie.

- W 2014 roku **54 rodziny** otrzymały Kartę. Ogółem wydano **294 Karty Dużej Rodziny**, w tym 104 rodzicom (opiekunom) i 190 dzieciom;
- W okresie od 1.01.2015r. do 31.12.2015r. **98 rodzin** otrzymało Kartę Dużej Rodziny i wydano **448 Kart**, w tym 162 rodzicom (opiekunom) i 281 dzieciom;
- W okresie od 1.01.2016r. do 31.12.2016r. **47 nowych rodzin** otrzymało Kartę Dużej Rodziny i wydano **213 Kart**;

- W 2017 r. **42 nowe rodziny** otrzymały KDR, a wydano ich **235**, w tym 85 rodzicom (opiekunom) i 150 dzieciom;
- W okresie od 1.01.2018 r. do 31.12.2018 r. **55 nowych rodzin** otrzymało KDR, a wydano ich **315**, w tym 107 rodzicom (opiekunom) i 207 dzieciom.
- W okresie od 1.01.2019 r. do 31.12.2019 r. **60 nowych rodzin** oraz **519 nowych rodzin składających się wyłącznie z rodziców dorosłych dzieci** otrzymało KDR. **Wydano 1.147 kart tradycyjnych oraz 627 kart elektronicznych.**
- W 2020 r. **35 nowych rodzin** (rodzice + dzieci) oraz **90 nowych rodzin składających się wyłącznie z rodziców już dorosłych dzieci** otrzymało Karty. **Wydano 377 kart tradycyjnych oraz 254 karty w formie elektronicznej.**

Natomiast w okresie sprawozdawczym 42 nowe rodziny (rodzice + dzieci) oraz 44 nowe rodziny składające się wyłącznie z rodziców już dorosłych dzieci otrzymało Karty. Łącznie wydano 446 Kart Dużej Rodziny.

Od początku realizacji tego zadania tj. od 16.06.2014 r. do 31.12.2021 r. objęto nimi ogółem:

- **liczba rodzin – 1.084**
w tym:
  - liczba rodzin z 3 dzieci – 854
  - liczba rodzin z 4 dzieci – 166
  - liczba rodzin z 5 dzieci – 46
  - liczba rodzin z 6 dzieci – 12
  - liczba rodzin z 7 dzieci i więcej – 6
- liczba rodziców (opiekunów) z KDR – 1.868
w tym rodziców (małżonków), którzy kiedykolwiek mieli 3 dzieci – 1.051
- liczba dzieci z KDR – 1.411
- liczba wydanych Kart tradycyjnych – 3.279
- liczba wydanych Kart elektronicznych – 3.154

W 2016 roku uchwałą Rady Miejskiej w Iławie nr XXII/206/16 z dnia 21 marca 2016 r. został wprowadzony **Program „Iławska Karta Dużej Rodziny”**, który adresowany jest do rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie Gminy Miejskiej Iława, którym przysługuje prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny w rozumieniu ustawy o KDR. Mieszkańcy posiadający rządową KDR mogą korzystać z ulg w niżej wymienionych instytucjach i przedsiębiorstwach usługowych:

- Iławskim Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji – zniżka 30% na bilet na statek Ilavia, 7 zł za bilet na basen (bez względu na dzień i godzinę), 2 zł za bilet wstępu na lodowisko;
- Iławskim Centrum Kultury – zniżka 5 zł na każdy bilet do kina przy kupnie min. 2 biletów;
- Miejskiej Biblioteki Publicznej – 50% zniżki na usługi ksero;
- Restauracji United Chicken przy ulicy Królowej Jadwigi 14 – 15% rabatu na wszystkie produkty z menu, Zestaw Dużej Rodziny: do kubelka Fun, Friends lub Family, zestawy dziecięce United Kids Menu w promocyjnej cenie 9,99 zł, do kubelka Family 3 porcje frytek gratis;
- Hurtowni Elektrycznej Eldro ul. Skłodowskiej 25B – 9% rabatu na wszystkie dostępne artykuły w hurtowni;
- Firmie Handlowo-Usługowej FLOWATER ul. Skłodowskiej 23F – 15% rabatu na wybrany asortyment;
- Hurtowni Elektrycznej Widro ul. Skłodowskiej 25A – 15% rabatu na wszystkie artykuły;
- Sklepie rowerowy Biker-Budzyk ul. Wojska Polskiego 2A – 5% rabatu na rowery, 10% rabatu na akcesoria i części;

- Sklepie Champion Sport ul. Wiejska 1 (art. drogerijne, kosmetyczne, chemia gospodarcza) – 10% rabatu na artykuły drogerijne, kosmetyczne, chemię gospodarczą i AGD;
- Kurierze Iławskim ul. Niepodległości 17 (Stare Miasto) – sprzedaż tygodnika w cenie 2 zł;
- Hurtowni Kleks ul. Gen. Maczka 11B i ul. Gen. Andersa 8A (art. biurowe, szkolne, chemiczne) – 5% rabatu na artykuły szkolne, biurowe i chemiczne;
- Firma Handlowa NARZĘDZIOWIEC ul. Gen. Maczka 7/4 – 2% rabatu na cały asortyment;
- Firma Lech-Jar L. Licznernski ul. Wyszyńskiego 18 (ceramika, urządzenia sanitarne, kotły) – 5% rabatu na ceramikę i urządzenia sanitarne, 8% rabatu na kotły;
- FHU Polzbyt s.c. Lange Jan, Lange Michał ul. Kopernika 3/6a – 5% rabatu na cały asortyment;
- MK SYSTEM M. Klimik ul. Kopernika 6 – 3% rabatu na cały asortyment;
- Firma Technik s.c. ul. Kopernika 6 – 2% rabatu na cały asortyment;
- Kuchnia Domowa przy ul. Kościuszki 31/22 – 10% na zamówienie pełnego zestawu obiadowego, 20% na usługi cateringowe;
- Sklep „Hobby i Ogród” Dawid Okorski ul. Dąbrowskiego 18C – 3% rabatu na wszystkie zakupy z wyłączeniem promocji cenowych;
- Sklep internetowy Myah Julia Kreyser, www.myah.com.pl – 15% zniżki na wszystkie nieprzecenione artykuły dostępne w sklepie kontakt@myah.com.pl, 791053791.

14.5. Wsparcie dla Seniorów

W 2021 r. wzorem lat poprzednich, MOPS w Iławie był realizatorem innowacyjnej metody wsparcia seniorów jaką jest **System Teleopieki**. Operatorem świadczącym usługi teleopiekuńcze było Polskie Centrum Opieki sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni. Koordynatorem systemu był pracownik MOPS w Iławie. Urządzenia zaopatrzone w przycisk SOS pozwalają osobom chorym, niepełnosprawnym na szybkie wezwanie pomocy.

Działaniem systemu objętych zostało **20 osób** starszych, samotnych, długotrwale chorych z terenu miasta Iława. Jest to wsparcie, które zapewnia poczucie bezpieczeństwa osobom chorym, mieszkającym samotnie. Osoby te zmieniały się w ciągu roku z różnych przyczyn (m.in. zgon, rezygnacja). Forma wsparcia została rozreklamowana poprzez ogłoszenia w radio, na spotkaniach z seniorami, podczas których prezentowany był system Teleopieki, plakaty na tablicach ogłoszeń oraz promowanie systemu przez pracowników socjalnych i opiekunki domowe.

System ten pozwala na szybkie wezwanie pomocy poprzez przycisk SOS, który jest zintegrowany z aparatem telefonicznym. Obecnie posiadamy **19** takich aparatów, ponieważ jeden się zepsuł i został skasowany.

W roku sprawozdawczym gmina sfinansowała zadanie samodzielnie. **Była to kwota 7.680 zł.**

W 2021 roku kontynuowany był **Program „Wspieraj Seniora”** będący odpowiedzią na potrzeby osób w wieku 70 lat i więcej w zakresie ochrony przed zakażeniem COVID-19 w ramach Solidarnościowego Korpusu Wsparcia Seniorów na rok 2021. Usługa polegała na dostarczaniu zakupów obejmujących artykuły pierwszej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej oraz załatwiania drobnych spraw urzędowych, wyprowadzania psa czy dostarczania ciepłych posiłków.

W 2022 roku w ramach nowego Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” (zastąpił on program „Wspieraj Seniora”) aplikujemy o środki na zakup nowoczesniejszych urządzeń – „opasek bezpieczeństwa”, które dzięki

zaawansowanym technologiom pozwolą na monitorowanie stanu zdrowia seniora i pozwolą na szybkie wezwanie pomocy. Poprawi on poczucie bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Program jest w 100% finansowany ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, utworzonego na podstawie art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Kolejną inicjatywą dedykowaną seniorom była realizowana „**Koperta Życia**”. To akcja, do której przystąpienia zachęcają lekarze i pracownicy pogotowia ratunkowego. Jest ona skierowana do osób przewlekle chorych, starszych, samotnych. Polega na umieszczeniu w specjalnie przygotowanych kopertach najważniejszych informacji o stanie zdrowia, przyjmowanych lekach, alergiach na leki, kontaktach do najbliższych, danych osobowych, w tym nr PESEL.

Kopertę umieszczamy w miejscu widocznym i dostępnym, co umożliwia służbom medycznym w razie wypadku lub zapaźnięcia, a także policji, straży pożarnej czy służbom socjalnym szybki dostęp do podstawowych informacji o seniorze.

„Koperty Życia” wciąż są dostępne w sekretariacie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie ul. Grunwaldzka 6A.

We wrześniu 2020 r. w budynku Centrum Aktywności Lokalnej przy ulicy Wiejskiej 2D rozpoczął działalność **Iławski Klub Seniora+**. W 2021r. zajęcia odbywały się dla 40 uczestników w wieku 60+ oraz 10 osób znajdujących się na liście rezerwowej (chętnych zgłosiło się dwa razy więcej).

W ramach działalności Klubu uczestnicy brali udział m. in. w niżej wymienionych działaniach:

- ✓ kurs komputerowy,
- ✓ szkolenie żeglarskie oraz rejs po jeziorze Jeziorak,
- ✓ zajęcia integracyjne z psychologiem mające na celu nawiązanie wspólnych relacji,
- ✓ warsztaty z profilaktyki zdrowia z lekarzem oraz pielęgniarką,
- ✓ ćwiczenia rehabilitacyjne z fizjoterapeutą,
- ✓ warsztaty z dietetykiem nt. odpowiedniego odżywiania,
- ✓ zajęcia na basenie,
- ✓ cykliczne zajęcia Nordingwoking,
- ✓ zajęcia muzyczne/dyskoteki, w ramach których seniorzy wspólnie śpiewali utwory z dawnych lat oraz tańczyli,
- ✓ warsztaty witrażu metodą Tiffaniego – uczestnicy nabywali umiejętności projektowania witraży, cięcia szkła, nitowania oraz patynowania,
- ✓ warsztaty rękodzieła z wyrobu stroików świątecznych,
- ✓ zajęcia z pieczenia pierników i ich ozdabiania,
- ✓ uroczyste obchody Dnia Seniora przy współpracy ICK,
- ✓ impreza integracyjna w Siemianach zorganizowana dla uczestników Iławskiego Klubu Seniora, Dziennego Domu Pomocy Społecznej oraz Stowarzyszeń z kręgów senioralnych,
- ✓ spotkania integracyjne i wieczorki taneczne,
- ✓ wyjazdy do zamku w Malborku oraz nad morze trasą – Gdańsk, Sopot, Gdynia,
- ✓ wycieczka ze Stowarzyszeniem „Pokolenia” do Pałacu w Mortągach oraz wycieczka trasą – Lubawa, Susz, Prabuty,
- ✓ wycieczka Kanałem Elbląskim – Pochylnia Buczyniec, z przewodnikiem po Iławie, rejs statkiem Ilavia po jeziorze Jeziorak, wycieczka rowerowa do Klubu Seniora w Jamielniku, do Izby Pamięci w Ławicach oraz do Pomezanii-Kałduny.

Ponadto w roku sprawozdawczym prężnie działająca grupa Iławskiego Klubu Seniora przy współpracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie oraz Pełnomocnika ds. Osób Starszych i Niepełnosprawnych założyła **Stowarzyszenie „Iławscy Seniorzy”**, których głównym celem jest aktywne wsparcie osób 60+ oraz pozyskiwanie środków finansowych na działania dla seniorów, jak również współpraca z Centrum Sportu Turystyki i Rekreacji w Iławie przez prowadzenie zajęć sportowych w ramach Iławskiego Budżetu Obywatelskiego.

W zajęciach Klubu uczestniczyli również inni seniorzy m. in. ze Stowarzyszeń: Pokolenia, Polskie Dzieci Wojny, Związek Kombatantów, Diabetycy, Uniwersytet III Wieku. Celem podjęcia wspólnej inicjatywy była integracja oraz wymiana doświadczeń.

Realizacja niektórych zajęć odbywała się przy ścisłej współpracy pracowników Biblioteki Miejskiej, Iławskiego Centrum Kultury, Iławskiego Centrum Sportu Turystyki i Rekreacji, Basenu Miejskiego, Ośrodka Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie, Pełnomocnika Burmistrza ds. Osób Starszych i Niepełnosprawnych, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie.

14.6. Centrum Aktywności Lokalnej

W marcu 2019 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie objął w trwały zarząd budynek, w którym zlokalizowane jest **Centrum Aktywności Lokalnej**. Budynek został przebudowany ze starej hali Zakładu Karnego w ramach projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego pn. „Kompleksowa rewitalizacja rejonu ulicy Jasielskiej w Iławie obejmującej przebudowę hali przemysłowej na cele społeczne”.

Centrum dysponuje 10 dużymi specjalistycznymi pracownikami (między innymi umiętności społecznych, krawiecko-hafciarska, gastronomiczna, multimedialna, gospodarstwa domowego, przygotowania do pracy, rękodzieła oraz gospodarcza i stolarska), salą konferencyjną, salą do rehabilitacji ruchowej, jadalnią z zapleczem kuchennym. Jest to duży kompleks w pełni przygotowany do realizacji w nim usług społecznych kierowanych do mieszkańców Iławy.

W zasobach budynku swoje miejsce znalazły Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzone przez Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną, realizują swoje zadania statutowe organizacje pozarządowe, przeniesione z budynku MOPS przy ulicy Obrońców Westerplatte 5, Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej, Klub Integracji Społecznej dla osób bezrobotnych oraz Zespół ds. Asysty Rodzinnej, a także przyjmuje tutaj psycholog. Ponadto MOPS realizuje tutaj zajęcia prowadzone w ramach projektów z ich uczestnikami oraz mieści się tutaj punkt przyjmowania wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny, który także zajmuje się ich wydawaniem. Wnioski można składać osobiście lub za pośrednictwem **Platformy Informacyjno-Usługowej Emp@tia**.

Od września 2020 r. rozpoczął tutaj swoją działalność i kontynuował w 2021 r. **Iławski Klub Seniora** (z przerwami związanymi z COVID-19). Zajęcia w Klubie odbywały się dla 40 uczestników.

Informacyjnie podaje, że budynek CAL w 60% zajmowany jest przez Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną (PSONI) i utworzone przez nie Warsztaty Terapii Zajęciowej. Pozostała część budynku 40% zajmowana jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie oraz organizacje pozarządowe. Organizowane są tutaj zajęcia i spotkania organizacji i stowarzyszeń z terenu Iławy i okolic m. in.: ZHP, Strażnicy Pamięci, Stowarzyszenie Iławskie „Amazonki”, Stowarzyszenie „Miłośnicy Krainy Tysiąca Jezior”, Rejonowy Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Koło Pszczelarzy, Iławska Grupa Ratownictwa, Iławskie Stowarzyszenie Ochrony Zwierząt, Iławskie Stowarzyszenie Niesłyszących, Stowarzyszenie Pomocy dla Osób Autystycznych i Osób z innymi Zaburzeniami Rozwoju „Iskierka Nadziei”. W 2021 r. odbył się kurs komputerowy dla seniorów

zakończony egzaminem oraz zajęcia gimnastyczne zorganizowane przez Firmę Eureka i zajęcia z Jogi. Natomiast Iławski Klub Sportowy „MORENA” zorganizował turniej strzelania laserowego.

Ponadto w 2021 r. odbywały się tutaj spotkania Burmistrza Iławy z organizacjami pozarządowymi, Iławskim Klubem Seniora oraz inne spotkania pod patronatem Burmistrza, a także spotkania organizowane z inicjatywy Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie.

Ważnym elementem działalności Centrum Aktywności Lokalnej było utworzenie od 24 marca 2021 r. **Punktu Szczepień przeciw COVID-19**. W związku z dużym zainteresowaniem szczepieniami od czerwca 2021 r. zostały zorganizowane kolejne 3 punkty w CAL w ramach Programu Szczepień Powszechnych. **Wykonanych zostało 20 tys. szczepień.** Zabezpieczanie punktów szczepień w CAL należało do obowiązków pracowników MOPS w Iławie. Polegało ono na:

- odbieraniu szczepionek od kuriera,
- zabezpieczeniu i opisanu ich zgodnie z instrukcją,
- kontrolowaniu i prowadzeniu rejestru temperatur w lodówkach do przechowywania szczepionek,
- przygotowaniu punktów szczepień i poczekalni dla osób szczepionych,
- dyżurach w czasie szczepień, wspieraniu personelu medycznego oraz Wojsk Obrony Terytorialnej.

Szczepienia odbywały się nie tylko w dni robocze, do godz. 19.00 – 20.00, ale także (w sytuacjach dużego wzrostu osób chętnych do szczepienia) w soboty i niedziele.

14.7. Realizacja projektów i programów

a) Projekt konkursowy pn. **„Wsparcie usług opieki nad osobami zależnymi na terenie miasta Iławy w związku z COVID-19”** był dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa RPWM.11.00.00 Włączenie społeczne, Działanie RPWM.11.02.00 „Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym”, Poddziałanie RPWM.11.02.03 Ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym – projekty konkursowe.

Projekt był zaplanowany do realizacji przez okres od 1.10.2020r. do 31.12.2021r. Jednak ze względu na przedłużającą się epidemię COVID-19, realizacja wymienionego projektu została przesunięta na 31 styczeń 2021 roku.

Grupa docelowa projektu: pracownicy instytucji Gminy Miejskiej Iława, zajmujący się wspieraniem osób wymagających pomocy w codziennym funkcjonowaniu. Łącznie 119 pracowników następujących jednostek: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Aktywności Lokalnej (pracownicy MOPS), Świetlica Środowiskowa „MOPSIK” oraz Ośrodek Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie. Ponadto działaniami projektu objęte zostały 152 osoby zagrożone wykluczeniem społecznym i ubóstwem, wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, będące podopiecznymi w/w jednostek.

Cel projektu: zapobieganie rozprzestrzenianiu się koronawirusa COVID-19 na terenie Gminy Miejskiej Iława, stosując środki zapobiegawcze i działania prewencyjne w odniesieniu do personelu instytucji zajmujących się świadczeniem usług i opieką nad osobami wymagającymi stałego wsparcia w ramach codziennego funkcjonowania.

W styczniu 2021 roku realizowane były następujące działania:

- **gruntowna dezynfekcja powierzchni obiektów podmiotów**

Zadanie było realizowane przez cały okres realizacji projektu. Dezynfekcja powierzchni użytkowych odbywała się w 4 budynkach podmiotów, które otrzymały wsparcie dzięki realizacji projektu, tj. w: 1) Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie, przy ul. Grunwaldzkiej 6A; 2) Centrum Aktywności Lokalnej w Iławie, przy ul. Wiejskiej 2D; 3) Świetlicy Środowiskowej „MOPSIK”, przy ul. Jagiellończyka 16; 4) Ośrodku Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie w Iławie, przy ul. Chełmińskiej 1. Dezynfekowano powierzchnie, gdzie pracownicy ww. podmiotów w bezpośredni sposób kontaktują się z klientami. Do dezynfekcji używano środki i sprzęt zakupiony w ramach projektu. Dezynfekcja odbywała się minimum raz dziennie.

- **zakup urządzeń, wyposażenia, środków ochrony indywidualnej, testów na obecność COVID-19**

W celu zabezpieczenia pracowników instytucji: MOPS, CAL, Świetlicy Środowiskowej oraz OPPUiPR, którzy pracują w bezpośrednim kontakcie z osobami wymagającymi wsparcia dokonano zakupu urządzeń, elementów wyposażenia, środków ochrony osobistej. Dokonane zakupy pozwoliły na wyposażenie pracowników w sprzęt i środki ochrony osobistej, które w znacznym stopniu minimalizowały ryzyko zarażenia koronawirusem oraz przyczyniło się do zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa. W ramach zadania w 2021 roku zakupiono asortyment, który rozdysponowany został na wszystkie 4 instytucje objęte projektem. I tak w okresie sprawozdawczym zakupiono:

- rękawiczki jednorazowe nitrylowe – 276 szt. opakowań o łącznej wartości 15.500,00 zł.,
- krem do rąk – 75 szt. o łącznej wartości 1.014,75 zł.,
- kombinezon ochronny – 200 szt. o łącznej wartości 7.128,00 zł.,
- gogle ochronne – 150 szt. o łącznej wartości 738,00 zł.
- wysokie ochraniacze foliowe na obuwiu – 200 par o łącznej wartości 295,20 zł.

- **zapewnienie pomocy psychologicznej i terapeutycznej pracownikom podmiotów uczestniczących w projekcie**

Pracownicy 4 instytucji mieli możliwość skorzystania z indywidualnych konsultacji telefonicznych z psychologiem. Część pracowników nie czuła potrzeby tego typu wsparcia, jednak niektórzy pracownicy skorzystali z kilku rozmów. Łącznie odbyło się 85 godzin rozmów z psychologów z pracownikami. Rozmowy dotyczyły trudności w pracy wynikających z epidemii koronawirusa, a także związanych z godzeniem życia osobistego z dodatkowymi obowiązkami pracowników związanymi z realizacją dodatkowych działań w związku z epidemią.

Całość projektu została dofinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w kwocie 332.336,34 zł., a dotacja celowa z budżetu państwa wyniosła 39.098,16 zł. Natomiast wkład własny gminy zamknął się kwotą 19.549,43 zł.

W styczniu 2021 roku na zrealizowane działania dofinansowanie z EFS wyniosło 138.050,01 zł.

b) W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31.03.2021 r. kontynuowana była realizacja projektu pn. **„Aktywność Twoja szansa na lepsze jutro”**. Projekt dofinansowany został w ramach Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa RPWM.11.00.00 Włączenie społeczne, Działanie RPWM.11.01.00 „Aktywne włączenie, w tym z myślą o

promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie”, Poddziałanie RPWM.11.01.01 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekty konkursowe.

Łączny okres realizacji projektu to: 1.01.2020 r. – 31.03.2021 r.

Grupa docelowa: 9 osób w wieku 18 – 64 lata, zagrożonych ryzykiem ubóstwa lub wykluczenia społecznego, w tym osoby bezrobotne.

Cel projektu: wzrost kompetencji społeczno-zawodowych u 9 osób o niskich kwalifikacjach.

Realizowane zadania:

- indywidualne konsultacje psychologiczne,
- doradztwo zawodowe,
- warsztaty ze specjalistą ds. wizerunku,
- wsparcie coacha,
- warsztaty wzmacniające kompetencje i umiejętności społeczne,
- szkolenia zawodowe.

przy ulicy Wiejskiej 2D.

Informacyjnie podaję, że od 1 stycznia 2021 r. kontynuowane były grupowe zajęcia aktywizujące – warsztaty umiejętności społecznych, natomiast w dniu 1 lutego 2021 r. rozpoczęto realizację szkoleń zawodowych. Szkolenia zostały wybrane indywidualnie dla każdego uczestnika. Jest to efekt spotkań z doradcą zawodowym i coachem. Realizację działania zalecono firmie zewnętrznej. I tak zrealizowano następujące kursy i szkolenia:

- opiekun osoby starszej (1 uczestnik),
- handlowiec z prawem jazdy kat. B (1 uczestnik),
- kadry i płace (1 uczestnik),
- pracownik handlowy (1 uczestnik),
- pomoc kuchenna (2 uczestników),
- wizażystka (2 uczestników),
- konserwator/ pracownik gospodarczy (1 uczestnik).

Poza tym 8 uczestników ukończyło szkolenie z zakresu wykonywania niektórych czynności związanych z kierowaniem ruchem drogowym.

Za udział w szkoleniach zawodowych uczestnikom zostały wypłacone stypendia szkoleniowe (finansowanie z dotacji EFS).

W okresie sprawozdawczym zrealizowano indywidualne zajęcia aktywizujące oraz część grupowych zajęć aktywizujących. W związku z uczestnictwem w projekcie uczestnikom wypłacono zasiłki celowe lub celowe specjalne w łącznej kwocie **4.536,00 zł**. Wypłacone zasiłki stanowiły wkład własny Gminy Miejskiej Iława do projektu. Dotacja z Europejskiego Funduszu Społecznego wyniosła **84.996,92 zł**.

c) Projekt pn. „Rodzina źródłem inspiracji” był realizowany od 1.11.2019 r. do 31.12.2021 r. Projekt dofinansowany był w ramach Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa RPWM.11.00.00 Włączenie społeczne, Działanie RPWM.11.02.00 „Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym”, Poddziałanie RPWM.11.02.03 Ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym – projekty konkursowe.

Łącznie działaniami w ramach projektu objęto 42 osoby (15 osób dorosłych i 27 dzieci), zagrożonych ryzykiem ubóstwa i/lub wykluczenia społecznego z terenu miasta Iławy – obszaru rewitalizowanego, doświadczające problemów opiekuńczo-wychowawczych i wielokrotnego wykluczenia społecznego, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej (rodziny z dziećmi).

Cel projektu: poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych ryzykiem ubóstwa i/lub wykluczenia społecznego, poprzez objęcie usługami wspierającymi wypełnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Realizowane zadania w okresie sprawozdawczym:

- poradnictwo specjalistyczne,
- spotkania grupy samopomocowej,
- klub dla dzieci,
- warsztaty dla całych rodzin,
- wyjazd dzieci do wioski Alpaki Sajówka,
- mikolajkowe warsztaty dla całych rodzin,
- wyjazd dzieci do Zagrody Edukacyjnej Pszczółka w Lesie.

W związku z uczestnictwem w projekcie uczestnikom wypłacono zasiłki celowe lub celowe specjalne w łącznej wysokości 16.700,00 zł., które stanowiły wkład własny Gminy Miejskiej Ilawa do projektu.

Zajęcia w ramach projektu realizowane były w Centrum Aktywności Lokalnej przy ulicy Wiejskiej 2D.

Łączny koszt projektu wyniósł 187.965,00 zł., w tym dotacja z EFS to kwota 158.565,00 zł., a wkład własny gminy wynosi 29.400,00 zł. W 2020 r. zrealizowane środki z EFS – 62.453,00 zł. oraz wkład własny gminy – 12.700,00 zł., natomiast w 2021 r. kwota dotacji wyniosła 96.112,00 zł., a środki własne gminy – 16.700,00 zł.

d) W celu zwiększenia dostępności usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej oraz wsparcia samorządów w tym zakresie, w 2021 roku (podobnie jak w 2020r.) ponownie uruchomiony został przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej **Program rządowy „Opieka 75+”**. W ramach programu dofinansowano **z dotacji 50%** każdej godziny usług opiekuńczych świadczonych w środowiskach osób w wieku 75 lat i więcej. **Środowisk takich było – 136.** Opiekunki domowe wypracowały w tych środowiskach 45.019,50 godziny. Kwota dofinansowania wyniosła **553.704,00 zł.** (ze środków Funduszu Solidarnościowego), a wkład własny gminy wyniósł **553.704,00 zł.** Łącznie wydatkowana została kwota 1.107.408,00 zł. na realizację usług opiekuńczych świadczonych przez MOPS w Ilawie.

Program realizowany był w okresie od 1.01.2021 r. do 31.12.2021 r.

f) W kolejnym roku realizowaliśmy **Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”**, który w 100% był finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. Program zapewniał osobom niepełnosprawnym w stopniu znacznym lub umiarkowanym wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Celem Programu było:

- wprowadzenie usługi asystenta,
- ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz stymulowanie osoby niepełnosprawnej do podejmowania aktywności i umożliwienie realizowania prawa do niezależnego życia ,
- przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność,
- umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności, np. poprzez udział w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych czy też sportowych.

Usługi asystenta mogą polegać na:

- wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce, np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne/rozrywkowe/społeczne/sportowe itp.,
- wyjściu, powrocie oraz lub dojazdach na rehabilitację i zajęcia terapeutyczne,

- zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji,
- załatwianiu spraw urzędowych,
- nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami,
- korzystaniu z dóbr kultury (tj. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy itp.).

W 2021 r. objęto wsparciem **29 osób niepełnosprawnych**, w tym 23 osoby z orzeczoną znaczną stopniem niepełnosprawności, 4 osoby z orzeczoną umiarkowaną stopniem niepełnosprawności i 2 dzieci do 16 r.ż. Zostało zatrudnionych **22 asystentów** osobistych osób niepełnosprawnych. Zrealizowanych zostało 5.368 godzin wsparcia, z tego 4.507 godzin osobom z orzeczoną znaczną stopniem niepełnosprawności, 509 godzin osobom z orzeczoną umiarkowaną stopniem niepełnosprawności oraz 353 godziny dzieciom.

Na realizację Programu AOON w 2021 r. przyznane zostały środki w wysokości **234.073,68 zł.** Z powyższej kwoty wykorzystano środki w wysokości **221.947,68 zł.**, na którą składają się:

- koszty godzin asystentów – 214.720,00 zł.,
- koszty zakupu środków ochrony osobistej – 2.622,00 zł.,
- koszty zakupu biletów na wydarzenia kulturalne – 16,00 zł.,
- koszty obsługi Programu – 4.589,68 zł.

Program był realizowany od lipca do grudnia 2021 r.

Na **2022 r.** został złożony kolejny wniosek o przyznanie środków finansowych na realizację w/w Programu, który będzie finansowany w 100% z Funduszu Solidarnościowego. Planowane jest objęcie wsparciem 40 osób niepełnosprawnych (w tym 15 dzieci i 25 dorosłych). Kwota przyznanych środków – **391.680,00 zł.**

g) W okresie sprawozdawczym Gmina Miejska Iława ponownie przystąpiła do realizacji **Programu „Opieka wytchnieniowa”**. Realizatorem Programu był MOPS w Iławie. W 2021 r. usługi opieki wytchnieniowej zostały zlecone Spółdzielni Socjalnej „Horyzonty” z Iławy.

Celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

- dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,
- osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz orzeczeniem równoważnym.

Program zapewniał członkom rodziny lub opiekunom osób z niepełnosprawnością czasowe odciążenie od codziennych obowiązków związanych ze sprawowaniem opieki, zapewniał czas na odpoczynek i regenerację.

W 2021 r. objęto wsparciem usługi opieki wytchnieniowej **34 osoby, w tym 11 dzieci** z orzeczeniem o niepełnosprawności i **23 osoby dorosłe** ze znaczną stopniem niepełnosprawności. Zrealizowano 3.840 godzin usługi opieki wytchnieniowej, w tym: 1.320 godzin usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego świadczonych dzieciom z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz 2.520 godzin usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego świadczonych osobom ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Usługa opieki wytchnieniowej świadczona była w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Do realizacji opieki wytchnieniowej zostało zatrudnionych **24 opiekunów**.

Całkowity koszt usługi opieki wytchnieniowej wyniósł **156.672,00 zł.** i został w 100% sfinansowany z Funduszu Solidarnościowego.

Program był realizowany w okresie od lipca do końca grudnia 2021 r.

Na 2022 r. został złożony kolejny wniosek o przyznanie środków finansowych na realizację w/w Programu, który będzie finansowany w 100% z Funduszu Solidarnościowego. Planowane jest wsparcie 65 osób (w tym 59 dorosłych i 6 dzieci). Kwota przyznanych środków – **1.683.918,00 zł.**

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie oprócz realizacji wymienionych powyżej zadań biorą także czynny udział w poniższych inicjatywach:

14.8. Działalność Stowarzyszenia Na Rzecz Pomocy Społecznej

Stowarzyszenie istnieje od 1992 r. Terenem jego działania jest miasto Iława, a siedzibą budynek Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie przy ul. Grunwaldzkiej 6A. Utworzone zostało przez pracowników Ośrodka.

W 2021 roku Stowarzyszenie prowadziło i organizowało pomoc społeczną, ze szczególnym uwzględnieniem seniorów, osób niepełnosprawnych, w tym dzieci i młodzieży szkolnej oraz rodzin o niskich dochodach.

Stowarzyszenie było realizatorem zadania publicznego Gminy Miejskiej Iława pn. „**Badźmy zdrowi, czyli wszystko, co musimy wiedzieć o chorobach nowotworowych**”. Odbiorcami zadania było 40 mieszkańców miasta Iławy, w wieku powyżej 60 r. ż. W ramach realizacji ww. zadania zorganizowano: 1 spotkanie z dietetykiem, 2 spotkania z pielęgniarką, 2 spotkania z lekarzem, 3 spotkania z psychologiem, 1 spotkanie z osobą chorującą na nowotwór. Oprócz tego przeprowadzono 1 kampanię dotyczącą profilaktyki chorób nowotworowych, w ramach której opublikowano artykuł dotyczący profilaktyki ww. chorób w Gazecie Iławskiej, Kurierze Iławskim, na stronie internetowej www.infoilawa.pl, www.miastoilawa.pl, www.mops.miastoilawa.pl. Wartość projektu ogółem wyniosła 6.140,00 zł.; dotacja z Urzędu Miasta w Iławie – 5.200,00 zł.; wkład własny Stowarzyszenia – 940,00 zł., z czego wkład finansowy – 340,00 zł.

W roku sprawozdawczym Stowarzyszenie, wzorem lat poprzednich, było dystrybutorem żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym realizowanego w Podprogramie 2020 (FEAD). Jest on realizowany we współpracy z Bankiem Żywności w Olsztynie oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Iławie.

14.9. Bank Żywności w Olsztynie

Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Społecznej wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Iławie w 2021 roku zajmowało się dystrybucją żywności z Banku Żywności w Olsztynie.

W ramach Podprogramu 2020 żywność otrzymało **574** mieszkańców Iławy. Zgodnie z zasadami PO PŻ kwalifikacja do udziału w Programie jest możliwa jedynie za pośrednictwem ośrodka pomocy społecznej.

W roku 2021 artykuły żywnościowe były wydawane z magazynu zlokalizowanego w budynku przy ul. Obr. Westerplatte 5.

Informacyjnie podaje, że od stycznia do sierpnia 2021 r. w ramach Podprogramu 2020 Stowarzyszenie otrzymało i rozdysponowało żywność dla podopiecznych MOPS w łącznej ilości **29.354,40 kg** w niżej wymienionym asortymencie:

➤ makaron jajeczny	3.990,00	kg
➤ ryż biały	1.140,00	kg
➤ mleko UHT	3.990,00	l
➤ ser podpuszczkowy dojrzewający	912,00	kg
➤ groszek z marchewką	1.824,00	kg
➤ herbatniki maślane	228,00	kg
➤ szynka drobiowa	1.378,80	kg
➤ mus jabłkowy	2.371,20	kg

➤ pasztet drobiowy	182,40	kg
➤ szynka wieprzowa	1.368,00	kg
➤ koncentrat pomidorowy	638,40	kg
➤ powidła śliwkowe	855,00	kg
➤ płatki owsiane	570,00	kg
➤ cukier biały	2.280,00	kg
➤ olej rzepakowy	2.280,00	l
➤ filet w oleju	1.356,60	kg
➤ kawa zbożowa	342,00	kg
➤ buraczki wiórki	798,00	kg
➤ fasolka po bretońsku	855,00	kg
➤ miód	285,00	kg
➤ kasza jęczmienna	1.710,00	kg

oraz żywność dodatkowa z Banku Żywności w Olsztynie:

➤ Chipsy	183,00	kg
Razem:	29.537,40	kg

W okresie sprawozdawczym w ramach PO PŻ Podprogram 2020 wydano żywność o łącznej wartości: **143.988,97 zł.** oraz żywność dodatkową o wartości **3.513,24 zł.**

W transporcie żywności z Banku Żywności w Olsztynie oraz w dystrybucji żywności, pracownikom socjalnym Ośrodka pomagali żołnierze Wojsk Obrony Terytorialnej z 4 Warmińsko-Mazurskiej Brygady Obrony Terytorialnej w Moragu.

Zgodnie z PO PŻ **kwalifikacja do udziału w Programie jest możliwa jedynie za pośrednictwem ośrodka pomocy społecznej.** Pomoc żywnościowa może być przekazywana do osób spełniających kryterium kwalifikowalności do statusu osoby najbardziej potrzebującej, tj. osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, spełniających kryterium określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekracza 220% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj. 1.542,20 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1.161,60 zł dla osoby w rodzinie. Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Społecznej jako jedyne na terenie miasta Iława, prowadzi dystrybucję żywności w ramach ww. Programu Operacyjnego i wszyscy członkowie Stowarzyszenia wyrazili chęć, aby w kolejnych latach nadal zajmować się dystrybucją żywności, ponieważ jest to duża pomoc dla najbardziej potrzebujących mieszkańców naszego miasta.

15.MODERNIZACJE I REMONTY ORAZ NIEZBĘDNE ZAKUPY W CELU POPRAWY FUNKCJONOWANIA MOPS

W roku 2021 podjęto w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie działania, mające na celu poprawę warunków pracy pracowników Ośrodka oraz zwiększenie poczucia zadowolenia klientów ze świadczonych usług, a mianowicie:

a) Modernizacje i remonty:

- w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie przy ulicy Grunwaldzkiej 6A został przeprowadzony remont po awarii wężła ciepłowniczego na kwotę **80.089,67 zł (brutto)**:
  - prace naprawcze w celu usunięcia skutków awarii wężła ciepłowniczego w kwocie 43.000,00 zł.,
  - wykonanie kosztorysu inwestorskiego – 1.230,00 zł.,
  - wynajem osuszacza – 1.008,00 zł.,
  - naprawa wymiennika, ubytek wody – 3,326,10 zł.,
  - koszty osuszania segregacji dokumentacji archiwum – 22.000,00 zł.,

- koszty naprawy instalacji elektrycznej + umowa zlecenie – 304,67 zł. + 700,00 zł. = 1.004,67 zł.,
- sprawdzenie instalacji elektrycznej po zalaniu – 455,10 zł.,
- dezynfekcja – 492,00 zł.,
- zakupy zniszczonego wyposażenia (regały, półki, szafy, dysk serwera, stolik komputerowy) – 7.573,80 zł.;
- Naprawa dźwigu po zablokowaniu kabiny – 2.029,50 zł.;
- Zakup i montaż drugiego dźwigu towarowego – 43.025,40 zł.;
- w Centrum Aktywności Lokalnej przy ulicy Wiejskiej 2D została wykonana ścianka wspinaczkowa na kwotę 72.440,00 zł. (brutto).

b) Zakupy w zakresie komputeryzacji m.in.:

Budynki na ul. Grunwaldzkiej 6A i ul. Wiejskiej 2D – zakupiono sprzęt komputerowy oraz akcesoria komputerowe na kwotę 47.275,00 zł. brutto, tj.:

- niszczarka – 1 szt.,
- drukarki – 2 szt.,
- FAX Panasonic – 1 szt.,
- kserokopiarka KONICA MINOLTA – 1 szt.,
- komputer stacjonarny – 1 szt.,
- notebook DELL VOSTRO – 3 szt.,
- kable zasilające, mysz do klawiatury, klawiatura, dysk,
- urządzenie wielofunkcyjne – 1 szt.,
- oprogramowanie OFFICE 2019 – 6 szt.,
- monitory DELL – 2 szt.,
- oprogramowanie OFFICE – 2 szt.,
- programy – Kadry i Płace, Finanse i Księgowość, rejestr VAT/JPK – 3 szt.

c) Zakupy sprzętu gospodarstwa domowego i innego doposażenia:

Do Centrum Aktywności Lokalnej zakupiono sprzęt za kwotę 23.141,00 zł. brutto, tj.:

- urządzenie sprzątająco-jeżdżące - 1 szt.,
- chłodziarko-zamrażarkę (przechowywanie szczepionek) - 1 szt.,
- kuchenkę mikrofalową - 1 szt.,
- telefony komórkowe – 3 szt. (wyposażenie asystentów rodziny),

Budynki na ul. Grunwaldzkiej 6A – zakupiono sprzęt na kwotę 9.907,30 zł. brutto, tj.:

- prostownik – 1 szt.,
- kosiarka – 1 szt.,
- szafy metalowe – 2 szt. (do przechowywania akt osobowych i Niebieskich Kart),
- krzesła biurowe – 2 szt.

16. PODSUMOWANIE / POTRZEBY

Pomoc społeczna powinna stwarzać poczucie bezpieczeństwa socjalnego, pomagać w tworzeniu właściwych warunków życia i zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej, wspomagać rodzinę w pełnieniu jej funkcji. Realizacja celów musi opierać się na dobrze funkcjonującej bazie materialnej, instytucjonalnej oraz wykwalifikowanej kadrze służb społecznych.

Obecnie pomoc społeczna stanęła w obliczu wielu sytuacji kryzysowych. Przeszliśmy pandemię COVID-19, wymagało to od pracowników Ośrodka przewartościowania priorytetów. Teraz stoimy w obliczu wojny, która toczy się za naszą wschodnią granicą. Gwałtowny napływ uchodźców wojennych spowoduje zwiększenie obowiązków pracowników socjalnych i tak już obciążonych pracą. Tu barierą może okazać się nieznanąomość języka ukraińskiego, wielu z tych uchodźców

nie mówi po polsku, wielu wymaga wsparcia psychologicznego i wzmożonej pracy socjalnej.

Aby wdrożyć różnorodne nowatorskie rozwiązania w celu skuteczniejszego wspierania klientów Ośrodka znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej oraz realizować pozostałe zadania nałożone na Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie i co roku nakładane nowe zadania, działania Ośrodka nakierowane są również na inwestowanie w jego kadre. Podnoszenie przez pracowników kwalifikacji poprzez szkolenia, kursy, studia wyższe, studia podyplomowe, specjalizacje, pozwala im rozwijać się i wzbogacać swój warsztat pracy, a w efekcie lepiej i skuteczniej pomagać oraz na bieżąco zapoznawać się z nowymi przepisami prawa czy częstymi nowelizacjami już istniejących przepisów. W bieżącym roku zaplanowane są także środki finansowe na podnoszenie kwalifikacji przez pracowników, jednak niższe niż w 2021 r. ze względu na trudną sytuację finansową miasta.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie zajmuje się nie tylko realizacją zadań zawartych w ustawie o pomocy społecznej oraz ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ale także zadaniami z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego (500+), a także programów: „Opieka 75+” czy „Opieka wytchnieniowa” oraz „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” i Programu „Wspieraj Seniora”. Na 2022 r. złożone zostały kolejne wnioski o dofinansowanie czy sfinansowanie wymienionych wyżej programów z tym, że Program „Wspieraj Seniora” został zastąpiony Programem „Korpus Wsparcia Seniorów” i zostały już nam przyznane środki finansowe na ich realizację.

Ośrodek zajmuje się również zadaniami z zakresu dofinansowania w formie dodatku mieszkaniowego czy dodatku energetycznego. Jest realizatorem zadań z zakresu przyznawania i wypłacania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów, a także rządowego programu dla rodzin wielodzietnych - Karta Dużej Rodziny oraz realizuje wieloletni program rządowy „Posiłek w szkole i w domu”. Zadania te będą także kontynuowane w bieżącym roku.

Rok 2022 będzie dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, żeby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna.

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie będzie realizował oprócz wymienionych powyżej następujące działania:

- 1) Ośrodek będzie starał się składać projekty i pozyskiwać środki na realizację kolejnych zadań zmierzających do wykorzystywania aktywizacyjnych instrumentów wsparcia klientów Ośrodka. Środki, które zostaną pozyskane w ramach projektów, pozwolą nie tylko rozwinąć realizowane dotychczas formy wsparcia, ale również poszerzyć ofertę Ośrodka o dotychczas mało lub wcale niewykorzystywane narzędzia czy formy wsparcia. Zatem nie realizujemy zadań zapisanych w ustawie o pomocy społecznej tylko i wyłącznie bazując na środkach własnych gminy, ale staramy się je pozyskiwać także z zewnętrznych źródeł.
- 2) Należy zauważyć, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie z roku na rok odwiedza coraz większa liczba osób bezdomnych. Narastającym problemem staje się brak na terenie Iławy schroniska, noclegowni, czy ogrzewalni dla osób bezdomnych. Idealnym rozwiązaniem byłoby posiadanie na terenie Iławy własnego schroniska i noclegowni świadczących usługi dla bezdomnych mieszkańców naszego miasta. Brak własnego schroniska dla osób bezdomnych, noclegowni czy ogrzewalni na terenie Iławy powoduje, że realizowanie indywidualnych planów wychodzenia z bezdomności jest

niemożliwe, gdy nie jest zapewniona elementarna potrzeba, jak dach nad głową.

- 3) Prognozowany wzrost liczby osób starszych, samotnych (w kolejnych latach), powoduje, że konieczne jest podejmowanie działań mających na celu aktywizację seniorów np. poprzez tworzenie dziennych domów pomocy, klubów seniora (np. w ramach programu Senior+), a co się z tym wiąże podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia wykwalifikowanej kadry, która świadczyłaby usługi na wysokim poziomie.
- 4) Realizowanie działań wspierających osoby starsze i niepełnosprawne poprzez objęcie ich m. in. usługami opiekuńczymi (duże potrzeby) oraz programami „Opieka 75+”, „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, czy „Korpus Wsparcia Seniorów”.
- 5) Od początku pandemii do chwili obecnej wyznaczony pracownik Ośrodka pełni dyżur telefoniczny (7 dni w tygodniu) w związku z: obsługą aplikacji „Kwarantanna domowa” (przyjmowanie zgłoszeń, kontakt z osobami w kwarantannie, realizowanie ich potrzeb, wysyłanie e-maili); współpraca z Sanepidem; współpraca z Urzędem Wojewódzkim w Olsztynie – odnośnie osób, na które został nałożony obowiązek kwarantanny.
- 6) Został także uruchomiony dyżur telefoniczny (7 dni w tygodniu), z którego mogły skorzystać osoby starsze, samotne, niepełnosprawne zgłaszając swoje potrzeby i trwa to nadal.
- 7) W 2022 r. przyjęliśmy do realizacji nowy Program „Korpus Wsparcia Seniorów” finansowany ze środków przeciwdziałania COVID-19, skierowany do mieszkańców w wieku 65 lat i więcej.
- 8) W dalszym ciągu będziemy realizować programy finansowane ze środków Funduszu Solidarnościowego, tj. „Opieka wytchnieniowa”, „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, „Opieka 75+”.
- 9) Nadal realizujemy usługę Teleopieki, dystrybuujemy „Koperty Życia”.
- 10) Prowadzenie i rozwijanie działań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w ramach realizacji Programu Wsparcia Rodziny w Gminie Miejskiej Iława poprzez m. in. wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze przez Zespół ds. Asysty Rodzinnej oraz poprzez pracę socjalną z rodzinami, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze.
- 11) Udział w realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (PO PŻ) realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Bank Żywności).
- 12) Wsparcie osób nieaktywnych zawodowo poprzez organizację prac społecznie użytecznych.
- 13) Zauważalne jest zwiększenie kosztów ponoszonych przez gminę na domy pomocy społecznej czy opłacanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej (kalkulacja w treści sprawozdania).

- 14) Kontynuacja pracy środowiskowej na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez np. prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, objęcie rodzin wsparciem asystenta rodziny i psychologa, realizacja zajęć w MKIS i Świetlicy środowiskowej „MOPSIK”.
- 15) Zatrudnienie w Ośrodku pracownika, do którego zadań należałoby pozyskiwanie środków z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz projektów i programów zewnętrznych w celu upowszechniania i rozwijania form aktywnej integracji społecznej oraz umożliwienie dostępu do nich osobom i rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym.
- 16) Zauważalnym problemem staje się niedobór wykwalifikowanej kadry. W 2022r. na emeryturę odchodzi jeden pracownik socjalny. A jest coraz mniej chętnych do pracy z rodzinami dysfunkcyjnymi. W roku 2021 mieliśmy duże roszady w zatrudnieniu pracowników socjalnych, na emeryturę odeszło 3 pracowników, 1 odszedł do innej pracy, 1 zmienił stanowisko w ramach Ośrodka (zastąpił pracownika, który zmarł w wyniku ciężkiej choroby). Problem znalezienia osób chętnych na stanowisko pracownika socjalnego dotyka już wiele ośrodków pomocy społecznej. Jest to praca trudna, wymagająca odpowiedniego wykształcenia, interdyscyplinarnej wiedzy i dużej odporności na stres. Szczególnie teraz w obliczu pandemii i wojny. Istotnym elementem jest niskie wynagrodzenie pracownika socjalnego w stosunku do wymagań wobec niego.
- 17) Informacyjnie podaję, że brakuje chętnych do zatrudnienia się MOPS w Iławie także na innych stanowiskach pracy, w szczególności opieki domowej.
- 18) **Od 1 stycznia 2022r. weszła w życie ustawa o dodatku osłonowym.** Jest to nowe świadczenie wprowadzone w ramach Tarczy Antyinflacyjnej, który ma zniwelować rosnące ceny energii i gazu. Wysokość dopłat uzależniona jest od wielkości gospodarstwa domowego oraz sposobu ogrzewania mieszkania. Zdecydowana większość wniosków o wypłatę dodatku osłonowego była złożona styczniu 2022 roku. Liczba wniosków przyjętych do realizacji na koniec miesiąca wynosiła 2.282. Wypłaty świadczenia z tych wniosków będą realizowane w dwóch ratach. Aktualnie cały czas składane są wnioski i na koniec lutego było ich 2.612.
- 19) W związku z tym, że jest duże zapotrzebowanie na usługi dla osób przewlekle chorych i z niepełnosprawnościami w **2022 roku** będzie również realizowany **Pilotażowy Program „Opieka wytchnieniowa”** finansowany ze środków własnych gminy.

W 2021 roku na bieżąco będą zabezpieczane stanowiska pracy w niezbędne wyposażenie oraz sprzęt komputerowy z oprogramowaniem (wymiana najstarszych zestawów komputerowych, drukarek, klawiatur, myszek itp.), w miarę posiadanych środków finansowych.

W kolejnym roku trwającej epidemii koronawirusa COVID-19 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie ani na chwilę nie przerwał pracy i realizował wszystkie ustawowe zadania w reżimie sanitarnym. Sytuacja wymogła na kadrze zarządzającej Ośrodkiem przeorganizowanie pracy. Kadra ta pracowała w dużym stresie, pod ogromną presją, opanowując strach i niepewność wśród pracowników. Pandemia wymagała większego zaangażowania, ostrożności i stosowania procedur. Nasze zadania ustawowe w roku 2021, ze względu na COVID-19, zostały obarczone

licznymi procedurami, które utrudniały ich realizację (np. umieszczenie w schronisku dla osób bezdomnych czy w domu pomocy społecznej, dystrybucja żywności itp.).

Pracownicy działów, w których została zawieszona działalność ze względu na COVID-19, zostali przesunięci do innych obowiązków oraz wykorzystywali zaległe urlopy wypoczynkowe. W okresach zawieszeń działalności, ze względu na zamkniętą stołówkę Ośrodka, obiady dla osób korzystających z posiłków były dowożone lub dostarczane pieszo przez pracowników Ośrodka, do ich miejsc zamieszkania.

Rok 2022 to kolejny rok trwającej pandemii, ale także trwającej za naszą wschodnią granicą wojny. Stojąc w obliczu milionowej fali uchodźców, ludzi pokaleczonych traumatycznymi przeżyciami wojennymi, bez dochodu, bez miejsca docelowego, w większości kobiet i dzieci, trudno jest prognozować, w którym kierunku pójdzie pomoc społeczna. Nigdy do tej pory nie spotkaliśmy się z taką eskalacją dramatów i potrzeb ludzkich. To co do tej pory wydawało się wiodącą potrzebą dziś przesunęło się na drugi plan.

Pewne jest niewątpliwie to, że dochodzą nam nowe zadania do realizacji oraz zupełnie nam nieznana grupa podopiecznych ośrodka pomocy społecznej.

Z poważaniem

DYREKTOR
Mińskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Iławie

mgr Irena Kasprzycka

Iława, dnia 14 marca 2022 roku

I ZASTĘPCA BURMISTRZA

Dorota Kamińska

BURMISTRZ
MIASTA IŁAWY

Dawid Kopaczewski